

**Rozszerzony skonsolidowany raport kwartalny
Grupy Kapitałowej ENEA
za III kwartał 2018 r.**

Poznań, 20 listopada 2018 r.

Indeks do rozszerzonego skonsolidowanego raportu kwartalnego

1. Wybrane skonsolidowane dane finansowe za okres od 1 stycznia 2018 roku do 30 września 2018 roku	3
2. Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ENEA za okres od 1 stycznia 2018 roku do 30 września 2018 roku	4
3. Wybrane jednostkowe dane finansowe za okres od 1 stycznia 2018 roku do 30 września 2018 roku	64
4. Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe ENEA S.A. za okres od 1 stycznia 2018 roku do 30 września 2018 roku	65

Wybrane skonsolidowane dane finansowe Grupy Kapitałowej ENEA

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	9 miesięcy zakończonych 30.09.2018	9 miesięcy zakończonych 30.09.2017 (dane przekształcone)*	9 miesięcy zakończonych 30.09.2018	9 miesięcy zakończonych 30.09.2017 (dane przekształcone)*
Przychody ze sprzedaży netto	9 384 198	8 362 198	2 206 230	1 964 525
Zysk z działalności operacyjnej	920 248	1 069 855	216 351	251 340
Zysk przed opodatkowaniem	763 780	1 036 030	179 565	243 394
Zysk netto okresu sprawozdawczego	620 289	837 949	145 830	196 859
EBITDA	1 973 339	1 947 255	463 933	457 467
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 834 248	2 234 993	666 333	525 065
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 754 164)	(2 828 149)	(412 405)	(664 415)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(454 223)	(67 845)	(106 788)	(15 939)
Przepływy pieniężne netto, razem	625 861	(661 001)	147 140	(155 288)
Średnioważona liczba akcji (w szt.)	441 442 578	441 442 578	441 442 578	441 442 578
Zysk netto przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej na akcję (w PLN/EUR na jedną akcję)	1,32	1,78	0,31	0,42
Rozwodniony zysk na akcję (w PLN/EUR na jedną akcję)	1,32	1,78	0,31	0,42
	Stan na dzień 30.09.2018	Stan na dzień 31.12.2017	Stan na dzień 30.09.2018	Stan na dzień 31.12.2017
Aktywa razem	29 596 840	28 312 994	6 929 072	6 788 222
Zobowiązania razem	14 639 193	14 313 325	3 427 259	3 431 711
Zobowiązania długoterminowe	10 149 518	10 063 012	2 376 157	2 412 672
Zobowiązania krótkoterminowe	4 489 675	4 250 313	1 051 102	1 019 040
Kapitał własny	14 957 647	13 999 669	3 501 814	3 356 510
Kapitał zakładowy	588 018	588 018	137 664	140 981
Wartość księgową na akcję (w PLN/EUR na jedną akcję)	33,88	31,71	7,93	7,60
Rozwodniona wartość księgową na akcję (w PLN/EUR na jedną akcję)	33,88	31,71	7,93	7,60

* Przekształcenie prezentacyjne danych za okres porównawczy zostało przedstawione w nocie 4 niniejszego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Powyższe dane finansowe za III kwartał 2018 i 2017 roku zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów – według średniego kursu ogłoszonego na dzień 30 września 2018 r. – 4,2714 PLN/EUR (na dzień 31 grudnia 2017 r. – 4,1709 PLN/EUR),
- poszczególne pozycje sprawozdania z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów oraz sprawozdania z przepływów pieniężnych – według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca okresu obrotowego od 1 stycznia do 30 września 2018 r. – 4,2535 PLN/EUR (dla okresu od 1 stycznia do 30 września 2017 r. – 4,2566 PLN/EUR).

**Skrócone śródroczne skonsolidowane
sprawozdanie finansowe
Grupy Kapitałowej ENEA
za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.**

Poznań, 20 listopada 2018 r.

Indeks do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej	7
Skonsolidowane sprawozdanie z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów.....	9
Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym.....	10
Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych.....	12
Noty do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego	13
1. Informacje ogólne dotyczące ENEA S.A. i Grupy Kapitałowej ENEA.....	13
2. Oświadczenie zgodności	14
3. Stosowane zasady rachunkowości.....	14
4. Zmiana prezentacji w sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów	25
5. Ważne oszacowania i założenia	25
6. Skład Grupy Kapitałowej – wykaz jednostek zależnych oraz udział Grupy w jednostkach stowarzyszonych i współkontrolowanych	25
7. Informacje dotyczące segmentów działalności.....	27
8. Rzeczowe aktywa trwałe	34
9. Wartości niematerialne	34
10. Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współkontrolowane	35
10.1. Realizacja Umowy Inwestycyjnej z Energa S.A. i Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. w sprawie budowy i eksploatacji bloku energetycznego w Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o.	35
10.2. Dokapitalizowanie Polskiej Grupy Górniczej S.A.	38
11. Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności.....	40
12. Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami.....	41
13. Analiza struktury wiekowej aktywów z tytułu umów z klientami i należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności stanowiących instrumenty finansowe	41
14. Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	42
15. Zapasy	42
16. Świadczenia pochodzenia energii.....	42
17. Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania.....	43
18. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	43
19. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	43
20. Instrumenty finansowe.....	48
21. Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych oraz pozostałe.....	50
22. Odroczone podatki dochodowe	51
23. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	51
24. Przychody ze sprzedaży netto	53
25. Transakcje z podmiotami powiązаныmi.....	54
26. Przyszłe zobowiązania wynikające z kontraktów zawartych na dzień sprawozdawczy	55
27. Zobowiązania warunkowe oraz postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej.....	55
27.1. Poręczenia i gwarancje.....	55
27.2. Postępowania toczące się przed sądami powszechnymi.....	56
27.3. Postępowania arbitrażowe.	56
27.4. Pozostałe postępowania sądowe	57
27.5. Sprawy dotyczące niezbilansowania za 2012 r.....	58
27.6. Spór dotyczący cen na świadectwa pochodzenia energii OZE oraz wypowiedziane umowy na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł	59
28. Dywidenda.....	60
29. Udział w programie budowy elektrowni atomowej	60
30. Umowa nabycia spółki Eco-Power Sp. z o.o.	61
31. Zmiany w składzie Rady Nadzorczej.....	61
32. Zdarzenia po dniu bilansowym.....	62

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej MSR 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, który został zatwierdzony przez Unię Europejską i zostało zatwierdzone przez Zarząd ENEA S.A.

Członkowie Zarządu

Prezes Zarządu **Mirostaw Kowalik**

Członek Zarządu **Piotr Adamczak**

Członek Zarządu **Piotr Olejniczak**

Członek Zarządu **Zbigniew Piętka**

Sporządził: Robert Kiereta
Kierownik Biura Sprawozdawczości Skonsolidowanej

Poznań, 20 listopada 2018 r.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)***Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej**

	Nota	Na dzień	
		30.09.2018	31.12.2017
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	8	20 495 165	20 416 867
Użytkowanie wieczyste gruntów		104 840	105 571
Wartości niematerialne	9	410 840	418 248
Nieruchomości inwestycyjne		25 826	26 981
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współkontrolowane	10	718 550	355 152
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22	448 168	501 945
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		-	40 698
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		-	33 364
Instrumenty pochodne		-	29 553
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	18	81 473	-
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	14	7 741	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		219 213	30 729
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy		14 868	-
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń		120 126	121 806
		22 646 810	22 080 914
Aktywa obrotowe			
Prawa do emisji CO ₂		95 135	595 533
Zapasy	15	1 061 319	846 187
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności		1 993 860	1 903 568
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy		16 350	-
Aktywa z tytułu umów z klientami	12	230 364	-
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		71 250	149 859
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności		-	478
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		-	49 329
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	18	92 021	-
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	14	178	-
Inne inwestycje krótkoterminowe		76 566	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	17	3 312 987	2 687 126
		6 950 030	6 232 080
Aktywa razem		29 596 840	28 312 994

Skonsolidowane sprawozdanie z sytuacji finansowej należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

	Nota	Na dzień	
		30.09.2018	31.12.2017
PASYWA			
Kapitał własny			
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej			
Kapitał zakładowy		588 018	588 018
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną		3 632 464	3 632 464
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych		760	741
Pozostałe kapitały		(27 101)	(27 101)
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających		3 105	25 967
Zyski zatrzymane		9 804 391	8 858 130
		14 001 637	13 078 219
Udziały niekontrolujące		956 010	921 450
Kapitał własny		14 957 647	13 999 669
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	19	7 552 831	7 720 091
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		589 572	57 579
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	12	20 712	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		2 370	1 651
Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych oraz pozostałe	21	179 071	645 443
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	22	338 434	245 240
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		798 787	739 946
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		-	9 875
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej		18 212	-
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	23	649 529	643 187
		10 149 518	10 063 012
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	19	427 144	539 429
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		2 374 639	2 051 385
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	12	47 181	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		2 494	1 942
Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych oraz pozostałe	21	11 492	92 422
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego		2 985	1 797
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		390 436	437 943
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji		281	281
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		-	41 185
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej		110 119	-
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	23	1 122 904	1 083 929
		4 489 675	4 250 313
Zobowiązania razem		14 639 193	14 313 325
Razem kapitał własny i zobowiązania		29 596 840	28 312 994

Skonsolidowane sprawozdanie z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów

Nota	9 miesięcy	3 miesiące	9 miesięcy	3 miesiące
	zakończonych	zakończone	zakończonych	zakończone
	30.09.2018	30.09.2018	30.09.2017 *	30.09.2017 *
Przychody ze sprzedaży	9 571 486	3 405 375	8 552 781	2 854 893
Podatek akcyzowy	(187 288)	(60 732)	(190 583)	(60 919)
Przychody ze sprzedaży netto	9 384 198	3 344 643	8 362 198	2 793 974
Pozostałe przychody operacyjne	140 680	50 823	77 036	17 705
Amortyzacja	(1 104 456)	(381 910)	(877 400)	(300 586)
Koszty świadczeń pracowniczych	(1 235 498)	(409 841)	(1 142 215)	(370 736)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	(1 845 163)	(696 964)	(1 257 840)	(548 072)
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	(3 087 195)	(1 200 875)	(2 289 160)	(714 288)
Usługi przesyłowe	(308 325)	(103 935)	(788 274)	(260 836)
Inne usługi obce	(636 404)	(226 117)	(545 389)	(188 376)
Podatki i opłaty	(310 102)	(94 076)	(286 099)	(88 532)
Strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	(22 157)	(8 302)	(11 062)	(3 025)
Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	51 365	-	-	-
Pozostałe koszty operacyjne	(106 695)	13 919	(171 940)	(48 994)
Zysk operacyjny	920 248	287 365	1 069 855	288 234
Koszty finansowe	(255 045)	(68 917)	(102 756)	(20 814)
Przychody finansowe	48 443	(39 093)	61 003	(1 516)
Przychody z tytułu dywidend	430	215	526	-
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	49 704	25 954	7 402	1 471
Zysk przed opodatkowaniem	763 780	205 524	1 036 030	267 375
Podatek dochodowy	(143 491)	(47 265)	(198 081)	(53 257)
Zysk netto okresu sprawozdawczego	620 289	158 259	837 949	214 118
Inne całkowite dochody				
Podlegające przeklasyfikowaniu do zysków lub strat:				
- wyceny instrumentów zabezpieczających	(28 225)	(729)	(10 396)	2 496
- pozostałe	19	(173)	20	30
- podatek dochodowy	5 363	139	1 976	(474)
Niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysków lub strat:				
- przeszacowanie programu określonych świadczeń	(38 406)	-	(37 302)	(1 730)
- podatek dochodowy	7 297	-	6 757	(1)
Inne całkowite dochody netto	(53 952)	(763)	(38 945)	321
Całkowity dochód za okres sprawozdawczy	566 337	157 496	799 004	214 439
Z tego zysk netto:				
przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	584 117	152 927	785 532	204 370
przypadający na udziały niekontrolujące	36 172	5 332	52 417	9 748
Z tego całkowity dochód:				
przypadający na akcjonariuszy Jednostki Dominującej	531 777	152 164	755 806	204 691
przypadający na udziały niekontrolujące	34 560	5 332	43 198	9 748
Zysk netto przypisany do akcjonariuszy Jednostki Dominującej	584 117	152 927	785 532	204 370
Średnioważona liczba akcji zwykłych	441 442 578	441 442 578	441 442 578	441 442 578
Zysk netto na akcję (w zł na jedną akcję)	1,32	0,35	1,78	0,46
Zysk rozdwojony na akcję (w zł na jedną akcję)	1,32	0,35	1,78	0,46

* przekształcenie prezentacyjne danych za okres porównawczy zostało przedstawione w nocie 4 niniejszego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)***Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym****(a) III kwartał 2018**

	Kapitał zakładowy (wartość nominalna)	Przeszacowanie kapitału zakładowego	Kapitał zakładowy razem	Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	Pozostałe kapitały	Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane	Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
Stan na 01.01.2018	441 443	146 575	588 018	3 632 464	741	(27 101)	25 967	8 858 130	921 450	13 999 669
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 9 i 15								391 641		391 641
Stan na 01.01.2018 po korekcie	441 443	146 575	588 018	3 632 464	741	(27 101)	25 967	9 249 771	921 450	14 391 310
Zysk netto okresu sprawozdawczego								584 117	36 172	620 289
Inne całkowite dochody netto					19		(22 862)	(29 497)	(1 612)	(53 952)
Całkowite dochody netto rozpoznane w okresie					19		(22 862)	554 620	34 560	566 337
Stan na 30.09.2018	441 443	146 575	588 018	3 632 464	760	(27 101)	3 105	9 804 391	956 010	14 957 647

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)***(b) III kwartał 2017**

Nota	Kapitał zakładowy (wartość nominalna)	Przeszacowanie kapitału zakładowego	Kapitał zakładowy razem	Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną akcji	Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	Pozostałe kapitały	Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających	Zyski zatrzymane	Kapitał przypadający na udziały niekontrolujące	Razem kapitał własny
Stan na 01.01.2017	441 443	146 575	588 018	3 632 464	744	(25 652)	33 826	7 946 612	835 717	13 011 729
Zysk netto okresu sprawozdawczego								785 532	52 417	837 949
Inne całkowite dochody netto					19		(8 421)	(21 324)	(9 219)	(38 945)
Całkowite dochody netto rozpoznane w okresie					19		(8 421)	764 208	43 198	799 004
Dywidendy 28								(121 926)	(456)	(122 382)
Wykup udziałów niekontrolujących w spółkach zależnych						(1 449)			(301)	(1 750)
Stan na 30.09.2017	441 443	146 575	588 018	3 632 464	763	(27 101)	25 405	8 588 894	878 158	13 686 601

Skonsolidowane sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	9 miesięcy zakończonych 30.09.2018	9 miesięcy zakończonych 30.09.2017
Przeptywy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto okresu sprawozdawczego	620 289	837 949
Korekty:		
Podatek dochodowy w zyskach i stratach	143 491	198 081
Amortyzacja	1 104 456	877 400
Strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	22 157	11 062
Odwroćenie odpisu z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	(51 365)	-
Zysk z tytułu okazynego nabycia	-	(11 953)
Strata/(zysk) na sprzedaży aktywów finansowych	28 340	(20 048)
Przychody z tytułu odsetek	(27 546)	(7 679)
Przychody z tytułu dywidend	(430)	(526)
Koszty z tytułu odsetek	161 266	61 429
Strata w wyceny instrumentów finansowych	39 536	119 435
Udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	(49 704)	(7 402)
Inne korekty	(9 426)	(6 986)
	1 360 775	1 212 813
Podatek dochodowy zapłacony	(190)	(278 473)
Zmiany kapitału obrotowego:		
Prawa do emisji CO ₂	299 046	292 407
Zapasy	(214 924)	(41 659)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	(609 496)	5 050
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	1 176 356	141 467
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	(29 293)	(5 575)
Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych oraz pozostałe	1 156	(16 098)
Pozostałe rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia	230 529	87 112
	853 374	462 704
Przeptywy pieniężne netto z działalności operacyjnej	2 834 248	2 234 993
Przeptywy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nabycie rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych	(1 364 173)	(1 422 581)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych	1 201	1 463
Nabycie aktywów finansowych	(173 898)	(6 500)
Wpływ ze zbycia aktywów finansowych	88 901	2 254
Nabycie jednostek zależnych skorygowane o nabyte środki pieniężne	-	(1 065 633)
Nabycie jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	(314 985)	(349 553)
Dywidendy otrzymane	430	526
Wpływy/(wypływy) z tytułu gromadzenia środków pieniężnych na rachunku bankowym Funduszu Likwidacji Kopalń	1 680	(1 421)
Odsetki otrzymane	5 781	8 132
Inne wpływy z działalności inwestycyjnej	899	5 164
Przeptywy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	(1 754 164)	(2 828 149)
Przeptywy pieniężne z działalności finansowej		
Otrzymane kredyty i pożyczki	7 862	284 638
Emisja obligacji	-	290 000
Splata kredytów i pożyczek	(65 044)	(43 298)
Wykup obligacji	(245 000)	(340 000)
Dywidendy wypłacone	-	(122 382)
Wydatki związane z płatnością zobowiązań leasingu finansowego	(1 414)	(1 739)
Odsetki zapłacone	(150 238)	(127 486)
Wydatki związane z przyszłymi emisjami obligacji	(797)	(2 528)
Inne wpływy/(wydatki) z działalności finansowej	408	(5 050)
Przeptywy pieniężne netto z działalności finansowej	(454 223)	(67 845)
Przeptywy pieniężne netto razem	625 861	(661 001)
Stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego	2 687 126	2 340 217
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	3 312 987	1 679 216

Skonsolidowane sprawozdanie z przepływów pieniężnych należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Noty do skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

1. Informacje ogólne dotyczące ENEA S.A. i Grupy Kapitałowej ENEA

Nazwa (firma):	ENEA Spółka Akcyjna
Forma prawna:	spółka akcyjna
Kraj siedziby:	Rzeczpospolita Polska
Siedziba:	Poznań
Adres:	ul. Górecka 1, 60-201 Poznań
Krajowy Rejestr Sądowy – Sąd Rejonowy w Poznaniu	KRS 0000012483
Numer telefonu:	(+48 61) 884 55 44
Numer faksu:	(+48 61) 884 59 59
E-mail:	enea@enea.pl
Strona internetowa:	www.enea.pl
Numer klasyfikacji statystycznej (REGON):	630139960
Numer klasyfikacji podatkowej (NIP):	777-00-20-640

Głównym przedmiotem działalności Grupy Kapitałowej ENEA („Grupa”, „Grupa Kapitałowa”) jest:

- produkcja energii elektrycznej i ciepłej (ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., ENEA Elektrownia Połaniec S.A., Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Obornikach, Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o., ENEA Ciepło Sp. z o.o.);
- obrót energią elektryczną (ENEA S.A., ENEA Trading Sp. z o.o.);
- dystrybucja energii elektrycznej (ENEA Operator Sp. z o.o.);
- dystrybucja ciepła (ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Obornikach, Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o., ENEA Ciepło Sp. z o.o.);
- górnictwo i wzbogacanie węgla kamiennego (Grupa Lubelski Węgiel „Bogdanka” S.A.).

Na 30 września 2018 r. struktura akcjonariuszy Jednostki Dominującej przedstawia się następująco: Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej posiada 51,50% akcji, PZU TFI 9,96% a pozostali akcjonariusze 38,54%. Na 30 września 2018 r. podmiotem kontrolującym Jednostkę Dominującą jest Skarb Państwa będący stroną kontrolującą najwyższego szczebla.

Na 30 września 2018 r. statutowy kapitał zakładowy ENEA S.A. był równy 441 443 tys. zł (588 018 tys. zł po przekształceniu na MSSF UE z uwzględnieniem hiperinflacji i innych korekt) i dzielił się na 441 442 578 akcji.

Na 30 września 2018 r. Grupa Kapitałowa składała się z jednostki dominującej ENEA S.A. („Spółka”, „Jednostka Dominująca”), 13 spółek zależnych, 10 spółek pośrednio zależnych, 1 spółki stowarzyszonej oraz 4 spółek współkontrolowanych.

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe należy czytać łącznie ze skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej ENEA za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 r.

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez Grupę.

2. Oświadczenie zgodności

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej MSR 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa* zatwierdzonego przez Unię Europejską i zostało zatwierdzone przez Zarząd ENEA S.A.

Zarząd Jednostki Dominującej wykorzystał swoją najlepszą wiedzę co do zastosowania standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego Grupy Kapitałowej ENEA zgodnie z MSSF UE na dzień 30 września 2018 r. Przedstawione zestawienia i objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności. Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe nie podlegało przeglądowi przez biegłego rewidenta. Przedstawione poniżej zasady rachunkowości stosowane były w sposób spójny we wszystkich prezentowanych okresach chyba, że wskazano inaczej.

3. Stosowane zasady rachunkowości

Niniejsze skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe zostało sporządzone z zastosowaniem zasad rachunkowości spójnych z zasadami zastosowanymi przy sporządzeniu ostatniego rocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 r. za wyjątkiem zasad rachunkowych wynikających z MSSF 9 Instrumenty finansowe i MSSF 15 Przychody z umów z klientami, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

3.1. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą sprawozdawczą prezentowanego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Dane w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w tysiącach złotych polskich (tys. zł), o ile nie jest to wskazane inaczej.

3.2. Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy

Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy to koszty ponoszone przez Grupę w celu doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem, których Grupa nie poniosłaby, jeżeli umowa nie zostałaby zawarta (m.in. koszty prowizji partnerskich z tytułu zawarcia umów sprzedaży energii elektrycznej). Koszty, które zostałyby poniesione niezależnie od faktu zawarcia umowy ujmuje się w wyniku okresu, w którym zostały one poniesione.

3.3. Aktywa finansowe

Grupa zalicza swoje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

Noty przedstawione na stronach 13 – 63 stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
 - instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody,
 - aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
 - aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.
- a) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują:
- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (m.in. instrumenty pochodne, dla których nie jest stosowana rachunkowość zabezpieczeń),
 - aktywa finansowe wyznaczone dobrowolnie do tej kategorii,
 - aktywa finansowe niespełniające definicji podstawowej umowy pożyczki, w tym instrumenty kapitałowe jak akcje i udziały, z wyjątkiem wyznaczonych do instrumentów kapitałowych wycenianych przez inne całkowite dochody,
 - aktywa finansowe spełniające definicję podstawowej umowy pożyczki, które nie są utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym dla zrealizowania przepływów pieniężnych lub dla zrealizowania przepływów pieniężnych lub sprzedaży.

Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

b) Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy oraz których warunki umowne spełniają kryteria podstawowej umowy pożyczki.

c) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz których warunki umowne spełniają kryteria podstawowej umowy pożyczki.

d) Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody

Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody obejmują inwestycje w instrument kapitałowy zaklasyfikowane dobrowolnie i nieodwołalnie na moment początkowego ujęcia. Klasyfikacji takiej nie mogą podlegać instrumenty kapitałowe spełniające kryteria przeznaczonych do obrotu oraz spełniające kryteria warunkowej zapłaty ujętej przez spółkę przejmującą w ramach połączenia spółek.

W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia składnik aktywów finansowych podlegający klasyfikacji dla potrzeb wyceny w jego wartości godziwej. Wyjątkiem od tej zasady są należności z tytułu dostaw i usług bez istotnego komponentu finansowego, które wyceniane są w cenie transakcyjnej.

Wartość godziwą aktywów finansowych niezaliczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia/pozyskania tych pozycji aktywów.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla realizacji danej pozycji. Przeszacowania do wartości godziwej dla aktywów z tej kategorii ujmowane są w wyniku finansowym. W przypadku usunięcia z ksiąg danej pozycji Grupa ustala zysk lub stratę ze zbycia i ujmuje ją w wyniku finansowym okresu.

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie. Zamortyzowany koszt składnika aktywów finansowych to kwota, w jakiej składnik aktywów finansowych wycenia się w momencie początkowego ujęcia, pomniejszona o spłaty kwoty głównej oraz powiększona lub pomniejszona o ustaloną z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej skumulowaną amortyzację wszelkich różnic pomiędzy tą kwotą początkową a kwotą w terminie wymagalności, oraz skorygowana o wszelkie odpisy na oczekiwane straty kredytowe.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla realizacji danej pozycji. Odsetki naliczone dla takich pozycji oraz odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe ujmowane są w wyniku finansowym okresu, a pozostałe przeszacowania do wartości godziwej wykazywane są jako inne całkowite dochody.

Instrumenty kapitałowe zaliczone wyceniane przez inne całkowite dochody wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla realizacji danej pozycji. Przeszacowania do wartości godziwej ujmowane są jako inne całkowite dochody.

3.4. Rachunkowość zabezpieczeń i instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne, z których korzysta Grupa, w celu zabezpieczenia się przed określonym ryzykiem związanym m.in. ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, wyceniane są w wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Wartość godziwa kontraktów walutowych jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych występujących przy kontraktach o takim samym terminie zapadalności lub na podstawie wyceny otrzymanej od niezależnych podmiotów. Wartość godziwa kontraktów na zmianę stóp procentowych może być ustalana w oparciu o wycenę otrzymaną od niezależnych podmiotów. Wartość godziwą innych instrumentów pochodnych ustala się na podstawie danych rynkowych lub na podstawie wyceny otrzymanej od niezależnych instytucji wyspecjalizowanych w takiej wycenie.

Grupa może w odniesieniu do części lub całej ekspozycji narażonej na określone ryzyko zastosować rachunkowość zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający i pozycja zabezpieczana tworzące powiązanie zabezpieczające wpisują się w cel zarządzania ryzykiem oraz strategię dokonywania zabezpieczenia.

Grupa definiuje powiązania zabezpieczające dotyczące różnych rodzajów ryzyka jako zabezpieczenia wartości godziwej lub przepływów pieniężnych. Zabezpieczenia ryzyka w odniesieniu do uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań rozliczane są jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

W momencie ustanowienia powiązania zabezpieczającego Grupa dokumentuje relację między instrumentem zabezpieczającym i pozycją zabezpieczaną oraz cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających.

Instrumenty pochodne będące instrumentami zabezpieczającymi Grupa ujmuje zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń wartości godziwej lub zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Grupę oraz strategię dokonywania zabezpieczenia,
- powiązanie zabezpieczające obejmuje wyłącznie kwalifikujące się instrumenty zabezpieczające i kwalifikujące się pozycje zabezpieczane,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie ze strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na wynik finansowy,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić.

W sytuacji, gdy Grupa zidentyfikuje nieefektywność zabezpieczenia wykraczającą poza przyjęte cele zarządzania ryzykiem, a powiązanie zabezpieczające w dalszym ciągu realizuje strategię zarządzania ryzykiem i cele zarządzania ryzykiem, Grupa dokonuje przywrócenia równowagi powiązania zabezpieczającego.

Grupa przestaje prospektywnie stosować zasady rachunkowości zabezpieczeń jeśli:

- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń w związku z faktem, że instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany,
- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń w związku ze zmianą strategii zarządzania ryzykiem lub celów zarządzania ryzykiem.

Grupa nie rozwiązuje powiązania zabezpieczającego, które:

- nadal odpowiada celowi zarządzania ryzykiem, na podstawie którego kwalifikowało się do rachunkowości zabezpieczeń, oraz
- w dalszym ciągu spełnia wszystkie inne kryteria kwalifikacyjne (po uwzględnieniu, o ile ma to zastosowanie, przywrócenia równowagi powiązania zabezpieczającego).

W przypadku stosowania zabezpieczenia wartości godziwej w odniesieniu do pozycji innych niż instrument kapitałowy zaklasyfikowany jako instrument kapitałowy przez inne całkowite dochody, Grupa:

- ujmuje zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego w wyniku finansowym, oraz
- koryguje wartość księgową pozycji zabezpieczanej o zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka i ujmuje je w wyniku finansowym bieżącego okresu.

W przypadku stosowania zabezpieczenia wartości godziwej w odniesieniu do instrumentu kapitałowego zaklasyfikowanego jako instrument kapitałowy przez inne całkowite dochody, Grupa:

- ujmuje zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego w innych całkowitych dochodach, oraz
- wycenia instrument kapitałowy przez inne całkowite dochody ujmując przeszacowania w innych całkowitych dochodach.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem, lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, które mogłyby wpływać na wynik finansowy. Planowana transakcja to transakcja, która nie wynika jeszcze z zawartej, wiążącej umowy (przewidywana przyszła transakcja).

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych Grupa:

- efektywną (skuteczną) część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje w kapitale z aktualizacji wyceny,
- zysk lub stratę związaną z częścią nieefektywną ujmuje w wyniku finansowym bieżącego okresu.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny, przenosi się do wyniku finansowego w tym samym okresie albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na wynik finansowy. Jednakże, jeśli Grupa oczekuje, że całość lub część strat ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny nie będzie odzyskana w jednym lub więcej przyszłych okresów, ujmuje w wyniku finansowym kwotę, co do której oczekuje się, że nie będzie odzyskana.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego stosuje się zabezpieczenie wartości godziwej, Grupa wyłącza związane z tym zyski lub straty, które były ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny i włącza je do początkowego kosztu nabycia lub do innej wartości księgowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Jeżeli Grupa zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych zgodnie ze wskazanymi wcześniej kryteriami, skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny pozostają w nich do momentu, gdy transakcja zabezpieczana zostanie zrealizowana. Jeżeli transakcja zabezpieczana nie będzie realizowana (lub nie jest oczekiwana), skumulowany wynik netto ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny przenoszony jest niezwłocznie do rachunku zysków i strat.

3.5. Prawa do emisji CO₂

Zamianę uprawnień o różnych charakterystykach ekonomicznych (np. EUA/CER) odzwierciedla się jako dwie transakcje: zbycia (sprzedaży), zakupu.

Zysk/(strata) ze zbycia (sprzedaży) ujmowany jest jako przychód lub koszt w wyniku finansowym.

W przypadku przeprowadzenia zamiany uprawnień bez rozliczenia pieniężnego Grupa ustala zysk lub stratę ze zbycia przekazanych uprawnień jako różnicę między wartością początkową nowo pozyskanych uprawnień (praw) i wartością bilansową (księgową) uprawnień wydanych (przekazanych).

Każdorazowo przy zawieraniu umów zamiany Grupa ocenia, czy pozyskane prawo podlega regulacjom instrumentów finansowych zawartym w MSSF 9. Jeżeli nabyte prawo podlega regulacjom instrumentów finansowych (MSSF 9), jego wartość początkową ustala się na podstawie jego wartości godziwej (rynkowej) z dnia zawarcia kontraktu. Jeżeli nabyte w drodze zamiany uprawnienie nie podlega MSSF 9, jego wartość początkową ustala się na podstawie wartości godziwej (rynkowej) uprawnień przekazanych.

Grupa wykazuje prawa do emisji CO₂ będące wartościami niematerialnymi w aktywach obrotowych, ponieważ ich wykorzystanie następuje w ciągu 12 miesięcy.

3.6. Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności handlowe ujmuje się początkowo w cenie transakcyjnej, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. W sytuacji, gdy nie ma żadnych różnic między wartością początkową należności i kwotą (kwotami) w terminie (terminach) wymagalności (zapłaty), odsetki naliczone stopą efektywną nie pojawiają się.

Odpis z tytułu utraty wartości należności określony jest na podstawie oczekiwanych strat kredytowych. Oczekiwane straty kredytowe uwzględniają zarówno zaistniałe już zdarzenia niewykonania zobowiązania przez kontrahentów, jak również potencjalne, oszacowane straty kredytowe. Odpis tworzy się w ciężar kosztów ujętych w sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

3.7. Aktywa z tytułu umów z klientami

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów z tytułu umowy będący prawem Grupy do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Grupa przekazała klientowi. Aktywo ujmowane jest w przypadku, gdy Grupa spełniła zobowiązanie, dokonując przekazania dóbr lub usług klientowi, zanim klient zapłacił wynagrodzenie lub przed terminem jego wymagalności.

3.8. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne na rachunku bankowym, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz o dużej płynności. Środki pieniężne w kasie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości nominalnej. Środki pieniężne na rachunku bankowym, depozyty bankowe płatne na żądanie oraz inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz o dużej płynności wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie (w wartości nominalnej/początkowej powiększonej o naliczone do dnia bilansowego odsetki, skorygowanej o odpis na oczekiwane straty kredytowe).

3.9. Zobowiązania finansowe w tym kredyty i pożyczki, papiery dłużne

Zobowiązania finansowe obejmujące zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne.

Zobowiązania finansowe obejmujące kredyty i pożyczki oraz papiery dłużne klasyfikowane są na moment początkowego ujęcia do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują:

- zobowiązanie finansowe spełniające definicję przeznaczonych do obrotu, w tym instrumenty pochodne niewykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń,
- zobowiązanie finansowe dobrowolnie wyznaczone przez Grupę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują wszystkie zobowiązania finansowe podlegające klasyfikacji dla potrzeb wyceny, niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W momencie początkowego ujęcia Grupa wycenia zobowiązanie finansowe podlegające klasyfikacji dla potrzeb wyceny w jego wartości godziwej.

Wartość godziwą zobowiązania finansowego niezaliczonego do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy pomniejsza się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do emisji (zaciągnięcia/powstania) tego zobowiązania.

Wycena bilansowa zobowiązania finansowego i ujęcie przeszacowań uzależnione są od klasyfikacji danej pozycji do odpowiedniej kategorii dla potrzeb wyceny:

- zobowiązania finansowe zaliczone do kategorii zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona

na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałyby ponieść dla rozliczenia danej pozycji. Przeszacowania do wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym okresie,

- zobowiązania finansowe zaliczone do kategorii zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie.

3.10. Zobowiązania z tytułu umów z klientami

Grupa ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu umowy będące obowiązkiem Grupy do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Grupa otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta.

Jeżeli klient dokonał płatności wynagrodzenia lub Grupa ma prawo do kwoty wynagrodzenia, które jest bezwarunkowe (tj. należność), zanim Grupa przekazała dobra lub usługi klientowi, Grupa przedstawia umowę jako zobowiązanie z tytułu umowy w chwili dokonania płatności lub gdy płatność staje się należna (w zależności od tego, co nastąpi wcześniej).

3.11. Ujmowanie przychodów

Grupa ujmuje przychód w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi, uzyskując jednocześnie prawo do wynagrodzenia i tytuł prawny do tego składnika. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Przeniesienie kontroli może następować w miarę upływu czasu, gdy spełnione jest zobowiązanie do wykonania świadczenia oraz w miarę upływu czasu tj. gdy:

- klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące ze świadczenia Grupy, w miarę wykonywania przez Grupę tego świadczenia,
- w wyniku wykonania świadczenia przez Grupę powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów (na przykład produkcja w toku), a kontrolę nad tym składnikiem aktywów – w miarę jego powstawania lub ulepszania – sprawuje klient; lub
- w wyniku wykonania świadczenia przez Grupę nie powstaje składnik aktywów o alternatywnym zastosowaniu dla Grupy, a Grupie przysługuje egzekwowlne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Ustalając stopień spełnienia zobowiązania wykorzystuje się metodę opartą na wynikach i metodę opartą na nakładach, uwzględniając charakter transferowanego dobra lub usługi.

W pozycji przychodów z działalności podstawowej, Grupa ujmuje przychody ze sprzedaży następujących grup produktów i usług:

- usługi świadczone w sposób ciągły - wysokość przychodu uzależniona od zużycia (min. dostawa energii elektrycznej, energii cieplnej, gazu ziemnego, świadczenie usług dystrybucyjnych). Ujęcie przychodu następuje, gdy Grupa przenosi kontrolę nad częścią świadczonej usługi. Grupa ujmuje przychód w wysokości wynagrodzenia od klienta do którego ma prawo, a które odpowiada bezpośrednio wartości jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane – wartość tą stanowi kwota, którą Grupa ma prawo zafakturować,

- dostawa towarów/usług rozliczanych w określonym momencie w czasie (min. sprzedaż praw majątkowych). Ujęcie przychodu następuje, w momencie transferu kontroli nad produktem/usługą. Transfer kontroli następuje w momencie udostępnienia klientowi towarów lub w momencie zakończenia realizacji usługi,
- usługi świadczone w sposób ciągły - wysokość przychodu uzależniona od upływu czasu (min. sprzedaż usług oświetleniowych, usług wsparcia procesowego). Przychód ze sprzedaży usług rozliczany jest czasie ponieważ usługi takie są świadczone w sposób ciągły, a więc pewna część świadczeń podlega przeniesieniu w każdej chwili świadczenia usługi. Z uwagi na fakt, że wartość usług przekazanych klientowi nie różni się na przestrzeni poszczególnych okresów rozliczeniowych, Grupa ujmuje przychody z tytułu świadczonych usług w oparciu o miesięczne stałe płatności (niezależne od zużycia),
- usługi świadczone w sposób ciągły – oparte na stopniu zaawansowania prac (min. usługi budowlane). Zobowiązanie do wykonania świadczenia spełniane jest w czasie, ponieważ w wyniku świadczonej usługi powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów, a kontrolę nad tym składnikiem sprawuje klient. Przychody z tytułu świadczonej usługi ujmowane są w czasie, z wykorzystaniem metody opartej na nakładach - metody kosztowej, na podstawie której ustala się stopień zaawansowania kontraktu poprzez porównanie wysokości kosztów poniesionych na realizację umowy do całkowitych budżetowanych kosztów umowy.

Ujęcie przychodów ze sprzedaży w kwocie wynagrodzenia netto następuje, gdy Grupa działa jako pośrednik (agent), tzn. jej zobowiązanie do wykonania świadczenia polega na zapewnieniu dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Przychód taki jest wykazywany w formie opłaty lub prowizji, do której – zgodnie z oczekiwaniem Grupy – będzie uprawniona w zamian za zapewnienie dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Opłata lub prowizja należna Grupie może być kwotą wynagrodzenia netto, które Grupa zachowuje po zapłaceniu innemu podmiotowi wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi dostarczane przez ten podmiot.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są memoriałowo przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, jeśli ich uzyskanie nie jest wątpliwe.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności.

3.12. Opłaty przyłączeniowe

Przychody z opłat przyłączeniowych ujmowane są jednorazowo w przychodach w momencie zakończenia prac przyłączeniowych. Opłaty przyłączeniowe rozliczane dotychczas w czasie, na dzień 1 stycznia 2018 roku korygują saldo początkowe zysków zatrzymanych i nie podlegają dalszemu rozliczeniu.

3.13. Metody wdrożenia nowych standardów

MSSF 9 – Grupa wdrożyła MSSF 9 retrospektywnie z ujęciem korekt na 01.01.2018 r. Grupa stosuje MSSF 9 zgodnie z jego przepisami przejściowymi – nie przekształca danych porównawczych za okresy poprzednie tj. 01.01.2017 r. i 31.12.2017 r. dla odzwierciedlenia wymagań MSSF 9 pod względem wyceny. Na 01.01.2018 r. Grupa utworzyła odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności na kwotę 3 741 tys. zł netto.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

MSSF 15 – Grupa wdrożyła MSSF 15 retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania i ujmuje łączny efekt pierwszego zastosowania standardu jako korektę salda początkowego zysków zatrzymanych w okresie sprawozdawczym, w którym przypada dzień pierwszego zastosowania. Grupa nie przekształca danych porównawczych za okresy poprzednie tj. 01.01.2017 r. i 31.12.2017 r. Przychody z opłat przyłączeniowych rozliczanych dotychczas w czasie (dla zadań zakończonych do 31 grudnia 2009 r.) zostały ujęte jako korekta salda początkowego zysków zatrzymanych w wysokości 417 391 tys. zł. Przychody z tytułu aktywów otrzymanych do 31 grudnia 2009 r. zostały ujęte jako korekta salda początkowego zysków zatrzymanych w wysokości 70 735 tys. zł. Wpływ powyższych korekt na saldo początkowe zysków zatrzymanych wyniósł 395 382 tys. zł netto, co stanowi sumę powyższych kwot skorygowaną o aktywo z tytułu podatku odroczonego.

Grupa, w świetle MSSF 15, występuje w roli pośrednika pobierającego opłaty na rzecz innych uczestników rynku energii, w tym PSE. W konsekwencji, przychody ze sprzedaży usług dystrybucji są pomniejszone o wartość pobieranej opłaty OZE, opłaty jakościowej oraz opłaty przejściowej. Jednocześnie korekcie ulegają koszty związane z nabyciem usług przesyłowych a także koszty związane z otrzymanymi fakturami z tytułu wsparcia OZE oraz wsparcia wytwórców. W niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa dokonała saldowania przychodów ze sprzedaży usług dystrybucyjnych oraz kosztów usług przesyłowych na kwotę 441 371 tys. zł.

	31.12.2017	Wpływ MSSF 9	Wpływ MSSF 15	01.01.2018
AKTYWA				
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	20 416 867	-	-	20 416 867
Użytkowanie wieczyste gruntów	105 571	-	-	105 571
Wartości niematerialne	418 248	-	-	418 248
Nieruchomości inwestycyjne	26 981	-	-	26 981
Inwestycje w jednostki stowarzyszone i współkontrolowane	355 152	-	-	355 152
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	501 945	878	(92 744)	410 079
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	103 615	-	103 615
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	2 940	-	2 940
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	40 698	(40 698)	-	-
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	33 364	(33 364)	-	-
Instrumenty pochodne	29 553	(29 553)	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	30 729	(2 940)	(14 747)	13 042
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	-	-	14 747	14 747
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	121 806	-	-	121 806
	22 080 914	878	(92 744)	21 989 048
Aktywa obrotowe				
Prawa do emisji CO ₂	595 533	-	-	595 533
Zapasy	846 187	-	-	846 187
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 903 568	(14 657)	(262 811)	1 626 100
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	-	-	17 785	17 785
Aktywa z tytułu umów z klientami	-	-	245 026	245 026
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	149 859	-	-	149 859
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	49 329	-	49 329
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	10 516	-	10 516
Aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	478	(478)	-	-
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	49 329	(49 329)	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	2 687 126	-	-	2 687 126
Aktywa trwałe przeznaczone do sprzedaży	-	-	-	-
	6 232 080	(4 619)	-	6 227 461
Aktywa razem	28 312 994	(3 741)	(92 744)	28 216 509

Noty przedstawione na stronach 13 – 63 stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	31.12.2017	Wpływ MSSF 9	Wpływ MSSF 15	01.01.2018
PASYWA				
Kapitał własny				
Kapitał własny przypadający na akcjonariuszy jednostki dominującej				
Kapitał zakładowy	588 018	-	-	588 018
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną	3 632 464	-	-	3 632 464
Kapitał z aktualizacji wyceny instrumentów finansowych	741	-	-	741
Pozostałe kapitały	(27 101)	-	-	(27 101)
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających	25 967	-	-	25 967
Zyski zatrzymane	8 858 130	(3 741)	395 382	9 249 771
	13 078 219	(3 741)	395 382	13 469 860
Udziały niekontrolujące	921 450			921 450
Kapitał własny	13 999 669	(3 741)	395 382	14 391 310
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania długoterminowe				
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	7 720 091	-	-	7 720 091
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	57 579	-	(20 989)	36 590
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	-	-	20 989	20 989
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 651	-	-	1 651
Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych oraz pozostałe	645 443	-	(466 780)	178 663
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	245 240	-	-	245 240
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	739 946	-	-	739 946
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	9 875	-	9 875
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	9 875	(9 875)	-	-
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	643 187	-	-	643 187
	10 063 012	-	(466 780)	9 596 232
Zobowiązania krótkoterminowe				
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	539 429	-	-	539 429
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	2 051 385	-	(46 718)	2 004 667
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	-	-	46 718	46 718
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 942	-	-	1 942
Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych oraz pozostałe	92 422	-	(21 346)	71 076
Zobowiązania z tytułu bieżącego podatku dochodowego	1 797	-	-	1 797
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	437 943	-	-	437 943
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji	281	-	-	281
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	41 185	-	41 185
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	41 185	(41 185)	-	-
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	1 083 929	-	-	1 083 929
	4 250 313	-	(21 346)	4 228 967
Zobowiązania razem	14 313 325	-	(488 126)	13 825 199
Razem kapitał własny i zobowiązania	28 312 994	(3 741)	(92 744)	28 216 509

Noty przedstawione na stronach 13 – 63 stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

4. Zmiana prezentacji w sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów

W niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym Grupa dokonała zmiany prezentacyjnej w zakresie wyceny i kosztu własnego sprzedaży praw majątkowych.

	Dane zatwierdzone	Korekta	Dane przekształcone
	01.01.2017		01.01.2017
	30.09.2017		30.09.2017
Przychody ze sprzedaży	8 588 745	(35 964)	8 552 781
Podatek akcyzowy	(190 583)	-	(190 583)
Przychody ze sprzedaży netto	8 398 162	(35 964)	8 362 198
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	(2 325 124)	35 964	(2 289 160)

5. Ważne oszacowania i założenia

Sporządzenie skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego zgodnie z MSR 34 wymaga od Zarządu przyjęcia pewnych założeń i dokonania szacunków, które wpływają na stosowanie przyjętych zasad rachunkowości oraz na wielkości wykazane w skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym oraz w notach do tego sprawozdania. Założenia i szacunki oparte są na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących i przyszłych zdarzeń i działań. Rzeczywiste wyniki mogą się jednak różnić od przewidywanych. Szacunki przyjęte do sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego są spójne z szacunkami przyjętymi przy sporządzaniu skonsolidowanego sprawozdania finansowego za ostatni rok obrotowy. Wartości szacunkowe podawane w poprzednich latach obrotowych nie wywierają istotnego wpływu na bieżący okres śródroczny.

6. Skład Grupy Kapitałowej – wykaz jednostek zależnych oraz udział Grupy w jednostkach stowarzyszonych i współkontrolowanych

	Nazwa i adres spółki		Udział ENEA S.A. w całkowitej liczbie głosów w % 30.09.2018	Udział ENEA S.A. w całkowitej liczbie głosów w % 31.12.2017
1.	ENEA Operator Sp. z o.o. Poznań, ul. Strzeszyńska 58	spółka zależna	100	100
2.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. Świerże Górne, al. Józefa Zielińskiego 1	spółka zależna	100	100
3.	ENEA Elektrownia Połaniec S.A. Połaniec, ul. Zawada 26	spółka zależna	100	100
4.	ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. Szczecin, ul. Ku Słońcu 34	spółka zależna	100 ¹²	100
5.	ENEA Trading Sp. z o.o. Świerże Górne, gmina Kozienice, Kozienice 1	spółka zależna	100	100
6.	ENEA Logistyka Sp. z o.o. Poznań, ul. Strzeszyńska 58	spółka zależna	100	100
7.	ENEA Serwis Sp. z o.o. Lipno, Gronówko 30	spółka zależna	100	100
8.	ENEA Centrum Sp. z o.o. Poznań, ul. Górecka 1	spółka zależna	100	100
9.	ENEA Pomiary Sp. z o.o. Poznań, ul. Strzeszyńska 58	spółka zależna	100	100
10.	ENERGO-TOUR Sp. z o.o. w likwidacji Poznań, ul. Strzeszyńska 58	spółka zależna	100 ⁵	100 ⁵

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

11.	ENEA Innowacje Sp. z o.o. ⁹ Warszawa, ul. Jana Pawła II 12	spółka zależna	100 ⁹	100
12.	Lubelski Węgiel BOGDANKA S. A. Bogdanka, Puchaczów	spółka zależna	65,99	65,99
13.	Annacond Enterprises Sp. z o.o. w likwidacji ⁷ Warszawa, ul. Jana Pawła II 12	spółka zależna	61	61
14.	Polimex – Mostostal S.A. Warszawa, al. Jana Pawła II 12	spółka stowarzyszona	16,48	16,48
15.	Polska Grupa Górnicza S.A. Katowice, ul. Powstańców 30	spółka współkontrolowana	7,66 ¹⁰	5,81
16.	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. ⁶ Ostrołęka, ul. Elektryczna 5	spółka współkontrolowana	50 ¹¹	23,79
17.	ENEA Bioenergia Sp. z o.o. Połaniec, ul. Zawada 26	spółka pośrednio zależna	100 ⁴	100 ⁴
18.	ENEA Ciepło Serwis Sp. z o.o. Białystok, ul. Starosielce 2/1	spółka pośrednio zależna	100 ¹	100 ¹
19.	Centralny System Wymiany Informacji Sp. z o.o. Poznań, ul. Strzeszyńska 58	spółka współkontrolowana	20 ³	20 ³
20.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Oborniki, ul. Wybudowanie 56	spółka pośrednio zależna	99,93 ¹	99,93 ¹
21.	ENEA Ciepło Sp. z o.o. Białystok, ul. Warszawska 27	spółka pośrednio zależna	91,14 ¹	91,14 ¹
22.	Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o. Piła, ul. Kaczorska 20	spółka pośrednio zależna	71,11 ¹	71,11 ¹
23.	EkoTRANS Bogdanka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	spółka pośrednio zależna	65,99 ²	65,99 ²
24.	RG Bogdanka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	spółka pośrednio zależna	65,99 ²	65,99 ²
25.	MR Bogdanka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	spółka pośrednio zależna	65,99 ²	65,99 ²
26.	Łęczyńska Energetyka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	spółka pośrednio zależna	58,53 ²	58,53 ²
27.	ElectroMobility Poland S.A. Warszawa, ul. Mysia 2	spółka współkontrolowana	25 ⁸	25
28.	ENEA Badanie i Rozwój Sp. z o.o. Świerże Górne, al. Józefa Zielińskiego 1	spółka pośrednio zależna	100 ¹	100 ¹

¹ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.

² – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.

³ – spółka współkontrolowana poprzez udziały w spółce ENEA Operator Sp. z o.o.

⁴ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Elektrownia Połaniec S.A.

⁵ – 30 marca 2015 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki podjęto uchwałę w sprawie rozwiązania spółki po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, uchwała weszła w życie 1 kwietnia 2015 r. 5 listopada 2015 r. został złożony wniosek do KRS o wykreślenie spółki. Na dzień sporządzenia niniejszego skonsolidowanego sprawozdania finansowego trwają czynności proceduralne związane z wykreśleniem podmiotu z Krajowego Rejestru Sądowego.

⁶ – 23 listopada 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Elektrownia Ostrołęka S.A. podjęto uchwałę w sprawie przekształcenia Spółki w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. 27 lutego 2018 r. nastąpiło zarejestrowanie przez KRS przekształcenia Elektrowni Ostrołęka S.A. na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

⁷ – 28 lutego 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Annacond Enterprises Sp. z o.o. podjęto uchwałę postanawiającą o postawieniu spółki w stan likwidacji.

⁸ – 3 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki ElectroMobility Poland S.A. podjęto uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 20 000 tys. zł w drodze podwyższenia wartości nominalnej akcji z 1 tys. zł na 3 tys. zł. 23 kwietnia 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

⁹ – 31 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENEA Innovation Sp. z o.o. podjęto uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 3 500 tys. zł, to jest z kwoty 305 tys. zł do kwoty 3 805 tys. zł poprzez utworzenie nowych 35 000 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy. 23 kwietnia 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

17 kwietnia 2018 r. w KRS zmieniono nazwę spółki ENEA Innovation Sp. z o.o. na ENEA Innowacje Sp. z o.o.

¹⁰ – 31 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Polska Grupa Górnicza S.A. podjęto uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 300 000 tys. zł, to jest z kwoty 3 616 718 tys. zł do kwoty 3 916 718 tys. zł poprzez emisję 3 000 000 nowych akcji o wartości nominalnej 100,00 zł każda. ENEA S.A. objęła 900 000 akcji o łącznej wartości nominalnej 90 000 tys. zł, zwiększając udział ENEA S.A. w kapitale zakładowym spółki do 7,66%. 6 kwietnia 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

Noty przedstawione na stronach 13 – 63 stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

¹¹ – 23 marca 2018 r. ENEA S.A. zawarła z ENERGA S.A. umowę nabycia 1 201 036 udziałów spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. obejmując tym samym łącznie 50% udziału w kapitale zakładowym spółki. 29 marca 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 35 000 tys. zł, to jest z kwoty 229 100 tys. zł do kwoty 264 100 tys. zł poprzez utworzenie nowych 700 000 udziałów uprzywilejowanych co do głosu w taki sposób, że na jeden udział przypadać będą dwa głosy, o wartości nominalnej 50,00 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 35 000 tys. zł. 29 marca 2018 r. ENEA S.A. podpisała oświadczenie o objęciu 350 000 udziałów i pokryciu ich wkładem pieniężnym w wysokości 17 500 tys. zł. 30 marca 2018 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny. 30 lipca 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

27 lipca 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 287 000 tys. zł, to jest z kwoty 264 100 tys. zł do kwoty 551 100 tys. zł poprzez utworzenie nowych 5 740 000 udziałów uprzywilejowanych co do głosu w taki sposób, że na jeden udział przypadać będą dwa głosy, o wartości nominalnej 50,00 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 287 000 tys. zł. 30 lipca 2018 r. ENEA S.A. podpisała oświadczenie o objęciu 2 870 000 udziałów i pokryciu ich wkładem pieniężnym w wysokości 143 500 tys. zł. 2 sierpnia 2018 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny. 16 października 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

¹² – 9 lipca 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 16 000 tys. zł, to jest z kwoty 166 127 tys. zł do kwoty 182 127 tys. zł poprzez utworzenie nowych 32 000 udziałów o łącznej wartości 16 000 tys. zł o wartości nominalnej 500,00 zł każdy.

11 lipca 2018 r. ENEA S.A. objęła 32 000 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki i pokryła je wkładem pieniężnym. 5 listopada 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

7. Informacje dotyczące segmentów działalności

Grupa prezentuje informacje dotyczące segmentów działalności zgodnie z MSSF 8 Segmenty operacyjne. Zarządzanie działalnością Grupy dokonywane jest w podziale na segmenty operacyjne, które wyodrębnione są ze względu na rodzaj oferowanych produktów i usług. W Grupie Kapitałowej ENEA wyodrębnia się cztery segmenty działalności:

- obrót – zakup i sprzedaż energii elektrycznej,
- dystrybucja – usługi dystrybucji oraz przesyłania energii elektrycznej,
- wytwarzanie – wytwarzanie energii elektrycznej ze źródeł konwencjonalnych i odnawialnych, wytwarzanie ciepła,
- wydobywanie – produkcja i sprzedaż węgla, spółki wspierające działalność kopalni,

oraz działalność pozostałą - konserwacja i modernizacja urządzeń oświetlenia drogowego, usługi transportowe, usługi remontowe i budowlane.

Przychody segmentu są przychodami osiąganymi ze sprzedaży zewnętrznym klientom oraz transakcji z innymi segmentami, które dają się bezpośrednio przyporządkować do danego segmentu.

Koszty segmentu są kosztami składającymi się z kosztów sprzedaży zewnętrznym klientom oraz kosztów transakcji realizowanych z innymi segmentami w ramach Grupy, które wynikają z działalności operacyjnej danego segmentu i dają się bezpośrednio przyporządkować do tego segmentu.

W transakcjach międzysegmentowych stosowane są ceny rynkowe, zapewniające poszczególnym jednostkom uzyskanie marży właściwej do samodzielnego funkcjonowania na rynku. Analizując wyniki poszczególnych segmentów działalności Grupa zwraca przede wszystkim uwagę na wynik EBITDA. Jest ona definiowana jako wynik operacyjny (obliczony jako wynik przed opodatkowaniem skorygowany o udział w wynikach jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych, przychody finansowe, przychody z tytułu dywidend oraz koszty finansowe) pomniejszony o amortyzację oraz odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych.

Zasady stosowane do ustalenia wyników segmentów oraz aktywów i zobowiązań segmentów są zgodne z zasadami rachunkowości stosowanymi do sporządzenia skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

*(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)***Wyniki segmentów:**

(a) Wyniki segmentów za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r. przedstawiają się następująco:

	Obrót	Dystrybucja	Wytwarzanie	Wydobycie	Pozostała działalność	Wyłączenia	Razem
Przychody ze sprzedaży netto	5 345 404	2 007 370	1 740 564	183 404	107 456	-	9 384 198
Sprzedaż między segmentami	999 359	24 688	3 561 525	1 152 236	334 202	(6 072 010)	-
Przychody ze sprzedaży netto ogółem	6 344 763	2 032 058	5 302 089	1 335 640	441 658	(6 072 010)	9 384 198
Koszty ogółem	(6 307 426)	(1 552 491)	(4 994 292)	(1 210 638)	(418 957)	6 067 031	(8 416 773)
Wynik segmentu	37 337	479 567	307 797	125 002	22 701	(4 979)	967 425
Amortyzacja	(485)	(392 150)	(407 062)	(274 847)	(39 106)		
Odpis z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych	-	-	51 365	-	-		
EBITDA	37 822	871 717	663 494	399 849	61 807		
% przychodów ze sprzedaży netto	0,6%	42,9%	12,5%	29,9%	14,0%		
Nieprzypisane koszty całej Grupy (koszty zarządu)							(47 177)
Zysk z działalności operacyjnej							920 248
Koszty finansowe							(255 045)
Przychody finansowe							48 443
Przychody z tytułu dywidend							430
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych							49 704
Podatek dochodowy							(143 491)
Zysk netto							620 289
Udział w zysku udziałów niekontrolujących							36 172

Noty przedstawione na stronach 13 – 63 stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

(b) Wyniki segmentów za okres od 1 lipca do 30 września 2018 r. przedstawiają się następująco:

	Obrót	Dystrybucja	Wytwarzanie	Wydobycie	Pozostała działalność	Wyłączenia	Razem
Przychody ze sprzedaży netto	1 960 249	651 085	619 654	76 495	37 160	-	3 344 643
Sprzedaż między segmentami	384 575	9 996	1 290 554	403 193	118 816	(2 207 134)	-
Przychody ze sprzedaży netto ogółem	2 344 824	661 081	1 910 208	479 688	155 976	(2 207 134)	3 344 643
Koszty ogółem	(2 336 292)	(506 558)	(1 815 862)	(454 675)	(142 887)	2 215 350	(3 040 924)
Wynik segmentu	8 532	154 523	94 346	25 013	13 089	8 216	303 719
Amortyzacja	(192)	(137 384)	(132 532)	(101 287)	(13 632)		
EBITDA	8 724	291 907	226 878	126 300	26 721		
% przychodów ze sprzedaży netto	0,4%	44,2%	11,9%	26,3%	17,1%		
Nieprzypisane koszty całej Grupy (koszty zarządu)							(16 354)
Zysk z działalności operacyjnej							287 365
Koszty finansowe							(68 917)
Przychody finansowe							(39 093)
Przychody z tytułu dywidend							215
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych							25 954
Podatek dochodowy							(47 265)
Zysk netto							158 259
Udział w zysku udziałów niekontrolujących							5 332

Noty przedstawione na stronach 13 – 63 stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

(c) Wyniki segmentów za okres od 1 stycznia do 30 września 2017 r. przedstawiają się następująco:

	Obrót	Dystrybucja	Wytwarzanie (dane przekształcone)*	Wydobycie	Pozostała działalność	Wyłączenia (dane przekształcone)*	Razem (dane przekształcone)*
Przychody ze sprzedaży netto	3 860 384	2 402 970	1 648 412	342 189	108 243	-	8 362 198
Sprzedaż między segmentami	343 020	23 988	1 731 389	964 941	309 804	(3 373 142)	-
Przychody ze sprzedaży netto ogółem	4 203 404	2 426 958	3 379 801	1 307 130	418 047	(3 373 142)	8 362 198
Koszty ogółem	(4 073 146)	(2 000 540)	(2 992 515)	(1 115 694)	(407 240)	3 318 837	(7 270 298)
Wynik segmentu	130 258	426 418	387 286	191 436	10 807	(54 305)	1 091 900
Amortyzacja	(713)	(371 413)	(222 295)	(259 632)	(31 201)		
EBITDA	130 971	797 831	609 581	451 068	42 008		
% przychodów ze sprzedaży netto	3,1%	32,9%	18,0%	34,5%	10,0%		
Zysk z tytułu okazijnego nabycia							11 953
Nieprzypisane koszty całej Grupy (koszty zarządu)							(33 998)
Zysk z działalności operacyjnej							1 069 855
Koszty finansowe							(102 756)
Przychody finansowe							61 003
Przychody z tytułu dywidend							526
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych							7 402
Podatek dochodowy							(198 081)
Zysk netto							837 949
Udział w zysku udziałów niekontrolujących							52 417

* Przekształcenie prezentacyjne danych za okres porównawczy zostało przedstawione w nocie 4 niniejszego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

(d) Wyniki segmentów za okres od 1 lipca do 30 września 2017 r. przedstawiają się następująco:

	Obrót	Dystrybucja	Wytwarzanie (dane przekształcone)*	Wydobycie	Pozostała działalność	Wyłączenia (dane przekształcone)*	Razem (dane przekształcone)*
Przychody ze sprzedaży netto	1 289 326	789 061	593 358	82 636	39 593	-	2 793 974
Sprzedaż między segmentami	115 043	9 237	639 402	322 377	114 026	(1 200 085)	-
Przychody ze sprzedaży netto ogółem	1 404 369	798 298	1 232 760	405 013	153 619	(1 200 085)	2 793 974
Koszty ogółem	(1 378 708)	(645 732)	(1 128 476)	(360 751)	(145 634)	1 167 235	(2 492 066)
Wynik segmentu	25 661	152 566	104 284	44 262	7 985	(32 850)	301 908
Amortyzacja	(258)	(128 454)	(78 017)	(85 572)	(10 968)		
EBITDA	25 919	281 020	182 301	129 834	18 953		
% przychodów ze sprzedaży netto	1,8%	35,2%	14,8%	32,1%	12,3%		
Nieprzypisane koszty całej Grupy (koszty zarządu)							(13 674)
Zysk z działalności operacyjnej							288 234
Koszty finansowe							(20 814)
Przychody finansowe							(1 516)
Udział w wyniku jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych							1 471
Podatek dochodowy							(53 257)
Zysk netto							214 118
Udział w zysku udziałów niekontrolujących							9 748

* Przekształcenie prezentacyjne danych za okres porównawczy zostało przedstawione w nocie 4 niniejszego skróconego skonsolidowanego sprawozdania finansowego

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Informacje dotyczące segmentów działalności (cd.)

(a) Pozostałe informacje dotyczące segmentów na dzień 30 września 2018 r. przedstawiają się następująco:

	Obrót	Dystrybucja	Wytwarzanie	Wydobycie	Pozostała działalność	Wyłączenia	Razem
Rzeczowe aktywa trwałe	15 430	8 583 178	9 241 275	2 761 594	345 730	(462 740)	20 484 467
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 480 275	276 793	796 449	258 437	133 757	(737 342)	2 208 369
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	31 218	-	-	-	-	-	31 218
Aktywa z tytułu umów z klientami	42 967	190 801	38	-	1 428	(4 870)	230 364
Razem	1 569 890	9 050 772	10 037 762	3 020 031	480 915	(1 204 952)	22 954 418
AKTYWA wyłączone z segmentacji							6 642 422
- w tym rzeczowe aktywa trwałe							10 698
- w tym należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności							4 704
RAZEM: AKTYWA							29 596 840
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	381 252	378 536	758 931	257 104	172 393	(556 160)	1 392 056
Zobowiązania z tytułu umów z klientami	186 052	67 162	-	731	-	(186 052)	67 893
Razem	567 304	445 698	758 931	257 835	172 393	(742 212)	1 459 949
Kapitał własny i zobowiązania wyłączone z segmentacji							28 136 891
- w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania							1 572 155
RAZEM: KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA							29 596 840

za okres 9 miesięcy kończący się 30 września 2018 r.

Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	923	570 337	223 233	295 924	26 614	(13 590)	1 103 441
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne wyłączone z segmentacji							282
Amortyzacja	485	392 150	407 062	274 847	39 106	(10 008)	1 103 642
Amortyzacja wyłączona z segmentacji							814
Utworzenie/(rozwiązanie/wykorzystanie) odpisów aktualizujących należności	1 514	5 519	11 502	(2 152)	685	(1 389)	15 679

Noty przedstawione na stronach 13 – 63 stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

(b) Pozostałe informacje dotyczące segmentów na dzień 31 grudnia 2017 r. przedstawiają się następująco:

	Obrót	Dystrybucja	Wytwarzanie	Wydobycie	Pozostała działalność	Wyłączenia	Razem
Rzeczowe aktywa trwałe	15 552	8 389 251	9 370 558	2 747 876	343 008	(460 228)	20 406 017
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 004 500	515 632	654 299	209 966	107 015	(570 208)	1 921 204
Razem	1 020 052	8 904 883	10 024 857	2 957 842	450 023	(1 030 436)	22 327 221
AKTYWA wyłączone z segmentacji							5 985 773
- w tym rzeczowe aktywa trwałe							10 850
- w tym należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności							13 093
RAZEM: AKTYWA							28 312 994
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	332 284	454 598	1 040 323	278 978	369 194	(547 076)	1 928 301
Kapitał własny i zobowiązania wyłączone z segmentacji							26 384 693
- w tym zobowiązania z tytułu dostaw i usług i pozostałe zobowiązania							180 663
RAZEM: KAPITAŁ WŁASNY I ZOBOWIĄZANIA							28 312 994

za okres 9 miesięcy kończący się 30 września 2017 r.

Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne	205	593 396	631 749	254 440	12 689	(34 796)	1 457 683
Nakłady inwestycyjne na rzeczowe aktywa trwałe i wartości niematerialne wyłączone z segmentacji							-
Amortyzacja	713	371 413	222 295	259 632	31 201	(8 995)	876 259
Amortyzacja wyłączona z segmentacji							1 141
Utworzenie/(rozwiązanie/wykorzystanie) odpisów aktualizujących należności	6 967	11 349	4 544	226	(1 444)	-	21 642

Noty przedstawione na stronach 13 – 63 stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

8. Rzeczowe aktywa trwałe

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. Grupa dokonała nabycia rzeczowych aktywów trwałych na łączną kwotę 1 094 514 tys. zł (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. odpowiednio: 1 433 401 tys. zł). Kwoty te dotyczą przede wszystkim segmentów wytwarzania (222 451 tys. zł), wydobywania (295 651 tys. zł) oraz dystrybucji (532 590 tys. zł).

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. Grupa dokonała sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych w łącznej wartości księgowej netto 26 908 tys. zł (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. odpowiednio: 13 483 tys. zł).

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. odpisy aktualizujące wartość księgową rzeczowych aktywów trwałych zmniejszyły się netto o kwotę 53 481 tys. zł (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. odpisy aktualizujące wartość księgową rzeczowych aktywów trwałych zmniejszyły się netto o kwotę 2 822 tys. zł).

Na 30 września 2018 r. łączny odpis aktualizujący wartość księgową rzeczowych aktywów trwałych wyniósł 1 574 686 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 r. było to odpowiednio: 1 628 167 tys. zł).

W związku z nowelizacją 29 czerwca 2018 r. ustawy o odnawialnych źródłach energii, która wprowadziła przepisy zmieniające sposób opodatkowania podatkiem od nieruchomości dla elektrowni wiatrowych z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 r., Grupa dokonała aktualizacji testów na utratę wartości dokonanych w latach poprzednich w obszarze wytwarzania energii ze źródeł wiatrowych i oszacowała wpływ spadku obciążeń podatkowych na wartość użytkową farm wiatrowych. Na podstawie przeprowadzonej analizy dokonano odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości niefinansowych aktywów trwałych w obszarze wytwarzania energii ze źródeł wiatrowych na łączną kwotę 51 365 tys. zł. Odwrócenie odpisu z tytułu utraty wartości podwyższyło wynik netto Grupy o 41 606 tys. zł.

9. Wartości niematerialne

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. Grupa dokonała nabycia wartości niematerialnych na łączną kwotę 9 209 tys. zł (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. Grupa dokonała nabycia wartości niematerialnych na łączną kwotę 24 282 tys. zł).

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. w Grupie nastąpiło przyjęcie wartości niematerialnych z wartości niematerialnych w budowie w wysokości 21 008 tys. zł (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. odpowiednio: 17 818 tys. zł).

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. Grupa nie dokonała istotnych sprzedaży i likwidacji wartości niematerialnych (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. Grupa również nie dokonała istotnych sprzedaży i likwidacji wartości niematerialnych).

10. Inwestycje w jednostki stowarzyszone i wspótkontrolowane

	30.09.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	355 152	2 518
Udział w zmianie stanu aktywów netto	49 704	9 282
Nabycie inwestycji	313 694	344 562
Pozostałe zmiany	-	(1 210)
Stan na dzień sprawozdawczy	718 550	355 152

	30.09.2018	31.12.2017
Polska Grupa Górnicza S.A.	339 839	210 000
Elektrownia Ostrołęka S.A.	269 465	52 335
Polimex - Mostostal S.A.	102 396	90 967
ElectroMobility Poland S.A.	6 850	1 850
	718 550	355 152

10.1. Realizacja Umowy Inwestycyjnej z Energa S.A. i Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. w sprawie budowy i eksploatacji bloku energetycznego w Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o.

19 września 2016 r. ENEA S.A. podpisała z Energa S.A. List Intencyjny dotyczący podjęcia współpracy przy przygotowaniu, realizacji i eksploatacji nowoczesnego bloku węglowego klasy 1.000 MW w Elektrowni Ostrołęka (Inwestycja, Ostrołęka C).

Intencją Stron jest wspólne wypracowanie efektywnego modelu biznesowego Ostrołęki C, weryfikacja jej dokumentacji projektowej oraz optymalizacja parametrów technicznych i ekonomicznych nowego bloku. Współpraca obejmuje także przeprowadzenie postępowania przetargowego dla wyłonienia generalnego wykonawcy Inwestycji. W zgodnej opinii Stron realizacja Inwestycji wpłynie korzystnie na bezpieczeństwo energetyczne Polski, będzie spełniała najwyższe standardy środowiskowe oraz zapewni kolejne stabilne, wysokosprawne i niskoemisyjne źródło energii w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym.

8 grudnia 2016 r. Spółka zawarła Umowę Inwestycyjną dotyczącą realizacji projektu Ostrołęka C. Przedmiotem Umowy jest przygotowanie, budowa i eksploatacja bloku energetycznego, o którym mowa powyżej. Zgodnie z podpisaną Umową przebieg współpracy, co do zasady będzie zorganizowany w ramach trzech etapów: Etap Rozwoju - do czasu wydania polecenia rozpoczęcia prac dla generalnego wykonawcy, Etap Budowy - do czasu oddania Ostrołęki C do komercyjnej eksploatacji oraz Etap Eksploatacji - komercyjna eksploatacja Ostrołęki C. Po zakończeniu Etapu Rozwoju, ENEA S.A. jest zobowiązana do uczestnictwa w Etapie Budowy przy założeniu, że spełniony jest warunek rentowności Projektu, a finansowanie Projektu nie naruszy kowenantów bankowych Spółki.

Warunkiem zawieszającym wejście w życie Umowy Inwestycyjnej było uzyskanie zgody Prezesa UOKiK na dokonanie koncentracji polegającej na nabyciu akcji spółki celowej do realizacji Projektu. Warunek ten został spełniony 11 stycznia 2017 r.

19 grudnia 2016 r. spółka celowa ogłosiła postępowanie przetargowe na wyłonienie generalnego wykonawcy budowy elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1.000 MW i o sprawności netto co najmniej 45% pracującej na parametrach nadkrytycznych pary. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przy realizacji określonych założeń (w tym przy odpowiednim udziale ENEA S.A., Energa S.A. oraz ewentualnych Inwestorów Finansowych) i mechanizmu wsparcia wynikającego z wprowadzenia rynku mocy lub innych mechanizmów wsparcia, będzie w stanie podjąć się kompleksowej realizacji projektu.

Realizując Umowę Inwestycyjną ENEA S.A. od 1 lutego 2017 r. do 23 marca 2018 r. nabyła od Energa S.A. w formie transzowania akcje/udziały spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., stanowiące łącznie 50% w kapitale zakładowym, w kwocie ok. 101 mln zł.

W rezultacie powyższych transakcji Energa S.A. i ENEA S.A. objęły wspólną kontrolę nad spółką Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., z siedzibą w Ostrołęce, której celem działalności jest budowa i eksploatacja nowego bloku węglowego. Obie strony posiadają po 50% udziałów Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. oraz taką samą liczbę głosów na Zgromadzeniu Wspólników. W skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej będzie wchodziła taka sama liczba przedstawicieli obu inwestorów. Decyzje dotyczące istotnych działań będą wymagały jednomyślnej zgody obu udziałowców, którzy mają prawo do aktywów netto Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. Biorąc powyższe pod uwagę inwestycja została zaklasyfikowana jako wspólne przedsięwzięcie i jest ujmowana metodą praw własności.

W celu zapewnienia spółce odpowiednich środków finansowych, Energa S.A. i ENEA S.A. na podstawie umowy z 23 listopada 2017 r. udzieliły spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. pożyczek w kwocie po 10 mln zł. Pożyczka udzielona przez ENEA S.A. została sptacona.

W wyniku przekształcenia, 27 lutego 2018 r. nastąpiła zmiana formy prawnej Spółki Elektrownia Ostrołęka ze spółki akcyjnej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

26 marca 2018 r. Spółka zawarła Aneks do Umowy Inwestycyjnej, zgodnie z którym strony zwiększyły szacunkowe, łączne nakłady inwestycyjne wynikające ze zobowiązań, jakie zostaną zaciągnięte na Etapie Rozwoju projektu Ostrołęka C, czyli do czasu wydania polecenia rozpoczęcia prac (ang. NTP – notice to proceed) dla Generalnego Wykonawcy. Nakłady inwestycyjne przypadające na ENEA S.A. mogą wynieść ok. 226 mln zł. Zwiększenie nakładów inwestycyjnych wynika z potrzeby zapewnienia środków m. in. na prace organizacyjne, które wynikać będą z kontraktu z Generalnym Wykonawcą, inwestycje powiązane oraz funkcjonowanie spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.

W wyniku podwyższenia kapitału zakładowego spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., ENEA S.A.:

- 29 marca 2018 r. objęła 350 000 udziałów w kapitale zakładowym o wartości 17 500 tys. zł. 30 marca 2018 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny na konto spółki celowej. Energa S.A. objęła 350 000 pozostałych udziałów. 30 lipca 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.
- 30 lipca 2018 r. objęła 2 870 000 udziałów w kapitale zakładowym o wartości 143 500 tys. zł. 2 sierpnia 2018 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny na konto spółki celowej. Energa S.A. objęła 2 870 000 pozostałych udziałów. 16 października 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

Udział ENEA S.A. w kapitale zakładowym spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. nie zmienił się i nadal wynosi 50% gdyż nowe udziały w podwyższonym kapitale zakładowym objęte zostały przez ENEA S.A. i Energa S.A. proporcjonalnie do posiadanych udziałów, czyli w stosunku 50:50.

4 kwietnia 2018 r. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. rozstrzygnęła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pt. "Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW" poprzez wybór Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. i Alstom Power System S.A.S, jako Generalnego Wykonawcy, który zaoferował wykonanie przedmiotu Zamówienia o parametrach określonych w ofercie za kwotę netto 5 049 729 tys. zł, brutto 6 023 035 tys. zł.

Rozstrzygnięcie Postępowania nie jest równoznaczne z:

- wyrażeniem zgody na zawarcie kontraktu z Generalnym Wykonawcą – do wyrażenia takiej zgody konieczna jest bowiem między innymi uprzednia zgoda Rady Nadzorczej Emitenta;
- wyrażeniem zgody na wydanie polecenia rozpoczęcia prac (ang. NTP – notice to proceed) - wydanie NTP wymaga bowiem między innymi uprzedniej zgody Rady Nadzorczej Emitenta oraz uprzedniego wyrażenia kierunkowej zgody przez Walne Zgromadzenie Emitenta na przystąpienie do Etapu Budowy.

Szacuje się, że nakłady inwestycyjne w związku z zawarciem umowy pomiędzy Zamawiającym, a Generalnym Wykonawcą, do czasu wydania NTP nie przekroczą równowartości 4% ceny objętej umową.

6 lipca 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wyraziło zgodę na zawarcie Umowy o zamówienie publiczne z Generalnym Wykonawcą: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S., wyłonionym w ramach przeprowadzonego przez spółkę postępowania o udzielenie sektorowego zamówienia publicznego w trybie dialogu konkurencyjnego pn. "Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW".

Podpisanie przez Zarząd Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Umowy z Generalnym Wykonawcą: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S. nastąpiło 12 lipca 2018 r.

4 września 2018 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy ENEA S.A., Energa S.A., Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., a Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Aktywów Niepublicznych Energia ("Fundusz"), w zakresie zaangażowania kapitałowego Funduszu (poprzez objęcie udziałów w kapitale zakładowym spółki celowej) w realizowany przez spółkę celową projekt przygotowania, budowy i eksploatacji bloku energetycznego, o mocy brutto ok. 1000 MW, opalanego węglem kamiennym ("Porozumienie", "Projekt").

Zaangażowanie się Funduszu w spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. jest uzależnione od spełnienia się szeregu warunków o charakterze prawnym, korporacyjnym i finansowym, w tym od sytuacji rynkowej.

Porozumienie stanowi wyłącznie zobowiązanie do prowadzenia negocjacji w dobrej wierze dotyczących zawarcia przez Fundusz z ENEA S.A., Energa S.A. oraz Spółką umowy inwestycyjnej, bądź przystąpienia Funduszu do obecnie obowiązującej Umowy Inwestycyjnej. Porozumienie obowiązuje od dnia zawarcia do 30 listopada 2018 r.

W treści Porozumienia określono wstępną strukturę finansowania Projektu, gdzie łącznie 2 mld zł obejmuje kapitał wnoszony do spółki celowej przez ENEA S.A. i Energa S.A. (po 1 mld zł), uwzględniając w tej kwocie środki wnoszone przez ENEA S.A. i Energa S.A. przed dniem zawarcia ewentualnej umowy inwestycyjnej z Funduszem, oraz

maksymalnie 1 mld zł kapitał wnoszony do spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przez Fundusz, a pozostała kwota przypadać będzie na inne formy finansowania.

7 września 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wyraziło zgodę na zaciągnięcie przez spółkę celową zobowiązania warunkowego poprzez udział spółki celowej w certyfikacji do aukcji głównej rynku mocy zaplanowanej na 21 grudnia 2018r., z uwzględnieniem, że:

- zatwierdzenie formy zabezpieczenia finansowego albo uzyskanie podstawy do zwolnienia z obowiązku ustanowienia takiego zabezpieczenia, w rozumieniu Rozdziału 8 Ustawy o rynku mocy z 8 grudnia 2017 r.,
- ustalenie strategii aukcyjnej do 20 grudnia 2018 r. określającej cenę wyjścia z aukcji głównej rynku mocy zaplanowanej na 21 grudnia 2018 r.,

każdorazowo będzie wymagało odrębnych uchwał Zgromadzenia Wspólników, podjętych na wniosek Zarządu spółki celowej. Przedmiotowa uchwała umożliwiła spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przystąpienie do certyfikacji do aukcji głównej, a jednocześnie zabezpiecza interesy ENEA i Energa jako Wspólników, zapewniając Wspólnikom mechanizmy kontrolne odpowiednie na obecnym etapie zaawansowania prac w Projekcie Ostrołęka C. 12 października 2018 r. Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (operator) wydały na rzecz Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o., jako nowej jednostki wytwórczej Certyfikat warunkowy uprawniający do udziału w aukcji głównej Rynku Mocy zaplanowanej na 21 grudnia 2018 r. (rok dostaw 2023 r.), po ustanowieniu na rzecz operatora zabezpieczenia wymaganego ustawą o Rynku Mocy. 24 września 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. wyraziło kierunkową zgodę na przystąpienie do Etapu Budowy w ramach Projektu Ostrołęka C, tj. do etapu od czasu wydania przez Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. polecenia rozpoczęcia prac generalnemu wykonawcy, do czasu oddania bloku energetycznego realizowanego w ramach Projektu Ostrołęka C do komercyjnej eksploatacji. Przedmiotowa zgoda jest jedną z szeregu zgód korporacyjnych poprzedzających wydanie NTP.

Uchwałą Nr 73/IX/2018 z 10 października 2018 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. zwiększyła limit środków pieniężnych na finansowanie Projektu o kwotę 13 mln zł do kwoty 239,5 mln zł. Przyczyną zwiększenia limitu środków była konieczność uwzględnienia pełnej kwoty zobowiązania wynikającego z zawartych przez spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. umów ubezpieczenia, wymaganych w kontrakcie z Generalnym Wykonawcą. Jednocześnie płatności składek z tytułu polis zostały rozłożone na raty w całym okresie realizacji Projektu, dzięki czemu realne wydatki, planowane przez ENEA S.A. do czasu wydania NTP, nie ulegną zwiększeniu.

10.2. Dokapitalizowanie Polskiej Grupy Górniczej S.A.

W związku z procesem pozyskiwania inwestorów kapitałowych przez Katowicki Holding Węglowy S.A., w lipcu 2016 r. ENEA S.A. rozpoczęła rozmowy z potencjalnymi inwestorami dotyczące możliwości realizacji potencjalnej Inwestycji oraz jej potencjalnych parametrów.

28 października 2016 r. ENEA S.A. podpisała z Węglokoks S.A. i Towarzystwem Finansowym Silesia Sp. z o.o. (Inwestorzy) list intencyjny wyrażający wstępne zainteresowanie zaangażowaniem finansowym w Katowicki Holding Węglowy S.A. lub aktywa KHW.

W związku z zainteresowaniem Polskiej Grupy Górniczej S.A. (PGG) nabyciem wybranych aktywów Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. oraz rozpoczęciem procesu dokapitalizowania PGG, ENEA S.A. przeprowadziła wraz z dotychczasowymi Udziałowcami PGG niezbędne analizy przedstawionego przez PGG Biznes Planu i wyraziła zainteresowanie zaangażowaniem kapitałowym w Polskiej Grupie Górniczej S.A.

30 marca 2017 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. wyraziła zgodę na przystąpienie Spółki do Polskiej Grupy Górniczej S.A. i objęcie przez nią nowych udziałów w kapitale PGG o wartości nominalnej 300 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 300 mln zł.

31 marca 2017 r. Spółka zawarła:

- umowę inwestycyjną określającą warunki inwestycji finansowej w PGG (Umowa Inwestycyjna),
- porozumienie zawarte pomiędzy Inwestorami dotyczące sprawowania wspólnej kontroli nad PGG (Aneks nr 1 do Porozumienia dotyczącego Polskiej Grupy Górniczej).

Umowa Inwestycyjna

Stronami Umowy Inwestycyjnej są: ENEA S.A., ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGNiG TERMIKA S.A., Węglkokoks S.A., Towarzystwo Finansowe Silesia Sp. z o.o., Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (Inwestorzy) oraz PGG. Umowa Inwestycyjna przewidywała, że PGG nabędzie wybrane aktywa górnicze od Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. na podstawie umowy przyrzeczonej, której zawarcie nastąpiło 1 kwietnia 2017 r.

Umowa Inwestycyjna reguluje sposób przeprowadzenia inwestycji i przystąpienia Spółki do PGG, zasad funkcjonowania PGG oraz jej organów, a także zasady wyjścia stron z inwestycji w PGG.

W ramach dokapitalizowania PGG ENEA S.A. zobowiązała się do objęcia nowych udziałów PGG o łącznej wartości nominalnej 300 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 300 mln zł w trzech etapach:

- a) w ramach pierwszego etapu Spółka objęła nowe udziały PGG o wartości nominalnej 150 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 150 mln zł. Po objęciu tych udziałów Spółka posiadała 4,39% udziału w kapitale zakładowym PGG. Pierwsze dokapitalizowanie nastąpiło w kwietniu 2017 r.
- b) w ramach drugiego etapu Spółka objęła nowe udziały PGG o wartości nominalnej 60 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 60 mln zł. Po objęciu tych udziałów Spółka posiadała 5,81% udziału w kapitale zakładowym PGG. Drugie dokapitalizowanie nastąpiło w czerwcu 2017 r.
- c) w ramach trzeciego etapu Spółka objęła w drodze subskrypcji prywatnej akcje serii B spółki PGG o wartości nominalnej 90 mln zł, opłacone w całości wkładem pieniężnym w kwocie 90 mln zł. ENEA S.A. zwiększyła swój udział w kapitale zakładowym do 7,66 %. Trzecie dokapitalizowanie nastąpiło w styczniu 2018 r.

Umowa określa zasady powoływania członków Rady Nadzorczej, zgodnie z którymi każdy z Inwestorów oraz Skarb Państwa będzie uprawniony do powołania jednego członka w maksymalnie ośmioosobowej Radzie Nadzorczej.

Inwestycja wpisuje się w Strategię Rozwoju Grupy Kapitałowej ENEA, której jednym z elementów jest zabezpieczenie bazy surowcowej dla energetyki konwencjonalnej.

W wyniku przekształcenia Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o. w spółkę akcyjną oraz zmiany zasad dotyczących przygotowywania sprawozdań finansowych tj. przejścia Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o. na Międzynarodowe Standardy Rachunkowości Sprawozdawczej, 31 sierpnia 2018 r. wszedł w życie Aneks nr 1 do Umowy Inwestycyjnej z 31 marca 2017 r., uwzględniający między innymi zmiany, o których mowa powyżej.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)
Porozumienie Inwestorów

31 marca 2017 r. Inwestorzy: ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGNiG TERMIKA S.A. oraz Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych oraz ENEA S.A. zawarli Porozumienie, regulujące sposób uzgadniania wspólnego stanowiska Stron w zakresie decyzji dotyczących Spółki oraz sprawowania wspólnej kontroli nad spółką. Porozumienie dla ENEA S.A. zawarto pod warunkiem uzyskania zgody Prezesa UOKiK na przejęcie wspólnej kontroli nad Spółką. Zgoda UOKiK, o której mowa w zdaniu powyższym, została wydana 22 grudnia 2017 r.

Jednocześnie, 31 marca 2017 r. został rozwiązany list intencyjny podpisany 16 października 2016 r. przez ENEA S.A., Węglókoks S.A. i Towarzystwo Finansowe Silesia Sp. z o.o. dotyczący analizowanej wcześniej inwestycji kapitałowej w Katowicki Holding Węglowy S.A.

Współkontrola została objęta 22 grudnia 2017 r. Alokacja ceny nabycia Polskiej Grupy Górniczej S.A. z zastosowaniem wyceny do wartości godziwej aktywów netto Polskiej Grupy Górniczej S.A. według stanu na 31 stycznia 2018 r. (nabycie trzeciej transzy) przedstawia się następująco:

	Polska Grupa Górnicza S.A.
Cena nabycia	300 000
Udział w wartości godziwej nabytych aktywów netto	229 870
Wartość firmy dotycząca posiadanych akcji	70 130

11. Odpisy aktualizujące wartość należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności

	30.09.2018	31.12.2017
Odpis aktualizujący wartość na początek okresu	153 115	129 483
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 9	4 619	-
Stan na początek okresu po korekcie	157 734	129 483
Nabycie spółek zależnych	-	5 537
Utworzony	23 171	45 263
Rozwiązany	(1 040)	(6 834)
Wykorzystany	(11 071)	(20 334)
Odpis aktualizujący wartość na koniec okresu	168 794	153 115

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. odpis aktualizujący wartość księgową należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności zwiększył się o 15 679 tys. zł (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. odpis aktualizujący zwiększył się o 21 642 tys. zł).

Odpisy są tworzone głównie od należności handlowych. Odpisy od pozostałych należności są nieistotne.

12. Aktywa i zobowiązania z tytułu umów z klientami

	Aktywa z tytułu umów z klientami*	Zobowiązania z tytułu umów z klientami*
Stan na początek okresu po korekcie	245 026	67 707
Przychód rozpoznany w okresie który był uwzględniony w bilansie otwarcia zobowiązań z tytułu umów z klientami	-	(2 541)
Należności niezafakturowane	4 876	-
Zwiększenie z tytułu przedpłać	-	775
Przeniesienie z aktywów z tytułu umowy do należności	(18 813)	-
Odpis aktualizujący	(626)	-
Pozostałe zmiany	(99)	1 952
Stan na koniec okresu	230 364	67 893

* na dzień 31 grudnia 2017 r. aktywa oraz zobowiązania z tytułu umów z klientami nie istniały, przekształcenie danych na 1 stycznia 2018 r. zostało zaprezentowane w nocie 3.13.

13. Analiza struktury wiekowej aktywów z tytułu umów z klientami i należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności stanowiących instrumenty finansowe

	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący	Wartość księgowa
30.09.2018			
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności			
Bieżące	1 263 207	(17 931)	1 245 276
Przeterminowane	287 385	(150 863)	136 522
0-30 dni	86 590	(10 167)	76 423
31- 90 dni	18 679	(1 488)	17 191
91-180 dni	12 246	(4 435)	7 811
ponad 180 dni	169 870	(134 773)	35 097
Razem	1 550 592	(168 794)	1 381 798
Aktywa z tytułu umów z klientami	230 990	(626)	230 364

	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący	Wartość księgowa
31.12.2017			
Bieżące	1 416 579	(20 264)	1 396 315
Przeterminowane	270 529	(132 851)	137 678
0-30 dni	81 060	(193)	80 867
31-90 dni	18 264	(706)	17 558
91-180 dni	8 894	(3 061)	5 833
ponad 180 dni	162 311	(128 891)	33 420
Razem	1 687 108	(153 115)	1 533 993

14. Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

	30.09.2018	31.12.2017*
Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
Udzielone pożyczki	178	-
Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	178	-
Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
Udzielone pożyczki	7 741	-
Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7 741	-
RAZEM	7 919	-

* na dzień 31 grudnia 2017 r. dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie nie istniały, przekształcenie danych na 1 stycznia 2018 r. zostało zaprezentowane w nocie 3.13.

W niniejszym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie występują odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe poza wykazanymi w nocie 13 odpisami dotyczącymi aktywów z tytułu umów z klientami i należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności stanowiących instrumenty finansowe.

15. Zapasy

	30.09.2018	31.12.2017
Materiały	626 329	573 051
Półprodukty i produkty w toku	3 942	632
Produkty gotowe	11 782	10 452
Świadectwa pochodzenia energii	414 449	257 471
Towary	10 621	11 471
Wartość brutto zapasów	1 067 123	853 077
Odpis aktualizujący wartość zapasów	(5 804)	(6 890)
Wartość netto zapasów	1 061 319	846 187

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. odpis aktualizujący wartość księgową zapasów zmniejszył się o 1 086 tys. zł (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. odpis aktualizujący zmniejszył się o 1 462 tys. zł).

16. Świadectwa pochodzenia energii

	30.09.2018	31.12.2017
Wartość netto na początek okresu	257 046	161 459
Nabycie spółek zależnych	-	48 672
Wytworzenie we własnym zakresie	117 442	126 680
Nabycie	297 596	152 690
Umorzenie świadectw pochodzenia	(248 471)	(190 736)
Sprzedaż	(9 776)	(43 522)
Zmiana odpisu aktualizującego	582	1 803
Wartość netto na koniec okresu	414 419	257 046

17. Środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania

Na 30 września 2018 r. środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania wyniosły 878 582 tys. zł. Były to przede wszystkim środki pieniężne na depozyty transakcyjne energii elektrycznej i praw do emisji CO₂, wadia i kaucje wpłacone przez dostawców oraz blokady środków pieniężnych na zabezpieczenie należytego wykonania robót.

Na 31 grudnia 2017 r. środki pieniężne o ograniczonej możliwości dysponowania wyniosły 99 244 tys. zł.

18. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

Na 30 września 2018 r. w pozycji aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej Grupa prezentuje między innymi opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal S.A. Na podstawie umowy opcji zakupu akcji Polimex-Mostostal S.A. z 18 stycznia 2017 r. ENEA S.A. nabyła opcje call od Towarzystwa Finansowego Silesia Sp. z o.o. Umowa ta przewiduje nabycie w trzech transzach łącznie 9 125 tys. akcji, po cenie nominalnej 2 zł za akcję, w określonych terminach tj. 30 lipca 2020 r., 30 lipca 2021 r. i 30 lipca 2022 r. Wycena opcji call do wartości godziwej została przeprowadzona z wykorzystaniem modelu Blacka-Scholesa. Wartość księgową opcji na 30 września 2018 r. wynosiła 15 127 tys. zł (wartość księgową opcji na 31 grudnia 2017 r. wynosiła 23 836 tys. zł).

Ponadto w aktywach finansowych wycenianych w wartości godziwej Grupa wykazuje m.in. wycenę kontraktów terminowych na zakup energii elektrycznej i gazu oraz dotyczących praw majątkowych o wartości 105 719 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. wartość 58 857 tys. zł). Wartość nominalna kontraktów zawartych na zakup i sprzedaż energii elektrycznej, gazu i praw majątkowych z terminem zapadalności 2018-2020, prezentowanych jako aktywa i zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej, wynosi 3 433 797 tys. zł.

19. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

	30.09.2018	31.12.2017
Kredyty bankowe	2 123 784	2 207 341
Pożyczki	68 917	69 959
Obligacje	5 360 130	5 442 791
Długoterminowe	7 552 831	7 720 091
Kredyty bankowe	138 028	102 365
Pożyczki	12 330	12 741
Obligacje	276 786	424 323
Krótkoterminowe	427 144	539 429
Razem	7 979 975	8 259 520

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. wartość księgowa kredytów, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych spadła netto o kwotę 279 545 tys. zł. (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. wartość księgowa kredytów i pożyczek wzrosła o 201 053 tys. zł).

Kredyty i pożyczki

Poniżej przedstawiono zestawienie kredytów i pożyczek w Grupie.

L.p.	Spółka	Podmiot udzielający	Data zawarcia umowy	Łączna kwota umowy	Wartość zadłużenia na 30.09.2018 r.	Wartość zadłużenia na 31.12.2017 r.	Termin obowiązywania umowy
1.	ENE A S.A.	EBI	18 października 2012 r. oraz 19 czerwca 2013 r. (A i B)	1 425 000	1 303 044	1 357 174	31 grudnia 2030 r.
2.	ENE A S.A.	EBI	29 maja 2015 r. (C)	946 000	946 000	946 000	30 września 2032 r.
3.	ENE A S.A.	PKO BP	28 stycznia 2014 r., Aneks nr 1 z 25 stycznia 2017 r.	300 000	-	-	31 grudnia 2019 r.
4.	ENE A S.A.	Pekao S.A.	28 stycznia 2014 r., Aneks nr 1 z 25 stycznia 2017 r.	150 000	-	-	31 grudnia 2019 r.
5.	ENE A Wytwarzanie Sp. z o.o.	NFOŚiGW	6 czerwca 2012 r.	17 850	-	3 564	30 września 2018 r.
6.	ENE A Wytwarzanie Sp. z o.o.	NFOŚiGW	22 grudnia 2015 r.	60 075	56 875	52 017	20 grudnia 2026 r.
7.	LWB	mBank	16 grudnia 2016 r.	100 000	-	-	30 listopada 2018 r.
8.	Pozostałe	-	-	-	31 736	35 847	-
RAZEM				2 998 925	2 337 655	2 394 602	
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej					5 404	(2 196)	
RAZEM				2 998 925	2 343 059	2 392 406	

Poniżej znajduje się krótka charakterystyka istotnych umów kredytowych i pożyczek w Grupie Kapitałowej ENEA:

ENE A S.A.

ENE A S.A. posiada obecnie umowy kredytowe zawarte z EBI na łączną kwotę 2 371 000 tys. zł (Umowa A 950 000 tys. zł i Umowa B 475 000 tys. zł oraz Umowa C 946 000 tys. zł).

Noty przedstawione na stronach 13 – 63 stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Środki pozyskane z EBI przeznaczone są na finansowanie wieloletniego planu inwestycyjnego w celu modernizacji i rozbudowy sieci energetycznych ENEA Operator Sp. z o.o. Środki z Umowy A, B i C są w pełni wykorzystane. Okres dostępności Umowy C skończył się w grudniu 2017 r. Oprocentowanie kredytów może być stałe lub zmienne.

Z dniem 15 marca 2018 r. zgodnie z zapisami Umowy A z EBI strony dokonały zmiany stopy procentowej ze zmiennej na stałą dla drugiej transzy kredytu w kwocie 170 000 tys. zł.

ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.

Pożyczka z NFOŚiGW - umowę zawarto 6 czerwca 2012 r. na okres 1 października 2013 r. do 30 września 2018 r. Kwota wykorzystanej pożyczki w wysokości 17 850 tys. zł oprocentowana jest w skali roku WIBOR 3M+50 pkt bazowych. Pożyczka została w całości spłacona.

Pożyczka z NFOŚiGW - umowę z 22 grudnia 2015 r. zawarto na okres od 1 kwietnia 2016 r. do 20 grudnia 2026 r. z limitem 60 075 tys. zł. Kwota wykorzystanej pożyczki oprocentowana jest w skali roku w oparciu o WIBOR 3M, nie mniej niż 2 % . Okres karencji w spłacie obowiązuje do 29 września 2018 r.

Łączne zadłużenie ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. z tytułu pożyczek na 30 września 2018 r. wynosi 56 875 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. 55 581 tys. zł).

Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.

16 grudnia 2016 spółka zawarła z mBankiem umowę o kredyt w rachunku bieżącym do kwoty 100 000 tys. zł. Jest ona oprocentowana według stopy zmiennej. Termin spłaty to 30 listopada 2018 r. Na dzień sprawozdawczy kredyt nie był wykorzystywany.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)
Programy emisji obligacji

Poniżej przedstawiono zestawienie obligacji wyemitowanych przez ENEA S.A. i Lubelski Węgiel Bogdanka S.A.

L.p.	Nazwa programu emisji obligacji	Data zawarcia Programu	Kwota Programu	Wartość wyemitowanych niewykupionych obligacji na 30.09.2018 r.	Wartość wyemitowanych niewykupionych obligacji na 31.12.2017 r.	Termin wykupu
1.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z PKO BP S.A., Bankiem PEKAO S.A., BZ WBK S.A., Bankiem Handlowym w Warszawie S.A. (ENE A S.A.)	21 czerwca 2012 r.	3 000 000	3 000 000	3 000 000	Jednorazowy wykup w terminach od czerwca 2020 r. do czerwca 2022 r.
2.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (ENE A S.A.)	15 maja 2014 r.	1 000 000	880 000	960 000	Wykup w ratach, ostatnia rata płatna w grudniu 2026 r.
3.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z ING Bank Śląski S.A., PKO BP S.A., Bankiem PEKAO S.A. oraz mBankiem S.A. (ENE A S.A.)	30 czerwca 2014 r.	5 000 000	1 500 000	1 500 000	Jednorazowy wykup danej serii w lutym 2020 r. i we wrześniu 2021 r.
4.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego (ENE A S.A.)	3 grudnia 2015 r.	700 000	135 000	150 000	Wykup w ratach, ostatnia rata płatna we wrześniu 2027 r.
5.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z Bankiem PEKAO S.A. (LWB)	23 września 2013 r.	300 000	150 939	301 911	Wykup w ratach, ostatnia rata płatna w grudniu 2018 r.
6.	Umowa Programu Emisji Obligacji z Bankiem PEKAO S.A. oraz Bankiem Gospodarstwa Krajowego (LWB)	30 czerwca 2014 r.	300 000	-	-	Wykup w marcu 2017 r.
RAZEM			10 300 000	5 665 939	5 911 911	
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej				(29 023)	(44 797)	
RAZEM			10 300 000	5 636 916	5 867 114	

Noty przedstawione na stronach 13 – 63 stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

ENEA S.A. zawiera umowy dotyczące programów emisji obligacji w celu emisji obligacji na finansowanie bieżącej działalności oraz potrzeb inwestycyjnych ENEA S.A. oraz jej podmiotów zależnych.

17 lipca 2018 r. ENEA S.A. zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego Aneks nr 1 do Umowy Programowej z 3 grudnia 2015 r. dotyczącej Programu Emisji Obligacji do kwoty 700 000 tys. zł. Na mocy aneksu zmieniono okres dostępności programu na 31 grudnia 2018 z pierwotnej daty 1 marca 2018 r. W okresie sprawozdawczym zakończonym 30 września 2018 r. ENEA S.A. nie zawarła nowych umów a także nie przeprowadzono żadnych nowych emisji obligacji.

Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. - zobowiązania finansowe z tytułu obligacji spółki LWB dotyczą obecnie jednej umowy programowej. W ramach Umowy Programowej zawartej przez spółkę 23 września 2013 r. z Bankiem Polska Kasa Opieki S.A. wyemitowano 3 000 sztuk obligacji o łącznej wartości 300 000 tys. zł z terminem wykupu do 31 grudnia 2018 r. Termin wymagalności wykupu obligacji w wysokości 75 000 tys. zł przypada na 30 września 2018 r. oraz 75 000 tys. zł na 30 grudnia 2018 r. Oprocentowanie obligacji oparte jest o stawkę WIBOR 3M powiększoną o stałą marżę. 30 marca 2018 r. LWB dokonała wykupu 750 sztuk obligacji o wartości 100 tys. zł każda o łącznej wartości 75 000 tys. zł. 2 lipca 2018 r. nastąpił wykup kolejnych 750 sztuk obligacji o łącznej wartości 75 000 tys. zł. Kolejna spłata miała miejsce 1 października 2018 r. – również w kwocie 75 000 tys. zł.

Transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. ENEA S.A. nie zawierała transakcji zabezpieczających ryzyko stopy procentowej (Interest Rate Swap). Łączna wartość ekspozycji dotycząca obligacji i kredytów zabezpieczona transakcjami IRS na 30 września 2018 r. wyniosła 5 590 700 tys. zł. Zawarte transakcje wpływają w istotny sposób na przewidywalność strumieni wydatków i kosztów finansowych. Grupa prezentuje wycenę tych instrumentów w pozycji „Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej”. Instrumenty pochodne są traktowane jako zabezpieczenie przepływów, w związku z czym, są ujmowane i rozliczane w księgach z zastosowaniem zasad dotyczących rachunkowości zabezpieczeń. Na 30 września 2018 r. wycena IRS wyniosła (1 182) tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. 29 553 tys. zł).

Transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. Grupa zawarła transakcje FX FORWARD o łącznym wolumenie 497 tys. EUR. Data rozliczenia ostatniej transakcji przypada na grudzień 2018 r. Na 30 września 2018 r. wycena instrumentów wyniosła 17 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. 0 tys. zł).

Warunki finansowania – kowenanty

Umowy finansowania przewidują konieczność spełnienia przez Spółkę i Grupę Kapitałową ENEA między innymi określonych wskaźników finansowych. Na 30 września 2018 r., na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego oraz w trakcie roku 2018 Grupa nie naruszyła zapisów umów kredytowych, na podstawie których byłaby zobowiązana do wcześniejszej spłaty zadłużenia długoterminowego.

20. Instrumenty finansowe

Poniższa tabela zawiera zestawienie wartości godziwych z wartościami księgowymi:

	30.09.2018		31.12.2017	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży (udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych)	-	-	40 698	40 698
Długoterminowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	33 364	33 364
Instrumenty pochodne	-	-	29 553	29 553
Krótkoterminowe aktywa finansowe utrzymywane do terminu wymagalności	-	-	478	478
Krótkoterminowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	49 329	49 329
Długoterminowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	81 473	81 473	-	-
Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7 741	7 741	-	-
Krótkoterminowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	92 021	92 021	-	-
Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	178	178	-	-
Inne inwestycje krótkoterminowe	76 566	76 566	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	1 381 798	(*)	1 533 993	(*)
Aktywa z tytułu umów z klientami	230 364	230 364	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	3 312 987	3 312 987	2 687 126	2 687 126
Środki zgromadzone w ramach Funduszu Likwidacji Kopalń	120 126	120 126	121 806	121 806
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	7 979 975	8 052 511	8 259 520	8 338 192
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	4 864	4 864	3 593	3 593
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	2 822 628	(*)	1 915 502	(*)
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	51 060	51 060
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	128 331	128 331	-	-

(*) Wartość księgowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej to między innymi:

- udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych, w których udział w kapitale jest mniejszy niż 20%. W pozycji prezentowane są udziały w spółce PGE EJ1 Sp. z o.o. w kwocie 32 902 tys. zł, dla których nie istnieje cena rynkowa notowana na aktywnym rynku i których wartość godziwa – ze względu na wstępną fazę działalności spółki – określana jest na podstawie ponoszonego kosztu, który zbliżony jest do wartości godziwej.

W przypadku, gdy udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych to ich wartość godziwa ustalana jest w oparciu o notowania giełdowe,

- opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal S.A.,
- instrumenty pochodne, które obejmują wycenę transakcji zabezpieczających ryzyko stóp procentowych (Interest Rate Swap). Wartość godziwa instrumentów pochodnych określana jest poprzez wyliczenie wartości bieżącej netto w oparciu o dwie krzywe dochodowości tj. krzywą do ustalenia czynników dyskonta, oraz krzywą służącą do estymacji przyszłych stawek zmiennych stóp referencyjnych,
- kontrakty terminowe na zakup energii elektrycznej i gazu oraz dotyczące praw majątkowych.

Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują udzielone pożyczki o terminie wymagalności powyżej jednego roku. Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują m.in. udzielone pożyczki o terminie wymagalności poniżej jednego roku. W pozycji inne inwestycje krótkoterminowe znajdują się lokaty o terminie zapadalności powyżej 3 miesięcy.

Wartość godziwa kredytów bankowych, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych wyliczana jest dla instrumentów finansowych opartych na stałej stopie procentowej, na podstawie bieżącego WIBOR-u.

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii, gdzie:

Poziom 1 - wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,

Poziom 2 - wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalane są przez odniesienie bezpośrednie lub pośrednie do podobnych instrumentów istniejących na rynku),

Poziom 3 - wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nie opierających się jednakże o obserwowalne dane rynkowe.

	30.09.2018			Razem
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej				
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń	-	36	-	36
Instrumenty kapitałowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody			32 902	32 902
Opcje call (wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy)	-	15 127	-	15 127
Inne instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	105 719	-	105 719
Akcje i udziały wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	18 625		1 085	19 710
Razem	18 625	120 882	33 987	173 494

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej

Instrumenty pochodne wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	(127 107)	-	(127 107)
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń (m.in. zabezpieczające transakcje swap na stopę procentową)	-	(1 224)	-	(1 224)
Razem	-	(128 331)	-	(128 331)

	31.12.2017			Razem
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
Instrumenty pochodne				
Zabezpieczające transakcje swap na stopę procentową	-	29 553	-	29 553
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Kontrakty typu forward	-	58 857	-	58 857
Opcje call	-	23 836	-	23 836
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży				
Nienotowane instrumenty kapitałowe	-	-	1 391	1 391
Razem	-	112 246	1 391	113 637

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy

Kontrakty typu forward	-	(51 060)	-	(51 060)
Razem	-	(51 060)	-	(51 060)

21. Rozliczenia dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych oraz pozostałe

	30.09.2018	31.12.2017
Długoterminowe		
Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu dotacji	124 008	196 334
Rozliczenie przychodów z tytułu opłat przyłączeniowych	-	401 514
Rozliczenie międzyokresowe przychodów z tytułu usług modernizacji oświetlenia drogowego	55 063	47 595
	179 071	645 443

Krótkoterminowe

Rozliczenia międzyokresowe przychodów z tytułu dotacji	9 714	13 864
Rozliczenie przychodów z tytułu opłat przyłączeniowych	-	17 129
Otrzymane zaliczki na opłaty przyłączeniowe	-	59 125
Rozliczenie międzyokresowe przychodów z tytułu usług modernizacji oświetlenia drogowego	1 778	1 125
Kontrakty budowlane - wycena	-	1 179
	11 492	92 422

Harmonogram rozliczenia międzyokresowego przychodów

	30.09.2018	31.12.2017
Do jednego roku	11 492	92 422
Od jednego roku do pięciu lat	49 124	134 426
Powyżej pięciu lat	129 947	511 017
	190 563	737 865

Noty przedstawione na stronach 13 – 63 stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. wartość księgowa rozliczeń dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych oraz pozostałych zmniejszyła się o kwotę netto 547 302 tys. zł. Jest to spowodowane przede wszystkim zmianami w zasadach rachunkowości z powodu wdrożenia MSSF 15. Zmiany te zostały opisane w notcie 3.

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. wartość księgowa rozliczeń dochodu z tytułu dotacji, opłat przyłączeniowych oraz pozostałych zmniejszyła się o kwotę netto 16 056 tys. zł.

22. Odroczonego podatek dochodowy

Zmiany stanu aktywów i rezerwy z tytułu odroczonego podatku dochodowego (po uwzględnieniu kompensaty aktywów i rezerwy) przedstawiają się w sposób następujący:

	30.09.2018	31.12.2017
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	501 945	403 257
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	245 240	191 798
Aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu	(256 705)	(211 459)
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 9 i 15	91 866	-
Aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego na początek okresu po korekcie	(164 839)	(211 459)
Nabycie spółek zależnych	-	(142 936)
Obciążenie/(Uznanie) wyniku finansowego	67 765	109 673
Obciążenie/(Uznanie) w innych całkowitych dochodach	(12 660)	(11 983)
Aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu, w tym:	(109 734)	(256 705)
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	448 168	501 945
Rezerwa z tytułu odroczonego podatku dochodowego na koniec okresu	338 434	245 240

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. obciążenie zysku przed opodatkowaniem Grupy w wyniku zmniejszenia aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyniosło 67 765 tys. zł (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. obciążenie zysku przed opodatkowaniem Grupy w wyniku zmniejszenia aktywa netto z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyniosło 66 751 tys. zł).

23. Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia

Rezerwa na zobowiązania i inne obciążenia razem w podziale na część długo- i krótkoterminową

	30.09.2018	31.12.2017
Długoterminowe	649 529	643 187
Krótkoterminowe	1 122 904	1 083 929
Razem	1 772 433	1 727 116

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia zwiększyły się netto o 45 317 tys. zł (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia zwiększyły się o 140 262 tys. zł).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zmiana stanu rezerw na zobowiązania i inne obciążenia

za okres kończący się 30.09.2018

	Rezerwa na bezumowne korzystanie z gruntów	Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia	Rezerwa na rekultywację składowiska	Rezerwa na świadczenia pochodzenia energii	Rezerwa na zakup praw do emisji CO2	Likwidacja zakładu górniczego	Pozostałe	Razem
Stan na początek okresu	200 830	132 918	59 712	265 553	487 359	105 441	475 303	1 727 116
Odwroćenie dyskonta i zmiana stopy dyskontowej	-	-	-	-	-	2 578	-	2 578
Zwiększenie istniejących rezerw	2 314	29 096	7 486	306 876	446 998	7 879	30 710	831 359
Wykorzystanie rezerw	(17 300)	(1 554)	-	(255 590)	(481 999)	-	(6 325)	(762 768)
Rozwiązanie niewykorzystanej rezerwy	(327)	(723)	(9 820)	(28)	(14 407)	-	(547)	(25 852)
Stan na koniec okresu	185 517	159 737	57 378	316 811	437 951	115 898	499 141	1 772 433

W okresie 9 miesięcy 2018 r. ENEA S.A. utworzyła rezerwę na poziomie 16 361 tys. zł na potencjalne roszczenia związane z wypowiedzeniem przez ENEA S.A. umów na zakup świadczeń pochodzenia energii z odnawialnych źródeł i na 30 września 2018 r. wartość rezerwy z tego tytułu była na poziomie 102 096 tys. zł.

Pozostałe rezerwy dotyczą głównie:

- farmy wiatrowej Skoczylody: 129 000 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 r. 129 000 tys. zł),
- potencjalnych zobowiązań związanych z majątkiem sieciowym wynikających z różnic w interpretacjach przepisów 157 031 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 r. 147 609 tys. zł),
- kosztów korzystania z gruntów leśnych będących w zarządzie Lasów Państwowych 114 752 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 r. 113 547 tys. zł),
- podatku od nieruchomości w spółce Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. 48 926 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 r. 42 353 tys. zł),
- roszczeń ZUS z tytułu składki wypadkowej w spółce Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. 22 323 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 r. 21 340 tys. zł),
- usuwania szkód górniczych 3 450 tys. zł (na dzień 31 grudnia 2017 r. 4 434 tys. zł).

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Opis istotnych roszczeń oraz zobowiązania warunkowe z tego tytułu zostały przedstawione w nocie 27.

24. Przychody ze sprzedaży netto

	01.01.2018	01.01.2017
	30.09.2018	30.09.2017
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej	6 717 906	5 115 088
Przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych	1 986 165	2 383 249
Przychody ze sprzedaży towarów i materiałów	61 171	58 325
Przychody ze sprzedaży pozostałych produktów i usług	111 914	125 260
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia	3 239	20 301
Przychody ze sprzedaży praw do emisji CO2	25 977	13 938
Przychody ze sprzedaży energii ciepłej	248 544	242 030
Przychody ze sprzedaży węgla	151 655	303 257
Przychody ze sprzedaży gazu	77 627	100 750
Razem przychody ze sprzedaży netto	9 384 198	8 362 198

Grupa dzieli przychody w oparciu typ produktów/usług. Główne grupy przychodów to przychody ze sprzedaży energii elektrycznej (Enea S.A., Enea Wytwarzanie, Enea Trading oraz Enea Elektrownia Połaniec) oraz przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnych (Enea Operator).

Sprzedaż energii elektrycznej: Grupa ujmuje przychody w momencie spełnienia lub w trakcie spełniania zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyręconego dobra lub usługi klientowi. Przychody wykazuje się na podstawie cen określonych w umowach sprzedaży, po pomniejszeniu o szacowane rabaty i inne zmniejszenia sprzedaży. Do głównych grup umów należą umowy sprzedaży energii elektrycznej (w tym również umowy kompleksowe) klientom indywidualnym, biznesowym, kluczowym i strategicznym. W umowach tych usługa świadczona jest w sposób ciągły, wysokość przychodu uzależniona jest od zużycia. Występuje także sprzedaż dla Izby Rozliczeniowej Giełd Towarowych S.A. oraz na Towarowej Giełdzie Energii.

Standardowy termin płatności faktur sprzedażowych energii elektrycznej w Enea S.A. wynosi 14 dni od daty wystawienia faktury VAT. W przypadku biznesowych, kluczowych i strategicznych klientów okres ten może podlegać negocjacji.

Termin płatności faktur sprzedażowych dotyczących sprzedaży energii elektrycznej do IRGiT to 1-3 dni od dostarczenia energii i wystawienia faktury. W przypadku sprzedaży na TGE terminy płatności wynikają z Regulaminu Giełdy.

Sprzedaż usług dystrybucyjnych: W przypadku sprzedaży usług dystrybucyjnej, Enea Operator nalicza opłatę zawierającą odrębne składniki: składnik zmienny stawki sieciowej, stawka opłaty jakościowej, składnik stały stawki sieciowej, stawka opłaty abonamentowej, stawka opłaty przejściowej oraz opłata OZE.

W przypadku opłaty jakościowej, przejściowej oraz OZE, Enea Operator pełni, co do zasady rolę jednostki pobierającej opłaty i przekazującej świadczenie innym uczestnikom rynku np. na rzecz Polskich Sieci Elektroenergetycznych S.A. (PSE). Opłaty (tj. opłata jakościowa, przejściowa i OZE) mają charakter quasi-podatków pobieranych na rzecz innych podmiotów. Enea Operator występuje w roli pośrednika pobierającego opłaty na rzecz innych uczestników rynku energii, w tym PSE. W konsekwencji, przychody ze sprzedaży usług dystrybucyjnej są pomniejszone o wartość pobieranej opłaty OZE, opłaty jakościowej oraz opłaty przejściowej. Jednocześnie korekcie ulegają koszty związane z nabyciem usług przesyłowych a także koszty związane z otrzymanymi fakturami z tytułu wsparcia OZE oraz wsparcia wytwórców.

25. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Spółki Grupy Kapitałowej zawierają transakcje z następującymi podmiotami powiązanymi:

- Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej – transakcje te są eliminowane na etapie konsolidacji;
- Transakcje zawarte pomiędzy Grupą a Członkami Władz Grupy, które podzielić należy na dwie kategorie:
 - wynikające z powołania na Członków Rad Nadzorczych,
 - wynikające z innych umów o charakterze cywilnoprawnym;
- Transakcje z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Transakcje z członkami Władz Grupy:

Tytuł	Zarząd Spółki		Rada Nadzorcza Spółki	
	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Wynagrodzenia z tytułu kontraktów menedżerskich i umów konsultingowych	2 080*	4 082**	-	-
Wynagrodzenia z tytułu powołania do organów zarządzających lub nadzorujących	-	-	594	626
RAZEM	2 080	4 082	594	626

* wynagrodzenie obejmuje zakaz konkurencji dla byłych Członków Zarządu w wysokości 55 tys. zł

** wynagrodzenie obejmuje premie za rok 2016 w wysokości 1 749 tys. zł

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. z ZFŚS nie udzielono Członkom Rady Nadzorczej pożyczek (0 tys. zł za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r.). W tym okresie dokonano spłaty pożyczek na łączną kwotę 4 tys. zł (4 tys. zł za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r.).

Inne transakcje, wynikające z umów cywilno-prawnych zawartych pomiędzy Jednostką Dominującą a Członkami Władz Jednostki Dominującej dotyczą wyłącznie wykorzystania przez Członków Zarządu ENEA S.A. samochodów służbowych dla celów prywatnych.

Grupa zawiera również transakcje handlowe z jednostkami administracji państwowej i samorządowej oraz podmiotami będącymi własnością Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Przedmiotem tych transakcji są głównie:

- zakupy węgla, energii elektrycznej, praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii w zakresie energii odnawialnej oraz energii produkowanej w kogeneracji z ciepłem, usługi przesyłowej i dystrybucyjnej, które Grupa realizuje od podmiotów zależnych od Skarbu Państwa,
- sprzedaż energii elektrycznej, usługi dystrybucyjnej, przyłączenia do sieci i pozostałych powiązanych z tym opłat oraz węgla, którą Grupa realizuje zarówno dla organów administracji państwowej, samorządowej (sprzedaż odbiorcom końcowym) jak i spółek zależnych od Skarbu Państwa (sprzedaż hurtowa oraz detaliczna – odbiorcom końcowym).

Noty przedstawione na stronach 13 - 63 stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego skonsolidowanego sprawozdania finansowego.

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Transakcje te przeprowadzane są na zasadach rynkowych, a warunki nie odbiegają od stosowanych w transakcjach z innymi podmiotami. Grupa nie prowadzi ewidencji umożliwiającej agregowanie wartości wszystkich transakcji realizowanych ze wszystkimi instytucjami państwowymi oraz podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa.

26. Przyszłe zobowiązania wynikające z kontraktów zawartych na dzień sprawozdawczy

Umowne zobowiązania związane z nabyciem rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych zaciągnięte na dzień sprawozdawczy, lecz jeszcze nie ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej wynoszą:

	30.09.2018	31.12.2017
Nabycie rzeczowych aktywów trwałych	1 355 096	1 138 756
Nabycie wartości niematerialnych	44 401	34 029
	1 399 497	1 172 785

27. Zobowiązania warunkowe oraz postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej**27.1. Poręczenia i gwarancje**

W tabeli poniżej przedstawiono obowiązujące na 30 września 2018 r. istotne gwarancje bankowe w ramach umowy zawartej przez ENEA S.A. z bankiem PKO BP S.A. do wysokości limitu określonego w umowie.

Data udzielenia gwarancji	Data obowiązywania gwarancji	Podmiot na rzecz którego udzielono gwarancji	Bank - wystawca	Kwota udzielonej gwarancji w tys. zł
12.08.2018	12.08.2020	Górecka Projekt Sp. z o.o.	PKO BP S.A.	1 944
13.09.2018	11.12.2018	Gmina Olsztyn	PKO BP S.A.	1 000
18.09.2018	16.12.2018	MPEC w Krakowie	PKO BP S.A.	1 000
Suma udzielonych gwarancji bankowych				3 944

27.2. Postępowania toczące się przed sądami powszechnymi

Postępowania z powództwa Grupy

Postępowania wszczynane przed sądami powszechnymi z powództwa ENEA S.A. oraz ENEA Operator Sp. z o.o. dotyczą dochodzenia należności z tytułu dostarczania energii elektrycznej (tzw. sprawy za energię) oraz dochodzenia należności z innych tytułów – nielegalnego poboru energii elektrycznej, przyłączeń do sieci i innych usług specjalistycznych (tzw. sprawy za nie energię).

Postępowania wszczynane przed sądami powszechnymi z powództwa ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. dotyczą przede wszystkim odszkodowań oraz kar umownych od kontrahentów spółki.

Na dzień 30 września 2018 r. przed sądami powszechnymi toczyło się łącznie 11 487 spraw z powództwa Grupy na łączną kwotę 163 200 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. toczyło się 16 176 spraw o łącznej wartości 219 335 tys. zł).

Wynik żadnej ze spraw nie jest istotny dla wyniku finansowego Grupy Kapitałowej.

Postępowania przeciwko Grupie

Postępowania przeciwko Grupie wszczynane są zarówno z powództwa osób fizycznych, jak i prawnych. Dotyczą one m.in. kwestii takich jak: odszkodowania za przerwy w dostawach energii, ustalenie, czy miał miejsce nielegalny pobór energii oraz odszkodowania za korzystanie przez Grupę z nieruchomości, na których znajdują się urządzenia elektroenergetyczne. Za szczególnie istotne Grupa uznaje powództwa dotyczące bezumownego korzystania z nieruchomości niebędących własnością Grupy.

Występują również roszczenia z tytułu rozwiązanych umów na zakup praw majątkowych (nota 27.6).

Postępowania sądowe przeciwko ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. dotyczą m.in. odszkodowań oraz zapłaty kar umownych.

Na dzień 30 września 2018 r. przed sądami powszechnymi toczyło się łącznie 2 231 spraw przeciwko Grupie na łączną kwotę 782 168 tys. zł (odpowiednio na 31 grudnia 2017 r. toczyło się 2 431 spraw o łącznej wartości 680 828 tys. zł).

Rezerwy związane z tymi sprawami sądowymi prezentowane są w nocie 23.

27.3. Postępowania arbitrażowe

Postępowanie z powództwa Mostostal Warszawa S.A. oraz Acciona Infraestructuras S.A. przeciwko Lubelski Węgiel Bogdanka S.A. było prowadzone przed Sądem Arbitrażowym przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie pod sygnaturą akt SA 64/15. Postępowanie arbitrażowe zostało wszczęte na podstawie wezwania na arbitraż wniesionego przez Konsorcjum 7 kwietnia 2015 r. Roszczenie konsorcjum wynosi ok. 16,2 mln zł (na powyższe roszczenie składa się kwota rzekomo bezpodstawnie uzyskanej przez LWB gwarancji bankowej, odsetki oraz koszty, które konsorcjum poniosło w związku ze skorzystaniem przez LWB z tej gwarancji).

29 września 2017 r. Sąd Arbitrażowy przy Krajowej Izbie Gospodarczej w Warszawie wydał wyrok oddalający w całości powództwo skierowane wobec LWB przez Konsorcjum. Wyrok ten zakończył postępowanie przed Sądem Arbitrażowym. W październiku 2017 r. LWB złożyła do Sądu Apelacyjnego w Lublinie wniosek o uznanie wyroku arbitrażowego. Jednocześnie z końcem listopada 2017 r. Konsorcjum wniosło skargę o uchylenie wyroku Sądu Arbitrażowego.

20 września 2016 r. LWB wytoczyła Konsorcjum powództwo przed Sądem Okręgowym w Lublinie o ustalenie (negatywne) braku obowiązku po stronie LWB zaspokojenia roszczeń konsorcjum wynikających z umowy dotyczącej rozbudowy Zakładu Przeróbki Mechanicznej Węgla. Pod koniec roku strony zgodnie wniosły do Sądu o skierowanie stron do mediacji i uzgodniły osobę mediatora. Po przeprowadzonej mediacji 29 marca 2018 r. strony podpisały ugodę, która ostatecznie rozwiązuje wszelkie spory pomiędzy LWB a Konsorcjum. Wynik ugody ostatecznie okazał się korzystny dla LWB.

27.4. Pozostałe postępowania sądowe

Odnosnie LWB prowadzone jest postępowanie przed Sądem Okręgowym w Lublinie w zakresie roszczeń ZUS z tytułu składki wypadkowej, a mianowicie zasadności przekwalifikowania wypadków przy pracy oraz uchylenia sankcji nałożonej w wyniku kontroli na spółkę przez ZUS O/w Lublinie. W celu pokrycia ewentualnych roszczeń w tym zakresie LWB posiada utworzoną rezerwę w wysokości 22 323 tys. zł.

21 listopada 2017 r. odbyła się rozprawa apelacyjna, na której Sąd Apelacyjny w Lublinie rozpoznał apelację wniesioną przez ZUS od wyroku z 7 lutego 2017 r. Sąd Apelacyjny wydał wyrok, w którym oddalił złożoną przez ZUS apelację. Na chwilę obecną wyrok nie jest prawomocny. 15 stycznia 2018 r. Sąd Apelacyjny sporządził uzasadnienie wyroku. 12 marca 2018 r. do Sądu Apelacyjnego w Lublinie wpłynęła skarga kasacyjna ZUS. Zasadność przyjęcia skargi do rozpoznania przez Sąd Najwyższy będzie rozpatrywana najwcześniej pod koniec 2018 r. W przypadku wydania przez Sąd Najwyższy postanowienia o przyjęciu skargi kasacyjnej Zarząd LWB ocenia, że rozstrzygnięcie w sprawie powyższego sporu nastąpi nie wcześniej niż pod koniec 2019 r.

Zarząd LWB ocenia, iż ze względu na skomplikowany charakter sprawy, do momentu ostatecznego rozstrzygnięcia powyższego sporu istnieje znaczące ryzyko wypływu korzyści ekonomicznych.

18 stycznia 2018 r. do spółki ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. wpłynął pozew z 28 grudnia 2017 r., który został złożony w Sądzie Okręgowym w Białymstoku przez Gminę Białystok przeciwko ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. o zapłatę 29 445 tys. zł wraz z ustawowymi odsetkami, tytułem ceny sprzedaży 126 083 udziałów Miejskiego Przedsiębiorstwa Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. w Białymstoku (obecnie ENEA Ciepło Sp. z o.o.) składających się na tzw. „Resztówkę”, w wykonaniu zobowiązania wynikającego z umowy sprzedaży udziałów ENEA Ciepło Sp. z o.o. zawartej 26 maja 2014 r. 23 lutego 2018 r. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. złożyła odpowiedź na pozew, nie zgadzając się ze stanowiskiem przedstawionym w pozwie i wnosząc o oddalenie powództwa w całości.

Spór dotyczy interpretacji zapisu umowy sprzedaży udziałów z 2014 r. w zakresie ustalenia czy istnieje zobowiązanie ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. do nabycia pozostałych udziałów, tzw. „Resztówki”. Zgodnie ze stanowiskiem ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., spółka wykonała swoje zobowiązanie określone w umowie sprzedaży udziałów z 2014 r.,

Grupa Kapitałowa ENEA

Skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

w zakresie nabycia udziałów w spółce ENEA Ciepło Sp. z o.o. i nie jest zobowiązana do nabycia dodatkowo 121 863 udziałów.

W przypadku niekorzystnego dla ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. rozstrzygnięcia sporu, spółka może być zobowiązana do nabycia łącznie do 126 083 udziałów po cenie wynikającej z umowy z 26 maja 2014 r. tj. za łączną kwotę wskazaną w pozwie. 14 sierpnia 2018 r. Sąd Okręgowy w Białymstoku (I instancja) uznał powództwo Gminy Białystok w całości. Wyrok nie jest prawomocny. 10 września 2018 r. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. złożyła apelację od wyroku. Sprawa przed Sądem Apelacyjnym w Białymstoku została zarejestrowana pod sygnaturą I A Gc 169/18. Pierwszy termin rozprawy przed Sądem Apelacyjnym wyznaczono na 21 grudnia 2018 r.

29 czerwca 2018 r. Prezes URE wszczął postępowanie administracyjne w sprawie przedłożenia Prezesowi URE wniosków o wydanie świadectw pochodzenia za lata 2010-2018. W niniejszym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniu finansowym nie utworzono z tego tytułu rezerwy.

27.5. Sprawy dotyczące niezbilansowania za 2012 r.

30 i 31 grudnia 2014 r. ENEA S.A. wystąpiła z zawezwaniami do próby ugodowej w stosunku do:

	Kwota zawezwania w tys. zł
PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	7 410
PKP Energetyka S.A.	1 272
TAURON Polska Energia S.A.	17 086
TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.	1 826
FITEN S.A.	207
Razem	27 801

Przedmiotem zawezwań były roszczenia o zapłatę za energię elektryczną niepoprawnie rozliczoną na rynku bilansującym w 2012 roku. Zawezwane spółki poprzez niewyrażenie zgody na wystawienie przez ENEA S.A. faktur za rok 2012 bezpodstawnie uzyskały z tego tytułu korzyści majątkowe.

W związku z brakiem ugodowego rozstrzygnięcia w powyższej sprawie, ENEA S.A. wystąpiła ze stosownymi pozwami przeciwko:

- FITEN S.A. - pozew z 24 listopada 2015 r.,
- TAURON Polska Energia S.A. – pozew z 10 grudnia 2015 r.,
- TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o. o. – pozew z 10 grudnia 2015 r.,
- PKP Energetyka S.A. – pozew z 28 grudnia 2015 r.,
- PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. – pozew z 29 grudnia 2015 r.

W sprawie przeciwko FITEN S.A. ENEA S.A. wniosła Skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, która została 9 listopada 2018 r. przez Sąd Najwyższy oddalona. W pozostałych postępowaniach nie doszło do rozstrzygnięcia sporów.

27.6. Spór dotyczący cen na świadectwa pochodzenia energii OZE oraz wypowiedziane umowy na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł

ENEA S.A. jest stroną 10 postępowań sądowych dotyczących umów na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł, na które składają się:

- 7 postępowań o zapłatę, w których byli kontrahenci ENEA S.A. dochodzą roszczeń tytułem wynagrodzenia bądź kar umownych;
- 3 postępowania o ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia bądź odstąpienia przez ENEA S.A. od umów sprzedaży praw majątkowych dokonanego 28 października 2016 r., przy czym w dwóch postępowaniach równoległe z żądaniem ustalenia dochodzone jest roszczenie o zapłatę.

ENEA S.A. dokonała potrącenia płatności części wierzytelności przysługujących kontrahentom wobec ENEA S.A. z tytułu zapłaty ceny za sprzedane prawa majątkowe z wierzytelnością odszkodowawczą ENEA S.A. wobec wytwórców OZE. Szkoda wyrządzona ENEA S.A. powstała wskutek niewykonania przez kontrahentów obowiązku kontraktowego przystąpienia w dobrej wierze do renegocjacji kontraktów długoterminowych na sprzedaż praw majątkowych zgodnie z obowiązującą strony klauzulą adaptacyjną.

28 października 2016 r. ENEA S.A. złożyła oświadczenia w zależności od umowy: o wypowiedzeniu albo o odstąpieniu od długoterminowych umów na zakup przez Spółkę praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł (tzw. zielonych certyfikatów) (Umowy).

Umowy zostały zawarte w latach 2006-2014 z niżej wymienionymi kontrahentami, do których należą instalacje wytwórcze energii elektrycznej z odnawialnych źródeł ("Kontrahenci"):

- Farma Wiatrowa Krzęcin Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;
- Megawind Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie;
- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie;
- PGE Energia Odnawialna S.A. z siedzibą w Warszawie;
- PGE Energia Natury PEW Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;
- "PSW" Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;
- in.ventus Sp. z o.o. EW Światowo sp.k. z siedzibą w Poznaniu;
- Golice Wind Farm Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

Umowy uległy rozwiązaniu co do zasady do końca listopada 2016 r. Dokładna data rozwiązania poszczególnych Umów wynikała z zapisów kontraktowych.

Przyczyną wypowiedzenia/odstąpienia od poszczególnych Umów przez Spółkę było wyczerpanie możliwości przywrócenia równowagi kontraktowej i ekwiwalentności świadczeń stron wywołanych zmianami prawa.

Zmiany prawa, do których doszło po dniu zawarcia wymienionych Umów, tj. w szczególności:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 października 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku

potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz. U. z 2012 r., poz. 1229);

- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2015 r. poz. 478) i związane z tą ustawą kolejne zmiany prawa oraz ogłoszone projekty zmian prawa tj. w szczególności:
 - ustawa z 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 925); oraz
 - projekt rozporządzenia Ministra Energii w sprawie zmiany wielkości udziału ilościowego sumy energii elektrycznej wynikającej z umorzonych świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, które ma zostać wydane na podstawie upoważnienia wynikającego z art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw,

spowodowały obiektywny brak możliwości sporządzenia wiarygodnych modeli prognozujących kształtowanie się cen zielonych certyfikatów.

Celem rozwiązania Umów jest uniknięcie przez Spółkę straty stanowiącej różnicę między cenami umownymi a ceną rynkową zielonych certyfikatów. Ze względu na zmieniające się warunki prawne po rozwiązaniu Umów w roku 2017, w szczególności wynikające z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii, szacowana wartość przyszłych zobowiązań umownych uległaby zmianie. W obecnym stanie prawnym byłaby znacząco niższa w porównaniu do kwoty ok. 1 187 mln zł szacowanej na moment wypowiedzenia umów. Spadek odzwierciedla zmianę sposobu wyznaczania opłaty zastępczej, która zgodnie z treścią części umów stanowi podstawę do wyliczenia ceny kontraktowej i powiązanie jej z ceną rynkową.

Spółka utworzyła rezerwę w kwocie 102 096 tys. zł na potencjalne roszczenia wynikające z wypowiedzianych umów, w odniesieniu do przedstawionych do 30 września 2018 r. zgłoszeń transakcyjnych sprzedaży praw majątkowych przez kontrahentów, rezerwa jest prezentowana w notcie 23.

28. Dywidenda

25 czerwca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. podjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r., zgodnie z którą 100% zysku netto za rok 2017 zostało przekazane na kapitał rezerwowy z przeznaczeniem na finansowanie inwestycji.

26 czerwca 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. podjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r., zgodnie z którą na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 110 361 tys. zł. Dywidenda na jedną akcję wyniosła 0,25 zł.

29. Udział w programie budowy elektrowni atomowej

3 września 2014 r., pomiędzy PGE Polska Grupa Energetyczna, a Tauron Polska Energia, ENEA oraz KGHM Polska Miedź (Partnerzy Biznesowi) zawarta została Umowa Wspólników. 15 kwietnia 2015 r., zgodnie z Umową Wspólników, zawarta została umowa sprzedaży udziałów w PGE EJ 1 Sp. z o.o. (PGE EJ 1), w wyniku której każdy z Partnerów Biznesowych nabył 10% udziałów w PGE EJ 1. W następstwie zbycia na rzecz Partnerów Biznesowych przez PGE Polską Grupę Energetyczną udziałów w PGE EJ 1, PGE Polska Grupa Energetyczna posiada 70% w kapitale zakładowym PGE EJ 1,

a pozostali Partnerzy Biznesowi (Tauron Polska Energia, ENEA oraz KGHM Polska Miedź) 30 %, tj. każdy z osobna - po 10%.

Zgodnie z założeniami PGE Polska Grupa Energetyczna pełni rolę lidera projektu budowy i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej, a PGE EJ 1 ma w przyszłości pełnić funkcję operatora elektrowni.

Zgodnie z Umową Wspólników Strony zobowiązują się wspólnie, w proporcji do posiadanych udziałów, sfinansować działania w ramach fazy wstępnej Projektu (Etap rozwoju). Zaangażowanie finansowe ENEA w okresie Etapu rozwoju nie przekroczy kwoty ok. 107 mln zł.

W okresie 9 miesięcy 2018 r. Spółka PGE EJ 1 kontynuowała prace w programie przygotowania do budowy elektrowni jądrowej w Polsce.

Finansowanie spółki PGE EJ 1 odbywa się poprzez pożyczki udzielane przez Wspólników oraz podwyższenia kapitału zakładowego. 9 sierpnia 2018 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników PGE EJ 1 (NZW), na którym Wspólnicy postanowili podwyższyć kapitał zakładowy spółki o ok. 60 mln zł, poprzez utworzenie 425 530 nowych udziałów o wartości nominalnej 141 zł każdy, objąć nowo utworzone udziały i pokryć je wkładami pieniężnymi. Zgodnie z decyzją NZW, ENEA objęła udziały o łącznej wartości nominalnej ok. 6 mln zł i pokryła je wkładem pieniężnym w wysokości ok. 6 mln zł. Podwyższenie zostało zarejestrowane 11 września 2018 r. w KRS.

Strony Umowy Wspólników przewidują, że decyzja dotycząca deklaracji dalszego uczestnictwa poszczególnych Stron w kolejnym etapie Projektu, zostanie podjęta po zakończeniu Etapu rozwoju.

30. Umowa nabycia spółki Eco-Power Sp. z o.o.

Spółki Fen Wind Farm B.V. z siedzibą w Amsterdamie oraz Wentto Holdings S.à r.l. z siedzibą w Luksemburgu („Powodowie”) wytoczyły powództwo przeciwko ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. o zawarcie umowy sprzedaży Enea Wytwarzanie Sp. z o.o. udziałów spółki Eco-Power Sp. z o.o. za cenę uwzględniającą kwotę bazową, która wynosi 286 500 000,00 zł. ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. nie uznała zasadności powyższego roszczenia i w złożonej odpowiedzi na pozew (a także w kolejnym piśmie przygotowawczym z 7 stycznia 2017 r.) wniosła o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie na swoją rzecz od Powodów kosztów postępowania. Zgodnie z oszacowaniem wartości udziałów spółki Eco-Power Sp. z o.o. Grupa utworzyła rezerwę na kwotę 129 mln zł – jej wysokość wynika z różnicy ceny uwzględniającej kwotę bazową, która wynosi 286 500 000,00 zł i wartości oszacowanej w modelu ENEA SA.

Pierwsza rozprawa odbyła się 10 kwietnia 2017 r., kolejne 15 i 29 maja, 20, 22 i 24 listopada 2017 r. oraz 5 stycznia, 18 maja i 7 września 2018 r. Sąd przesłuchał na nich większość zgłoszonych świadków.

31. Zmiany w składzie Rady Nadzorczej

13 marca 2018 r. do Spółki wpłynęła datowana na ten sam dzień rezygnacja Pan Pawła Skopińskiego z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej ENEA S.A.

22 marca 2018 r. do Spółki wpłynęło oświadczenie Ministra Energii z tego samego dnia o skorzystaniu przez Ministra Energii z uprawnienia do powołania na podstawie § 24 ust. 1 Statutu Spółki członka Rady Nadzorczej ENEA S.A.

Zgodnie z ww. uprawnieniem z dniem 22 marca 2018 r. do składu Rady Nadzorczej Spółki powołany został Pan Ireneusz Kulka.

16 kwietnia 2018 r. Zarząd ENEA S.A. powziął informację o datowanym na dzień 13 kwietnia 2018 r. oświadczeniu Ministra Energii w sprawie odwołania Członka Rady Nadzorczej Spółki zgodnie z uprawnieniem przysługującym na podstawie § 24 ust. 1 Statutu Spółki. Zgodnie z ww. uprawnieniem z dniem 15 kwietnia 2018 r. ze składu Rady Nadzorczej Spółki odwołany został Pan Ireneusz Kulka.

16 kwietnia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A.:

- odwołało ze składu Rady Nadzorczej ENEA S.A. Pana Rafała Bargiela oraz Pana Piotra Kossaka,
- powołało w skład Rady Nadzorczej Spółki Pana Ireneusza Kulkę oraz Pana Pawła Jabłońskiego, przy czym uchwała dotycząca powołania Pana Pawła Jabłońskiego weszła w życie z chwilą podjęcia z mocą obowiązującą od dnia pozyskania przez kandydata pozytywnej opinii Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych., tj. od 20 kwietnia 2018 r.

31 lipca 2018 r. do Spółki wpłynęła datowana na ten sam dzień rezygnacja Pan Rafała Szymańskiego z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej ENEA S.A.

24 września 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. podjęło uchwałę, na mocy której w skład Rady Nadzorczej Spółki powołany został Pan Paweł Andrzej Korobłowski.

32. Zdarzenia po dniu bilansowym

4 października 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ElectroMobility Poland S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 40 000 tys. zł, tj. z kwoty 30 000 tys. zł do kwoty 70 000 tys. zł, w drodze podwyższenia wartości nominalnej dotychczasowych akcji z 3 000,00 zł do kwoty 7 000,00 zł. Podwyższenie kapitału zakładowego oczekuje na rejestrację w KRS.

23 października 2018 r. do Spółki wpłynęło zawiadomienie od Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych PZU S.A. informujące, iż w wyniku rozliczenia 19 października 2018 r. zbycia akcji ENEA S.A. dokonanego 17 października 2018 r. w ramach transakcji zwykłych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., udział Funduszy TFI PZU w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Spółki spadł poniżej progu 5% i wynosi 4,69%.

25 października 2018 r. Zarząd ENEA S.A. powziął informację o złożeniu pozwu o stwierdzenie nieważności lub ewentualnie ustalenie nieistnienia lub ewentualnie o uchylenie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia ENEA S.A. z 24 września 2018 r. w sprawie wyrażenia kierunkowej zgody na przystąpienie do Etapu Budowy w ramach projektu Ostrołęka C przez akcjonariusza Spółki Fundację "CLIENTEARTH Prawnicy dla Ziemi" z siedzibą w Warszawie.

30 października 2018 r. Zarząd ENEA S.A. powziął informację o złożeniu pozwu o stwierdzenie nieważności, ewentualnie uchylenie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia ENEA S.A. z 24 września 2018 r. w sprawie wyrażenia kierunkowej zgody na przystąpienie do Etapu Budowy w ramach projektu Ostrołęka C przez akcjonariusza Spółki Międzyzakładowy Związek Zawodowy Synergia Pracowników Grupy Kapitałowej ENEA z siedzibą w Poznaniu.

26 października 2018 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki ENEA Ciepło Sp. z o.o., na którym podjęto uchwałę w sprawie podziału spółki ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. poprzez wydzielenie i przeniesienie wydzielonych składników majątku na spółkę ENEA Ciepło Sp. z o.o. oraz w sprawie zgody na podwyższenie kapitału zakładowego i zmianę umowy spółki ENEA Ciepło Sp. z o.o.

W tym samym dniu odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników Spółki ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., na którym podjęto także uchwałę w sprawie podziału spółki ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. poprzez wydzielenie i przeniesienie wydzielonych składników majątku na spółkę ENEA Ciepło Sp. z o.o. oraz zgody na zmianę umowy spółki ENEA Ciepło Sp. z o.o. oraz uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zbycie przez ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. udziałów ENEA Ciepło Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku oraz ENEA Ciepło Serwis Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku na rzecz ENEA S.A. z siedzibą w Poznaniu.

5 listopada 2018 r. nastąpiło zbycie udziałów ENEA Ciepło Sp. z o.o. oraz ENEA Ciepło Serwis Sp. z o.o. przez ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. na rzecz ENEA S.A.

Wybrane jednostkowe dane finansowe ENEA S.A.

	w tys. PLN		w tys. EUR	
	9 miesięcy zakończonych 30.09.2018	9 miesięcy zakończonych 30.09.2017	9 miesięcy zakończonych 30.09.2018	9 miesięcy zakończonych 30.09.2017
Przychody ze sprzedaży netto	3 422 516	4 174 851	804 635	980 795
Zysk z działalności operacyjnej	(19 473)	85 252	(4 578)	20 028
Zysk przed opodatkowaniem	680 998	930 311	160 103	218 557
Zysk netto okresu sprawozdawczego	712 318	910 620	167 466	213 931
EBITDA	(17 785)	87 325	(4 181)	20 515
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej	(651 291)	330 597	(153 119)	77 667
Przepływy pieniężne netto z działalności inwestycyjnej	292 585	(1 403 303)	68 787	(329 677)
Przepływy pieniężne netto z działalności finansowej	(299 070)	226 646	(70 312)	53 246
Przepływy pieniężne netto, razem	(657 776)	(846 060)	(154 643)	(198 764)
Średnioważona liczba akcji (w szt.)	441 442 578	441 442 578	441 442 578	441 442 578
Zysk netto na akcję (w PLN / EUR na jedną akcję)	1,61	2,06	0,38	0,48
Rozwodniony zysk na akcję (w PLN / EUR)	1,61	2,06	0,38	0,48

	Stan na dzień 30.09.2018	Stan na dzień 31.12.2017	Stan na dzień 30.09.2018	Stan na dzień 31.12.2017
Aktywa razem	22 517 453	22 452 921	5 271 680	5 383 232
Zobowiązania razem	9 201 350	9 820 944	2 154 177	2 354 634
Zobowiązania długoterminowe	7 535 671	7 695 443	1 764 216	1 845 032
Zobowiązania krótkoterminowe	1 665 679	2 125 501	389 961	509 602
Kapitał własny	13 316 103	12 631 977	3 117 503	3 028 597
Kapitał zakładowy	588 018	588 018	137 664	140 981
Wartość księgowa na akcję (w PLN / EUR)	30,16	28,62	7,06	6,86
Rozwodniona wartość księgowa na akcję (w PLN / EUR)	30,16	28,62	7,06	6,86

Powyższe dane finansowe za rok 2018 i 2017 zostały przeliczone na EUR według następujących zasad:

- poszczególne pozycje aktywów i pasywów – według średniego kursu ogłoszonego na 30 września 2018 r. – 4,2714 PLN/EUR (na 31 grudnia 2017 r. – 4,1709 PLN/EUR),
- poszczególne pozycje rachunku zysków i strat oraz rachunku przepływów pieniężnych – według kursu stanowiącego średnią arytmetyczną średnich kursów ustalonych przez Narodowy Bank Polski na ostatni dzień każdego miesiąca okresu obrotowego od 1 stycznia do 30 września 2018 r. – 4,2535 PLN/EUR (od 1 stycznia do 30 września 2017 r. – 4,2566 PLN/EUR).

**Skrócone śródroczne jednostkowe
sprawozdanie finansowe
ENE A S.A.
za okres od 1 stycznia do 30 września 2018 r.**

Poznań, 20 listopada 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Indeks do skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej	68
Jednostkowe sprawozdanie z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów	69
Jednostkowe sprawozdanie ze zmian w kapitale własnym	70
Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych	71
1. Informacje ogólne o ENEA S.A.	72
2. Oświadczenie zgodności	72
3. Stosowane zasady rachunkowości	73
4. Ważne oszacowania i założenia	82
5. Skład Grupy Kapitałowej – wykaz jednostek zależnych oraz udział ENEA S.A. w jednostkach stowarzyszonych i współkontrolowanych	83
6. Rzeczowe aktywa trwałe	84
7. Wartości niematerialne	85
8. Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane	85
9. Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	86
10. Odpisy aktualizujące wartość należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych należności	88
11. Aktywa z tytułu umów z klientami	88
12. Analiza struktury wiekowej aktywów z tytułu umów z klientami, należności z tytułu dostaw i usług oraz należności z tytułu leasingu	88
13. Zapasy	89
14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	89
15. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	90
16. Instrumenty finansowe	90
17. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	92
18. Inne zobowiązania finansowe	94
19. Odroczony podatek dochodowy	94
20. Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia	95
21. Przychody ze sprzedaży netto	95
22. Dywidenda	96
23. Transakcje z podmiotami powiązanymi	96
24. Przyszłe zobowiązania wynikające z kontraktów zawartych na koniec okresu sprawozdawczego	98
25. Zobowiązania warunkowe oraz postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej	98
25.1. Udzielone przez Spółkę poręczenia kredytów i pożyczek oraz gwarancje	98
25.2. Postępowania toczące się przed sądami powszechnymi	99
25.3. Sprawy dotyczące niezbilansowania za 2012 r.	99
25.4. Spór dotyczący cen na świadectwa pochodzenia energii OZE oraz wypowiedziane umowy na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł	100
26. Udział w programie budowy elektrowni atomowej	101
27. Realizacja Umowy Inwestycyjnej z Energa S.A. i Elektrownia Ostrołęka S.A. w sprawie budowy i eksploatacji bloku energetycznego w Elektrowni Ostrołęka	102
28. Dokapitalizowanie Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o.	105
29. Zmiany w składzie Rady Nadzorczej	107
30. Zdarzenia po dniu bilansowym	107

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej MSR 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa*, który został zatwierdzony przez Unię Europejską i zostało zatwierdzone przez Zarząd ENEA S.A.

Członkowie Zarządu

Prezes Zarządu **Mirosław Kowalik**

Członek Zarządu **Piotr Adamczak**

Członek Zarządu **Piotr Olejniczak**

Członek Zarządu **Zbigniew Piętka**

ENEA Centrum Sp. z o.o.
Podmiot odpowiedzialny za prowadzenie ksiąg
rachunkowych i sporządzenie sprawozdania finansowego
ENEA Centrum Sp. z o.o. ul. Górecka 1, 60-201 Poznań
KRS 0000477231, NIP 777-000-28-43, REGON 630770227

Poznań, 20 listopada 2018 r.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Jednostkowe sprawozdanie z sytuacji finansowej

	Nota	Stan na dzień	
		30.09.2018	31.12.2017
AKTYWA			
Aktywa trwałe			
Rzeczowe aktywa trwałe	8	25 584	25 905
Użytkowanie wieczyste gruntów		1 203	1 215
Wartości niematerialne	7	4 538	4 666
Nieruchomości inwestycyjne		14 444	14 855
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane	8	12 331 459	11 945 473
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	19	84 909	66 693
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	15	66 671	-
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	9	7 011 166	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe		409	146 241
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy		14 868	-
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży		-	39 307
Obligacje wewnątrzgrupowe		-	6 771 221
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy		-	23 836
Instrumenty pochodne		-	29 553
		19 555 251	19 068 965
Aktywa obrotowe			
Zapasy	13	309 026	217 158
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe		995 159	1 126 982
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy		16 350	-
Aktywa z tytułu umów z klientami	11	214 622	-
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego		69 036	126 336
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	9	269 359	-
Obligacje wewnątrzgrupowe		-	167 054
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	14	1 088 650	1 746 426
		2 962 202	3 383 956
Razem aktywa		22 517 453	22 452 921
KAPITAŁ WŁASNY			
Kapitał zakładowy		588 018	588 018
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną		4 627 673	4 627 673
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających		3 139	25 967
Kapitał rezerwowy		4 963 564	3 150 240
Zyski zatrzymane		3 133 709	4 240 079
Razem kapitał własny		13 316 103	12 631 977
ZOBOWIĄZANIA			
Zobowiązania długoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	17	7 478 369	7 643 223
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		459	248
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		55 630	51 941
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej		1 182	-
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	20	31	31
		7 535 671	7 695 443
Zobowiązania krótkoterminowe			
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	17	262 056	222 958
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania		633 476	797 569
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego		556	258
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych		17 818	19 885
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji		281	281
Inne zobowiązania finansowe	18	312 436	723 735
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	20	439 056	360 815
		1 665 679	2 125 501
Razem zobowiązania		9 201 350	9 820 944
Razem kapitał własny i zobowiązania		22 517 453	22 452 921

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Jednostkowe sprawozdanie z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów

	Za okres			
	9 miesięcy zakończonych 30.09.2018	3 miesiące zakończonych 30.09.2018	9 miesięcy zakończonych 30.09.2017	3 miesiące zakończonych 30.09.2017
Przychody ze sprzedaży	3 609 298	1 233 365	4 365 020	1 410 119
Podatek akcyzowy	(186 782)	(60 587)	(190 169)	(60 781)
Przychody ze sprzedaży netto	3 422 516	1 172 778	4 174 851	1 349 338
Pozostałe przychody operacyjne	15 488	5 122	13 369	3 193
Amortyzacja	(1 688)	(580)	(2 073)	(651)
Koszty świadczeń pracowniczych	(44 945)	(14 578)	(37 967)	(13 028)
Zużycie materiałów i surowców oraz wartość sprzedanych towarów	(1 922)	(562)	(1 625)	(394)
Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży	(3 209 996)	(1 121 928)	(2 632 975)	(866 074)
Usługi przesyłowe i dystrybucyjne	(1 599)	(745)	(1 183 216)	(377 911)
Inne usługi obce	(146 566)	(56 576)	(133 110)	(45 252)
Podatki i opłaty	(2 763)	(751)	(2 749)	(660)
Zysk na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	148	108	255	6
Pozostałe koszty operacyjne	(48 146)	(15 338)	(109 508)	(42 066)
(Strata)/zysk operacyjny	(19 473)	(33 050)	85 252	6 501
Koszty finansowe	(194 066)	(63 134)	(141 822)	(47 864)
Przychody finansowe	249 244	64 091	176 347	38 112
Przychody z tytułu dywidend	645 293	-	810 534	12 807
Zysk/(strata) przed opodatkowaniem	680 998	(32 093)	930 311	9 556
Podatek dochodowy	31 320	(3 144)	(19 691)	1 330
Zysk netto okresu sprawozdawczego	712 318	(35 237)	910 620	10 886
Podlegające przeklasyfikowaniu do zysków lub strat				
- wycena instrumentów zabezpieczających	(28 183)	(687)	(10 397)	2 495
- podatek dochodowy	5 355	131	1 976	(474)
Niepodlegające przeklasyfikowaniu do zysków lub strat				
- przeszacowanie programu określonych świadczeń	(3 798)	-	(2 759)	-
- podatek dochodowy	722	-	524	-
Inne całkowite dochody netto	(25 904)	(556)	(10 656)	2 021
Całkowity dochód ogółem	686 414	(35 793)	899 964	12 907
Zysk przypadający na akcjonariuszy spółki	712 318	(35 237)	910 620	10 886
Średnioważona liczba akcji zwykłych	441 442 578	441 442 578	441 442 578	441 442 578
Zysk/(strata) netto na akcję (w zł na jedną akcję)	1,61	(0,08)	2,06	0,02
Zysk/(strata) rozdroniony na akcję (w zł na jedną akcję)	1,61	(0,08)	2,06	0,02

Jednostkowe sprawozdanie z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów należy analizować łącznie z notami objaśniającymi stanowiącymi integralną część skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Jednostkowe sprawozdanie z przepływów pieniężnych

	9 miesięcy zakończonych 30.09.2018	9 miesięcy zakończonych 30.09.2017
Przepływy pieniężne z działalności operacyjnej		
Zysk netto okresu sprawozdawczego	712 318	910 620
Korekty:		
Podatek dochodowy w zyskach i stratach	(31 320)	19 691
Amortyzacja	1 688	2 073
(Zysk) / strata na sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych	(148)	(255)
Strata / (zysk) na sprzedaży aktywów finansowych	17 771	(27 686)
Przychody z tytułu odsetek	(162 406)	(120 296)
Przychody z tytułu dywidend	(645 293)	(810 534)
Koszty z tytułu odsetek	159 209	132 473
Odwrocenie odpisu aktualizującego wartość udziałów	(51 365)	-
	(711 864)	(804 534)
Podatek dochodowy zwrot / (zapłacony)	7 354	(254 675)
Podatek z tytułu rozliczeń w ramach Podatkowej Grupy Kapitałowej	3 199	198 087
Zmiany stanu kapitału obrotowego		
Zapasy	(91 868)	(80 727)
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe należności	(71 770)	(29 424)
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	(574 726)	354 661
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	(2 175)	(5 309)
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	78 241	41 898
	(662 298)	281 099
	(651 291)	330 597
Przepływy pieniężne netto z działalności operacyjnej		
Przepływy pieniężne z działalności inwestycyjnej		
Nabycie rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych	(277)	(203)
Wpływy ze sprzedaży rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych	150	260
Wpływ ze zbycia aktywów finansowych	125 110	72 229
Nabycie aktywów finansowych	(266 140)	(776 500)
Nabycie jednostek zależnych	(19 520)	(1 267 026)
Nabycie jednostek stowarzyszonych i współkontrolowanych	(315 290)	(346 294)
Dopłaty zwrotne do kapitału zakładowego jednostki zależnej	-	(387)
Dywidendy otrzymane	645 293	810 534
Wpływy związane z przyszłym nabyciem aktywów finansowych	29	1 579
Odsetki otrzymane	123 230	102 505
	292 585	(1 403 303)
Przepływy pieniężne z działalności finansowej		
Otrzymane kredyty i pożyczki	-	250 000
Emisja obligacji	-	290 000
Splata kredytów i pożyczek	(54 129)	(33 913)
Wykup obligacji	(95 000)	(40 000)
Wydatki związane z płatnością zobowiązań leasingu finansowego	(249)	(204)
Wydatki związane z przyszłymi emisjami obligacji	(797)	(2 528)
Dywidendy wypłacone	-	(110 361)
Odsetki zapłacone	(148 895)	(126 348)
	(299 070)	226 646
	(657 776)	(846 060)
Zwiększenie / (zmniejszenie) netto stanu środków pieniężnych	(657 776)	(846 060)
Stan środków pieniężnych na początek okresu sprawozdawczego	1 746 426	1 614 822
Stan środków pieniężnych na koniec okresu sprawozdawczego	1 088 650	768 762

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

1. Informacje ogólne o ENEA S.A.

Nazwa (firma):	ENEA Spółka Akcyjna
Forma prawna:	spółka akcyjna
Kraj siedziby:	Rzeczpospolita Polska
Siedziba:	Poznań
Adres:	ul. Górecka 1, 60-201 Poznań
Krajowy Rejestr Sądowy – Sąd Rejonowy w Poznaniu	KRS 0000012483
Numer telefonu:	(+48 61) 884 55 44
Numer faksu:	(+48 61) 884 59 59
E-mail:	ENEA@ENEA.pl
Strona internetowa:	www.ENEA.pl
Numer klasyfikacji statystycznej (REGON):	630139960
Numer klasyfikacji podatkowej (NIP):	777-00-20-640

ENEA S.A. działając pod nazwą Energetyka Poznańska S.A. została wpisana 21 maja 2001 r. do Krajowego Rejestru Sądowego w Sądzie Rejonowym w Poznaniu pod numerem KRS 0000012483.

Na 30 września 2018 r. struktura akcjonariuszy ENEA S.A. przedstawia się następująco: Skarb Państwa Rzeczypospolitej Polskiej posiada 51,5% akcji, PZU TFI 9,96% i pozostali akcjonariusze 38,54%. Na 30 września 2018 r. podmiotem kontrolującym Spółkę najwyższego szczebla jest Skarb Państwa.

Na 30 września 2018 r. statutowy kapitał zakładowy ENEA S.A. był równy 441 443 tys. zł (588 018 tys. zł po przekształceniu na MSSF UE z uwzględnieniem hiperinflacji i innych korekt) i dzielił się na 441 442 578 akcji.

Głównym przedmiotem działalności ENEA S.A. („ENEA”, „Spółka”) jest obrót energią elektryczną.

ENEA S.A. jest jednostką dominującą Grupy Kapitałowej ENEA („Grupa”), w skład której na 30 września 2018 r. wchodzi 13 spółek zależnych, 10 spółek pośrednio zależnych, 1 spółka stowarzyszona oraz 4 spółki współkontrolowane.

Skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone przy założeniu kontynuowania działalności gospodarczej w dającej się przewidzieć przyszłości. Nie istnieją okoliczności wskazujące na zagrożenie kontynuowania działalności przez ENEA S.A.

2. Oświadczenie zgodności

Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone zgodnie z wymogami Międzynarodowego Standardu Sprawozdawczości Finansowej MSR 34 *Śródroczna sprawozdawczość finansowa* zatwierdzonego przez Unię Europejską i zostało zatwierdzone przez Zarząd ENEA S.A.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Zarząd Spółki wykorzystał swoją najlepszą wiedzę co do zastosowania standardów i interpretacji, jak również metod i zasad wyceny poszczególnych pozycji skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego ENEA S.A. zgodnie z MSSF UE na 30 września 2018 r. Przedstawione zestawienia i objaśnienia zostały ustalone przy dołożeniu należytej staranności. Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe nie podlegało przeglądowi przez biegłego rewidenta.

Spółka sporządza skrócone śródroczne skonsolidowane sprawozdanie finansowe Grupy Kapitałowej ENEA zgodnie z MSSF UE na dzień i za okres dziewięciu miesięcy zakończony 30 września 2018 r. Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe należy czytać łącznie z tym skróconym śródrocznym skonsolidowanym sprawozdaniem finansowym Grupy Kapitałowej ENEA oraz jednostkowym rocznym sprawozdaniem finansowym ENEA S.A. za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 r.

Przedstawione poniżej zasady rachunkowości stosowane były w sposób spójny we wszystkich prezentowanych okresach, chyba że wskazano inaczej.

3. Stosowane zasady rachunkowości

Niniejsze skrócone śródroczne jednostkowe sprawozdanie finansowe zostało sporządzone z zastosowaniem zasad rachunkowości spójnych z zasadami zastosowanymi przy sporządzeniu ostatniego rocznego jednostkowego sprawozdania finansowego za rok obrotowy zakończony 31 grudnia 2017 r. za wyjątkiem zasad rachunkowych wynikających z MSSF 9 Instrumenty finansowe i MSSF 15 Przychody z umów z klientami, które weszły w życie z dniem 1 stycznia 2018 r.

3.1. Waluta funkcjonalna i waluta prezentacji

Walutą pomiaru i walutą sprawozdawczą prezentowanego skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego jest złoty polski. Dane w skróconym śródrocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym zostały zaprezentowane w tysiącach złotych polskich (tys. zł), o ile nie jest to wskazane inaczej.

3.2. Koszty doprowadzania do zawarcia umowy

Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy to koszty ponoszone przez Spółkę w celu doprowadzenia do zawarcia umowy z klientem, których Spółka nie poniosłaby, jeżeli umowa nie zostałaby zawarta (m.in. koszty prowizji partnerskich z tytułu zawarcia umów sprzedaży energii elektrycznej). Koszty, które zostałyby poniesione niezależnie od faktu zawarcia umowy ujmuje się w wyniku okresu, w którym zostały one poniesione.

3.3. Aktywa finansowe

Spółka zalicza swoje instrumenty finansowe do następujących kategorii:

- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody,
- aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie,
- aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- a) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują:
- aktywa finansowe przeznaczone do obrotu (m.in. instrumenty pochodne, dla których nie jest stosowana rachunkowość zabezpieczeń),
 - aktywa finansowe wyznaczone dobrowolnie do tej kategorii,
 - aktywa finansowe niespełniające definicji podstawowej umowy pożyczki, w tym instrumenty kapitałowe jak akcje i udziały, z wyjątkiem wyznaczonych do instrumentów kapitałowych wycenianych przez inne całkowite dochody,
 - aktywa finansowe spełniające definicję podstawowej umowy pożyczki, które nie są utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym dla zrealizowania przepływów pieniężnych lub dla zrealizowania przepływów pieniężnych lub sprzedaży.

Aktywa z tej kategorii zalicza się do aktywów obrotowych, jeżeli są przeznaczone do obrotu lub oczekuje się ich realizacji w ciągu 12 miesięcy od dnia bilansowego.

- b) Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest utrzymywanie aktywów finansowych dla uzyskiwania przepływów pieniężnych wynikających z umowy oraz których warunki umowne spełniają kryteria podstawowej umowy pożyczki.

- c) Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody to aktywa finansowe utrzymywane zgodnie z modelem biznesowym, którego celem jest zarówno otrzymywanie przepływów pieniężnych wynikających z umowy, jak i sprzedaż składników aktywów finansowych; oraz których warunki umowne spełniają kryteria podstawowej umowy pożyczki.

- d) Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody

Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody obejmują inwestycje w instrument kapitałowy zaklasyfikowane dobrowolnie i nieodwołalnie na moment początkowego ujęcia. Klasyfikacji takiej nie mogą podlegać instrumenty kapitałowe spełniające kryteria przeznaczonych do obrotu oraz spełniające kryteria warunkowej zapłaty ujętej przez spółkę przejmującą w ramach połączenia spółek.

W momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia składnik aktywów finansowych podlegający klasyfikacji dla potrzeb wyceny w jego wartości godziwej. Wyjątkiem od tej zasady są należności z tytułu dostaw i usług bez istotnego komponentu finansowego, które wyceniane są w cenie transakcyjnej.

Wartość godziwą aktywów finansowych niezaliczonych do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy powiększa się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do nabycia/pozyskania tych pozycji aktywów.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla realizacji danej pozycji. Przeszacowania do wartości godziwej dla aktywów z tej kategorii ujmowane są w wyniku finansowym. W przypadku usunięcia z ksiąg danej pozycji Spółka ustala zysk lub stratę ze zbycia i ujmuje ją w wyniku finansowym okresie.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie. Zamortyzowany koszt składnika aktywów finansowych to kwota, w jakiej składnik aktywów finansowych wycenia się w momencie początkowego ujęcia, pomniejszona o spłaty kwoty głównej oraz powiększona lub pomniejszona o ustaloną z zastosowaniem metody efektywnej stopy procentowej skumulowaną amortyzację wszelkich różnic pomiędzy tą kwotą początkową a kwotą w terminie wymagalności, oraz skorygowana o wszelkie odpisy na oczekiwane straty kredytowe.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez inne całkowite dochody wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla realizacji danej pozycji. Odsetki naliczone dla takich pozycji oraz odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe ujmowane są w wyniku finansowym okresu, a pozostałe przeszacowania do wartości godziwej wykazywane są jako inne całkowite dochody.

Instrumenty kapitałowe wyceniane przez inne całkowite dochody wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla realizacji danej pozycji. Przeszacowania do wartości godziwej ujmowane są jako inne całkowite dochody.

3.4. Rachunkowość zabezpieczeń i instrumenty pochodne

Instrumenty pochodne, z których korzysta Spółka, w celu zabezpieczenia się przed określonym ryzykiem związanym m.in. ze zmianami stóp procentowych i kursów wymiany walut, wyceniane są w wartości godziwej. Instrumenty pochodne wykazuje się jako aktywa, gdy ich wartość jest dodatnia, i jako zobowiązania – gdy ich wartość jest ujemna.

Wartość godziwa kontraktów walutowych jest ustalana poprzez odniesienie do bieżących kursów terminowych występujących przy kontraktach o takim samym terminie zapadalności lub na podstawie wyceny otrzymanej od niezależnych podmiotów. Wartość godziwa kontraktów na zmianę stóp procentowych może być ustalana w oparciu o wycenę otrzymaną od niezależnych podmiotów. Wartość godziwą innych instrumentów pochodnych ustala się na podstawie danych rynkowych lub na podstawie wyceny otrzymanej od niezależnych instytucji wyspecjalizowanych w takiej wycenie.

Spółka może w odniesieniu do części lub całej ekspozycji narażonej na określone ryzyko zastosować rachunkowość zabezpieczeń, jeżeli instrument zabezpieczający i pozycja zabezpieczana tworzące powiązanie zabezpieczające wpisują się w cel zarządzania ryzykiem oraz strategię dokonywania zabezpieczenia.

Spółka definiuje powiązania zabezpieczające dotyczące różnych rodzajów ryzyka jako zabezpieczenia wartości godziwej lub przepływów pieniężnych. Zabezpieczenia ryzyka w odniesieniu do uprawdopodobnionych przyszłych zobowiązań rozliczane są jako zabezpieczenia przepływów pieniężnych.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

W momencie ustanowienia powiązania zabezpieczającego Spółka dokumentuje relację między instrumentem zabezpieczającym i pozycją zabezpieczaną oraz cele zarządzania ryzykiem, a także strategię realizacji różnych transakcji zabezpieczających.

Instrumenty pochodne będące instrumentami zabezpieczającymi Spółka ujmuje zgodnie z zasadami rachunkowości zabezpieczeń w wartości godziwej lub zabezpieczeń przepływów pieniężnych, jeżeli spełnione są jednocześnie następujące warunki:

- w momencie ustanowienia zabezpieczenia formalnie wyznaczono i udokumentowano powiązanie zabezpieczające, jak również cel zarządzania ryzykiem przez Spółkę oraz strategię dokonywania zabezpieczenia,
- powiązanie zabezpieczające obejmuje wyłącznie kwalifikujące się instrumenty zabezpieczające i kwalifikujące się pozycje zabezpieczane,
- oczekuje się, że zabezpieczenie będzie wysoce efektywne w kompensowaniu zmian wartości godziwej lub przepływów pieniężnych wynikających z zabezpieczanego ryzyka, zgodnie ze strategią zarządzania ryzykiem, dotyczącą tego konkretnego powiązania zabezpieczającego,
- w przypadku zabezpieczeń przepływów pieniężnych, planowana transakcja będąca przedmiotem zabezpieczenia musi być wysoce prawdopodobna oraz musi podlegać zagrożeniu zmianami przepływów pieniężnych, które w rezultacie mogą wpływać na wynik finansowy,
- efektywność zabezpieczenia można wiarygodnie ocenić.

W sytuacji, gdy Spółka zidentyfikuje nieefektywność zabezpieczenia wykraczającą poza przyjęte cele zarządzania ryzykiem, a powiązanie zabezpieczające w dalszym ciągu realizuje strategię zarządzania ryzykiem i cele zarządzania ryzykiem, Spółka dokonuje przywrócenia równowagi powiązania zabezpieczającego.

Spółka przestaje prospektywnie stosować zasady rachunkowości zabezpieczeń jeśli:

- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń w związku z faktem, że instrument zabezpieczający wygasa, zostaje sprzedany, rozwiązany lub wykonany,
- zabezpieczenie przestaje spełniać kryteria rachunkowości zabezpieczeń w związku ze zmianą strategii zarządzania ryzykiem lub celów zarządzania ryzykiem.

Spółka nie rozwiązuje powiązania zabezpieczającego, które:

- nadal odpowiada celowi zarządzania ryzykiem, na podstawie którego kwalifikowało się do rachunkowości zabezpieczeń, oraz
- w dalszym ciągu spełnia wszystkie inne kryteria kwalifikacyjne (po uwzględnieniu, o ile ma to zastosowanie, przywrócenia równowagi powiązania zabezpieczającego).

W przypadku stosowania zabezpieczenia wartości godziwej w odniesieniu do pozycji innych niż instrument kapitałowy zaklasyfikowany jako instrument kapitałowy przez inne całkowite dochody, Spółka:

- ujmuje zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego w wyniku finansowym, oraz

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- koryguje wartość księgową pozycji zabezpieczanej o zyski lub straty związane z pozycją zabezpieczaną, wynikające z zabezpieczanego ryzyka i ujmuje je w wyniku finansowym bieżącego okresu.

W przypadku stosowania zabezpieczenia wartości godziwej w odniesieniu do instrumentu kapitałowego zaklasyfikowanego jako instrument kapitałowy wyceniany przez inne całkowite dochody, Spółka:

- ujmuje zyski lub straty wynikające z przeszacowania wartości godziwej pochodnego instrumentu zabezpieczającego w innych całkowitych dochodach, oraz
- wycenia instrument kapitałowy przez inne całkowite dochody ujmując przeszacowania w innych całkowitych dochodach.

Zabezpieczenie przepływów pieniężnych to zabezpieczenie przed zagrożeniem zmiennością przepływów pieniężnych, które przypisać można konkretnemu rodzajowi ryzyka związanemu z ujętym składnikiem aktywów lub zobowiązaniem, lub z wysoce prawdopodobną planowaną transakcją, które mogłoby wpływać na wynik finansowy. Planowana transakcja to transakcja, która nie wynika jeszcze z zawartej, wiążącej umowy (przewidywana przyszła transakcja).

W przypadku stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych Spółka:

- efektywną (skuteczną) część zmian wartości godziwej instrumentów pochodnych wyznaczonych jako zabezpieczenie przepływów pieniężnych ujmuje w kapitale z aktualizacji wyceny,
- zysk lub stratę związaną z częścią nieefektywną ujmuje w wyniku finansowym bieżącego okresu.

Jeśli zabezpieczana planowana transakcja skutkuje ujęciem składnika aktywów finansowych lub zobowiązania finansowego, związane z nią zyski lub straty, które były ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny, przenosi się do wyniku finansowego w tym samym okresie albo w okresach, w których nabyty składnik aktywów lub przyjęte zobowiązanie mają wpływ na wynik finansowy. Jednakże, jeśli Spółka oczekuje, że całość lub część strat ujętych w kapitale z aktualizacji wyceny nie będzie odzyskana w jednym lub więcej przyszłych okresów, ujmuje w wyniku finansowym kwotę, co do której oczekuje się, że nie będzie odzyskana.

Jeśli zabezpieczenie planowanej transakcji skutkuje ujęciem składnika aktywów niefinansowych lub zobowiązania niefinansowego albo planowana transakcja związana ze składnikiem aktywów niefinansowych lub zobowiązaniem niefinansowym staje się uprawdopodobnionym przyszłym zobowiązaniem, do którego stosuje się zabezpieczenie wartości godziwej, Spółka wyłącza związane z tym zyski lub straty, które były ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny i włącza je do początkowego kosztu nabycia lub do innej wartości księgowej składnika aktywów lub zobowiązania.

Jeżeli spółka zaprzestaje stosowania rachunkowości zabezpieczeń przepływów pieniężnych zgodnie ze wskazanymi wcześniej kryteriami, skumulowane zyski lub straty z tytułu instrumentu zabezpieczającego ujęte w kapitale z aktualizacji wyceny pozostają w nich do momentu, gdy transakcja zabezpieczana zostanie zrealizowana. Jeżeli transakcja zabezpieczana nie będzie realizowana (lub nie jest oczekiwana), skumulowany wynik netto ujęty w kapitale z aktualizacji wyceny przenoszony jest niezwłocznie do rachunku zysków i strat.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

3.5. Należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałe należności

Należności handlowe ujmuje się początkowo w cenie transakcyjnej, a następnie wycenia się je według zamortyzowanego kosztu przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, z uwzględnieniem odpisów z tytułu utraty wartości. W sytuacji, gdy nie ma żadnych różnic między wartością początkową należności i kwotą (kwotami) w terminie (terminach) wymagalności (zapłaty), odsetki naliczone stopą efektywną nie pojawiają się.

Odpis z tytułu utraty wartości należności określony jest na podstawie oczekiwanych strat kredytowych. Oczekiwane straty kredytowe uwzględniają zarówno zaistniałe już zdarzenia niewykonania zobowiązania przez kontrahentów, jak również potencjalne, oszacowane straty kredytowe. Odpis tworzy się w ciężar kosztów ujętych w sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów na koniec każdego okresu sprawozdawczego.

3.6. Aktywa z tytułu umowy z klientami

Spółka ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej składnik aktywów z tytułu umowy będący prawem Spółki do wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi, które Spółka przekazała klientowi. Aktywo ujmowane jest w przypadku, gdy Spółka spełniła zobowiązanie, dokonując przekazania dóbr lub usług klientowi, zanim klient zapłacił wynagrodzenie lub przed terminem jego wymagalności.

3.7. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

Środki pieniężne i ich ekwiwalenty obejmują środki pieniężne na rachunku bankowym, depozyty bankowe płatne na żądanie, inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz o dużej płynności. Środki pieniężne w kasie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości nominalnej. Środki pieniężne na rachunku bankowym, depozyty bankowe płatne na żądanie oraz inne krótkoterminowe inwestycje o pierwotnym terminie wymagalności do trzech miesięcy oraz o dużej płynności wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie (w wartości nominalnej/początkowej powiększonej o naliczone do dnia bilansowego odsetki, skorygowanej o odpis na oczekiwane straty kredytowe).

3.8. Zobowiązania finansowe w tym kredyty i pożyczki, papiery dłużne

Zobowiązania finansowe obejmujące zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania ujmuje się początkowo według wartości godziwej, pomniejszonej o poniesione koszty transakcyjne.

Zobowiązania finansowe obejmujące kredyty i pożyczki oraz papiery dłużne klasyfikowane są na moment początkowego ujęcia do następujących kategorii:

- zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy,
- zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie.

Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy obejmują:

- zobowiązania finansowe spełniające definicję przeznaczonych do obrotu, w tym instrumenty pochodne niewykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń,

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- zobowiązanie finansowe dobrowolnie wyznaczone przez Spółkę jako wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy.

Zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują wszystkie zobowiązania finansowe podlegające klasyfikacji dla potrzeb wyceny, niezaliczone do zobowiązań finansowych wycenianych w wartości godziwej przez wynik finansowy.

W momencie początkowego ujęcia Spółka wycenia zobowiązanie finansowe podlegające klasyfikacji dla potrzeb wyceny w jego wartości godziwej.

Wartość godziwą zobowiązania finansowego niezaliczonego do wyceny w wartości godziwej przez wynik finansowy pomniejsza się o koszty transakcyjne, które można bezpośrednio przypisać do emisji (zaciągnięcia/powstania) tego zobowiązania.

Wycena bilansowa zobowiązania finansowego i ujęcie przeszacowań uzależnione są od klasyfikacji danej pozycji do odpowiedniej kategorii dla potrzeb wyceny.

- zobowiązania finansowe zaliczone do kategorii zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy wyceniane są na każdy dzień bilansowy w wartości godziwej. Wartość godziwa ustalona na dzień bilansowy nie jest korygowana o koszty transakcyjne, które należałoby ponieść dla rozliczenia danej pozycji. Przeszacowania do wartości godziwej ujmowane są w wyniku finansowym okresu,
- zobowiązania finansowe zaliczone do kategorii zobowiązania finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie wyceniane są na każdy dzień bilansowy w zamortyzowanym koszcie.

3.9. Zobowiązania z tytułu umowy z klientami

Spółka ujmuje w sprawozdaniu z sytuacji finansowej zobowiązanie z tytułu umowy będące obowiązkiem Spółki do przekazania na rzecz klienta dóbr lub usług, w zamian za które Spółka otrzymała wynagrodzenie (lub kwota wynagrodzenia jest należna) od klienta.

Jeżeli klient dokonał płatności wynagrodzenia lub Spółka ma prawo do kwoty wynagrodzenia, które jest bezwarunkowe (tj. należność), zanim Spółka przekazała dobra lub usługi klientowi, Spółka przedstawia umowę jako zobowiązanie z tytułu umowy w chwili dokonania płatności lub gdy płatność staje się należna (w zależności od tego, co nastąpi wcześniej).

3.10. Ujmowanie przychodów

Spółka ujmuje przychód w momencie spełnienia (lub w trakcie spełniania) zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi (tj. składnika aktywów) klientowi, uzyskując jednocześnie prawo do wynagrodzenia i tytuł prawny do tego składnika. Przekazanie składnika aktywów następuje w momencie, gdy klient uzyskuje kontrolę nad tym składnikiem aktywów.

Przeniesienie kontroli może następować w miarę upływu czasu, gdy spełnione jest zobowiązanie do wykonania świadczenia oraz w miarę upływu czasu tj. gdy:

- klient jednocześnie otrzymuje i czerpie korzyści płynące ze świadczenia Spółki, w miarę wykonywania przez Spółkę tego świadczenia,

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

- w wyniku wykonania świadczenia przez Spółkę powstaje lub zostaje ulepszony składnik aktywów (na przykład produkcja w toku), a kontrolę nad tym składnikiem aktywów – w miarę jego powstawania lub ulepszania – sprawuje klient; lub
- w wyniku wykonania świadczenia przez Spółkę nie powstaje składnik aktywów o alternatywnym zastosowaniu dla Spółki, a Spółce przysługuje egzekwownalne prawo do zapłaty za dotychczas wykonane świadczenie.

Ustalając stopień spełnienia zobowiązania wykorzystuje się metodę opartą na wynikach i metodę opartą na nakładach, uwzględniając charakter transferowanego dobra lub usługi.

W pozycji przychodów z działalności podstawowej, Spółka ujmuje przychody ze sprzedaży następujących grup produktów i usług:

- usługi świadczone w sposób ciągły - wysokość przychodu uzależniona od zużycia (min. dostawa energii elektrycznej, gazu ziemnego). Ujęcie przychodu następuje, gdy Spółka przenosi kontrolę nad częścią świadczonej usługi. Spółka ujmuje przychód w wysokości wynagrodzenia od klienta do którego ma prawo, a które odpowiada bezpośrednio wartości jaką dla klienta ma świadczenie dotychczas wykonane – wartość tą stanowi kwota, którą Spółka ma prawo zafakturować,
- dostawa towarów/usług rozliczanych w określonym momencie w czasie (min. sprzedaż praw majątkowych). Ujęcie przychodu następuje, w momencie transferu kontroli nad produktem/usługą. Transfer kontroli następuje w momencie udostępnienia klientowi towarów lub w momencie zakończenia realizacji usługi.

Ujęcie przychodów ze sprzedaży w kwocie wynagrodzenia netto następuje, gdy Spółka działa jako pośrednik (agent), tzn. jej zobowiązanie do wykonania świadczenia polega na zapewnieniu dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Przychód taki jest wykazywany w formie opłaty lub prowizji, do której – zgodnie z oczekiwaniem Spółki – będzie uprawniona w zamian za zapewnienie dostarczenia dóbr lub usług przez inny podmiot. Opłata lub prowizja należna Spółce może być kwotą wynagrodzenia netto, które Spółka zachowuje po zapłaceniu innemu podmiotowi wynagrodzenia w zamian za dobra lub usługi dostarczane przez ten podmiot.

Przychody z tytułu odsetek ujmowane są memoriałowo przy zastosowaniu efektywnej stopy procentowej, jeśli ich uzyskanie nie jest wątpliwe.

Przychody z tytułu dywidend ujmuje się w momencie nabycia prawa do otrzymania płatności. Przychody z tytułu dywidend prezentowane są w sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów poniżej zysku operacyjnego.

3.11. Metody wdrożenia nowych standardów

MSSF 9 – Spółka wdrożyła MSSF 9 retrospektywnie z ujęciem korekt na 01.01.2018 r. ENEA S.A. stosuje MSSF 9 zgodnie z jego przepisami przejściowymi – nie przekształca danych porównawczych za okresy poprzednie tj. 01.01.2017 r. i 31.12.2017 r. dla odzwierciedlenia wymagań MSSF 9 pod względem wyceny.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

MSSF 15 – Spółka wdrożyła MSSF 15 retrospektywnie z łącznym efektem pierwszego zastosowania i ujmuje łączny efekt pierwszego zastosowania standardu jako korektę salda początkowego zysków zatrzymanych w okresie sprawozdawczym, w którym przypada dzień pierwszego zastosowania.

	31.12.2017	MSSF 9	MSSF 15	01.01.2018
AKTYWA				
Aktywa trwałe				
Rzeczowe aktywa trwałe	25 905	-	-	25 905
Użytkowanie wieczyste gruntów	1 215	-	-	1 215
Wartości niematerialne	4 666	-	-	4 666
Nieruchomości inwestycyjne	14 855	-	-	14 855
Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i współkontrolowane	11 945 473	-	-	11 945 473
Aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego	66 693	537	-	67 230
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	-	92 696	-	92 696
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	6 902 669	-	6 902 669
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	146 241	(131 448)	(14 747)	46
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	-	-	14 747	14 747
Aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	39 307	(39 307)	-	-
Obligacje wewnątrzgrupowe	6 771 221	(6 771 221)	-	-
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	23 836	(23 836)	-	-
Instrumenty pochodne	29 553	(29 553)	-	-
	19 068 965	537	-	19 069 502
Aktywa obrotowe				
Zapasy	217 158	-	-	217 158
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	1 126 982	(39 242)	(239 499)	848 241
Koszty doprowadzenia do zawarcia umowy	-	-	17 785	17 785
Aktywa z tytułu umów z klientami	-	-	221 714	221 714
Należności z tytułu bieżącego podatku dochodowego	126 336	-	-	126 336
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	-	203 471	-	203 471
Obligacje wewnątrzgrupowe	167 054	(167 054)	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 746 426	-	-	1 746 426
	3 383 956	(2 825)	-	3 381 131
RAZEM AKTYWA	22 452 921	(2 288)	-	22 450 633

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	31.12.2017	MSSF 9	MSSF 15	01.01.2018
KAPITAŁ WŁASNY				
Kapitał zakładowy	588 018	-	-	588 018
Kapitał z nadwyżki ceny emisyjnej nad wartością nominalną	4 627 673	-	-	4 627 673
Kapitał rezerwowy z wyceny instrumentów zabezpieczających	25 967	-	-	25 967
Kapitał rezerwowy	3 150 240	-	-	3 150 240
Zyski zatrzymane	4 240 079	(2 288)	-	4 237 791
Razem kapitał własny	12 631 977	(2 288)	-	12 629 689
ZOBOWIĄZANIA				
Zobowiązania długoterminowe				
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	7 643 223	-	-	7 643 223
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	248	-	-	248
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	51 941	-	-	51 941
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	31	-	-	31
	7 695 443	-	-	7 695 443
Zobowiązania krótkoterminowe				
Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	222 958	-	-	222 958
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	797 569	-	-	797 569
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	258	-	-	258
Zobowiązania z tytułu świadczeń pracowniczych	19 885	-	-	19 885
Zobowiązania z tytułu ekwiwalentu prawa do nieodpłatnego nabycia akcji	281	-	-	281
Inne zobowiązania finansowe	723 735	-	-	723 735
Rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia	360 815	-	-	360 815
	2 125 501	-	-	2 125 501
Razem zobowiązania	9 820 944	-	-	9 820 944
Razem kapitał własny i zobowiązania	22 452 921	(2 288)	-	22 450 633

Istotną zmianą, w związku z wejściem w życie z dniem 1 stycznia 2018 r. MSSF 15, jest prezentowanie w sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów przychodów ze sprzedaży, ze względu na pełnienie przez Spółkę roli pośrednika. Na skutek netowania przychody ze sprzedaży netto za okres od 1 stycznia 2018 r. do 30 września 2018 r. są niższe o 1 192 735 tys. zł, gdyby standard nie obowiązywał byłyby na poziomie 4 615 251 tys. zł.

4. Ważne oszacowania i założenia

Sporządzenie skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego zgodnie z MSR 34 wymaga od Zarządu przyjęcia pewnych założeń i dokonania szacunków, które wpływają na stosowanie przyjętych zasad rachunkowości oraz na wielkości wykazane w skróconym śródrocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym oraz w notach do tego sprawozdania. Założenia i szacunki oparte są na najlepszej wiedzy Zarządu na temat bieżących i przyszłych zdarzeń i działań. Rzeczywiste wyniki mogą się jednak różnić od przewidywanych. Szacunki przyjęte do sporządzenia skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego są spójne z szacunkami przyjętymi przy sporządzaniu jednostkowego sprawozdania finansowego za ostatni rok obrotowy. Wartości szacunkowe podawane w poprzednich latach obrotowych nie wywierają istotnego wpływu na bieżący okres śródroczny.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

5. Skład Grupy Kapitałowej – wykaz jednostek zależnych oraz udział ENEA S.A. w jednostkach stowarzyszonych i współkontrolowanych

	Nazwa i adres spółki		Udział ENEA S.A. w całkowitej liczbie głosów w % 30.09.2018	Udział ENEA S.A. w całkowitej liczbie głosów w % 31.12.2017
1.	ENEA Operator Sp. z o.o. Poznań, ul. Strzeszyńska 58	spółka zależna	100	100
2.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. Świerże Górne, al. Józefa Zielińskiego 1	spółka zależna	100	100
3.	ENEA Elektrownia Połaniec S.A. Połaniec, ul. Zawada 26	spółka zależna	100	100
4.	ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. Szczecin, ul. Ku Stońcu 34	spółka zależna	100 ¹²	100
5.	ENEA Trading Sp. z o.o. Świerże Górne, gmina Kozienice, Kozienice 1	spółka zależna	100	100
6.	ENEA Logistyka Sp. z o.o. Poznań, ul. Strzeszyńska 58	spółka zależna	100	100
7.	ENEA Serwis Sp. z o.o. Lipno, Gronówko 30	spółka zależna	100	100
8.	ENEA Centrum Sp. z o.o. Poznań, ul. Górecka 1	spółka zależna	100	100
9.	ENEA Pomiary Sp. z o.o. Poznań, ul. Strzeszyńska 58	spółka zależna	100	100
10.	ENERGO-TOUR Sp. z o.o. w likwidacji Poznań, ul. Strzeszyńska 58	spółka zależna	100 ⁵	100 ⁵
11.	ENEA Innowacje Sp. z o.o. ⁹ Warszawa, ul. Jana Pawła II 12	spółka zależna	100 ⁹	100
12.	Lubelski Węgiel BOGDANKA S. A. Bogdanka, Puchaczów	spółka zależna	65,99	65,99
13.	Annacond Enterprises Sp. z o.o. w likwidacji ⁷ Warszawa, ul. Jana Pawła II 12	spółka zależna	61	61
14.	ElectroMobility Poland S.A. Warszawa, ul. Mysia 2	spółka współkontrolowana	25 ⁸	25
15.	Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. ⁶ Ostrołęka, ul. Elektryczna 5	spółka współkontrolowana	50 ¹¹	23,79
16.	Polimex – Mostostal S.A. Warszawa, al. Jana Pawła II 12	spółka stowarzyszona	16,48	16,48
17.	Polska Grupa Górnicza S.A. Katowice, ul. Powstańców 30	spółka współkontrolowana	7,66 ¹⁰	5,81
18.	ENEA Bioenergia Sp. z o.o. Połaniec, ul. Zawada 26	spółka pośrednio zależna	100 ⁴	100 ⁴
19.	ENEA Ciepło Serwis Sp. z o.o. Białystok, ul. Starosielce 2/1	spółka pośrednio zależna	100 ¹	100 ¹
20.	ENEA Badania i Rozwój Sp. z o.o. Świerże Górne, al. Józefa Zielińskiego 1	spółka pośrednio zależna	100 ¹	100 ¹
21.	Przedsiębiorstwo Energetyki Ciepłej Sp. z o.o. Oborniki, ul. Wybudowanie 56	spółka pośrednio zależna	99,93 ¹	99,93 ¹
22.	ENEA Ciepło Sp. z o.o. Białystok, ul. Warszawska 27	spółka pośrednio zależna	91,14 ¹	91,14 ¹
23.	Miejska Energetyka Ciepła Piła Sp. z o.o. Piła, ul. Kaczorska 20	spółka pośrednio zależna	71,11 ¹	71,11 ¹
24.	EkoTRANS Bogdanka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	spółka pośrednio zależna	65,99 ²	65,99 ²
25.	RG Bogdanka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	spółka pośrednio zależna	65,99 ²	65,99 ²
26.	MR Bogdanka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	spółka pośrednio zależna	65,99 ²	65,99 ²

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

27.	Łęczyńska Energetyka Sp. z o.o. Bogdanka, Puchaczów	spółka pośrednio zależna	58,53 ²	58,53 ²
28.	Centralny System Wymiany Informacji Sp. z o.o. Poznań, ul. Strzeszyńska 58	spółka współkontrolowana	20 ³	20 ³

¹ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.

² – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce Lubelski Węgiel BOGDANKA S.A.

³ – spółka współkontrolowana poprzez udziały w spółce ENEA Operator Sp. z o.o.

⁴ – spółka pośrednio zależna poprzez udziały w spółce ENEA Elektrownia Połaniec S.A.

⁵ – 30 marca 2015 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki podjęło uchwałę w sprawie rozwiązania spółki po przeprowadzeniu postępowania likwidacyjnego, uchwała weszła w życie 1 kwietnia 2015 r. 5 listopada 2015 r. został złożony wniosek do KRS o wykreślenie spółki. Na dzień sporządzenia niniejszego jednostkowego sprawozdania finansowego trwają czynności proceduralne związane z wykreśleniem podmiotu z Krajowego Rejestru Sądowego.

⁶ – 23 listopada 2017 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Elektrownia Ostrołęka S.A. podjęło uchwałę w sprawie przekształcenia Spółki w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością. 27 lutego 2018 r. nastąpiło zarejestrowanie przez KRS przekształcenia Elektrowni Ostrołęka S.A. na spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

⁷ – 28 lutego 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Annacond Enterprises Sp. z o.o. podjęło uchwałę postanawiającą o postawieniu spółki w stan likwidacji.

⁸ – 3 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki ElectroMobility Poland S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 20 000 tys. zł w drodze podwyższenia wartości nominalnej akcji z 1 tys. zł na 3 tys. zł. 23 kwietnia 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

⁹ – 31 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENEA Innovation Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 3 500 tys. zł, to jest z kwoty 305 tys. zł do kwoty 3 805 tys. zł poprzez utworzenie nowych 35 000 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy. 23 kwietnia 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

17 kwietnia 2018 r. w KRS zmieniono nazwę spółki ENEA Innovation Sp. z o.o. na ENEA Innowacje Sp. z o.o.

¹⁰ – 31 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Polska Grupa Górnicza S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 300 000 tys. zł, to jest z kwoty 3 616 718 tys. zł do kwoty 3 916 718 tys. zł poprzez emisję 3 000 000 nowych akcji o wartości nominalnej 100,00 zł każda. ENEA S.A. objęła 900 000 akcji o łącznej wartości nominalnej 90 000 tys. zł, zwiększając udział ENEA S.A. w kapitale zakładowym spółki do 7,66%. 6 kwietnia 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

¹¹ – 23 marca 2018 r. ENEA S.A. zawarła z ENERGA S.A. umowę nabycia 1 201 036 udziałów spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. obejmując tym samym łącznie 50% udziału w kapitale zakładowym spółki. 29 marca 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 35 000 tys. zł, to jest z kwoty 229 100 tys. zł do kwoty 264 100 tys. zł poprzez utworzenie nowych 700 000 udziałów uprzywilejowanych co do głosu w taki sposób, że na jeden udział przypadają będą dwa głosy, o wartości nominalnej 50,00 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 35 000 tys. zł. 29 marca 2018 r. ENEA S.A. podpisała oświadczenie o objęciu 350 000 udziałów i pokryciu ich wkładem pieniężnym w wysokości 17 500 tys. zł. 30 marca 2018 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny. 30 lipca 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

27 lipca 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 287 000 tys. zł, to jest z kwoty 264 100 tys. zł do kwoty 551 100 tys. zł poprzez utworzenie nowych 5 740 000 udziałów uprzywilejowanych co do głosu w taki sposób, że na jeden udział przypadają będą dwa głosy, o wartości nominalnej 50,00 zł każdy i łącznej wartości nominalnej 287 000 tys. zł. 30 lipca 2018 r. ENEA S.A. podpisała oświadczenie o objęciu 2 870 000 udziałów i pokryciu ich wkładem pieniężnym w wysokości 143 500 tys. zł. 2 sierpnia 2018 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny. 16 października 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

¹² – 9 lipca 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 16 000 tys. zł, to jest z kwoty 166 127 tys. zł do kwoty 182 127 tys. zł poprzez utworzenie nowych 32 000 udziałów o łącznej wartości 16 000 tys. zł, o wartości nominalnej 500,00 zł każdy.

11 lipca 2018 r. ENEA S.A. objęła 32 000 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki i pokryła je wkładem pieniężnym. 5 listopada 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

6. Rzeczowe aktywa trwałe

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. Spółka dokonała nabycia rzeczowych aktywów trwałych w łącznej wartości 1 040 tys. zł (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. odpowiednio: 0 tys. zł).

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. Spółka dokonała sprzedaży i likwidacji rzeczowych aktywów trwałych w łącznej wartości netto 1 tys. zł netto (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. odpowiednio: 5 tys. zł netto).

Na dzień 30 września 2018 r. nie stwierdzono przesłanek świadczących o możliwości utraty wartości rzeczowych

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

aktywów trwałych.

7. Wartości niematerialne

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. Spółka nie dokonała nabycia wartości niematerialnych (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. odpowiednio: 95 tys. zł).

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. Spółka nie dokonała likwidacji wartości niematerialnych (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. odpowiednio: 0 tys. zł).

8. Inwestycje w jednostki zależne, stowarzyszone i wspólnie kontrolowane

	30.09.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	11 945 473	9 448 433
Nabycie inwestycji	334 621	1 615 327
Dopłaty zwrotne	-	387
Inne	-	2 056
Zmiana odpisu aktualizującego	51 365	879 270
Stan na koniec okresu	12 331 459	11 945 473

Odpis aktualizujący wartość inwestycji

	30.09.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	1 280 505	2 159 775
Odwrócony	(51 365)	(879 270)
Stan na koniec okresu	1 229 140	1 280 505

3 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki ElectroMobility Poland S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 20 000 tys. zł w drodze podwyższenia wartości nominalnej dotychczasowych akcji z 1 000,00 zł do 3 000,00 zł. Po podwyższeniu ENEA S.A. posiada 2 500 akcji spółki o wartości nominalnej 3 000,00 zł o łącznej wartości 7 500 tys. zł.

31 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie spółki Polska Grupa Górnicza S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 300 000 tys. zł do kwoty 3 916 718 tys. zł poprzez emisję 3 000 000 nowych akcji w drodze subskrypcji prywatnej. ENEA S.A. objęła 900 000 nowych akcji w drodze subskrypcji prywatnej o wartości nominalnej 100 zł każda i łącznej wartości nominalnej 90 000 tys. zł.

31 stycznia 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENEA Innovation Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego o kwotę 3 500 tys. zł do kwoty 3 805 tys. zł poprzez utworzenie nowych 35 000 udziałów o wartości nominalnej 100,00 zł każdy.

23 marca 2018 r. ENEA S.A. nabyła od ENERGA S.A. 1 201 036 udziałów spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., cena nabycia wszystkich akcji wyniosła 57 694 tys. zł. Po objęciu udziałów ENEA S.A. posiada 50% udziału w kapitale zakładowym spółki.

29 marca 2018 r. Spółka nabyła 350 000 udziałów spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. o wartości nominalnej 50 zł każdy i o łącznej wartości nominalnej 17 500 tys. zł.

30 lipca 2018 r. ENEA S.A. nabyła 2 870 000 udziałów spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. o wartości nominalnej 50 zł każdy i o łącznej wartości nominalnej 143 500 tys. zł. Udział ENEA S.A. w kapitale zakładowym spółki Elektrownia

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Ostrołęka Sp. z o.o. nie zmienił się i nadal wynosi 50%, gdyż nowe udziały w podwyższonym kapitale zakładowym obejmowane były przez ENEA S.A. i Energa S.A. proporcjonalnie do posiadanych udziałów, czyli w stosunku 50:50.

9 lipca 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki ENEA Oświetlenie Sp. z o.o. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 16 000 tys. zł, to jest z kwoty 166 127 tys. zł do kwoty 182 127 tys. zł poprzez utworzenie nowych 32 000 udziałów o łącznej wartości 16 000 tys. zł o wartości nominalnej 500,00 zł każdy. ENEA S.A. objęła 32 000 udziałów w podwyższonym kapitale zakładowym spółki i pokryła je wkładem pieniężnym.

W związku z nowelizacją 29 czerwca 2018 r. ustawy o odnawialnych źródłach energii, która wprowadziła przepisy zmieniające sposób opodatkowania podatkiem od nieruchomości dla elektrowni wiatrowych z mocą obowiązującą od 1 stycznia 2018 r., ENEA S.A. dokonała aktualizacji testów na utratę wartości dokonanych w latach poprzednich na udziałach ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. W obszarze wytwarzania energii ze źródeł wiatrowych oszacowano wpływ spadku obciążeń podatkowych na wartość użytkową farm wiatrowych. Na podstawie przeprowadzonej analizy dokonano odwrócenia odpisów z tytułu utraty wartości udziałów na łączną kwotę 51 365 tys. zł.

9. Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie

	30.09.2018	31.12.2017*
Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
Obligacje wewnątrzgrupowe	228 735	-
Udzielone pożyczki	40 624	-
Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	269 359	-
Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie		
Obligacje wewnątrzgrupowe	6 847 901	-
Udzielone pożyczki	163 265	-
Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7 011 166	-
RAZEM	7 280 525	-

* na 31 grudnia 2017 r. aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie nie istniały, przekształcenie danych na 1 stycznia 2018 r. zostało zaprezentowane w nocie 3.11.

Odpisy aktualizujące na oczekiwane straty kredytowe

	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący	Wartość księgowa
30.09.2018			
Dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7 281 445	(920)	7 280 525
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 088 650	-	1 088 650
Aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	8 370 095	(920)	8 369 175

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Obligacje wewnątrzgrupowe

Grupa Kapitałowa ENEA przyjęła model finansowania inwestycji prowadzonych przez spółki zależne od ENEA S.A. poprzez finansowanie wewnątrzgrupowe. ENEA S.A. pozyskuje na rynku finansowym długoterminowe środki pieniężne poprzez zaciąganie kredytów lub emisję obligacji, a następnie dystrybuje je wewnątrz Grupy. Poniższa tabela prezentuje aktualnie realizowane programy emisji obligacji wewnątrzgrupowych według stanu na 30 września 2018 r. oraz na 31 grudnia 2017 r.:

Data zawarcia umów	Spółka emitująca obligacje	Termin ostatecznego wykupu	Kwota udzielona w tys. zł	Kwota wykorzystana w tys. zł	Obligacje niewykupione na 30.09.2018 r. (kapitał) w tys. zł	Obligacje niewykupione na 31.12.2017 r. (kapitał) w tys. zł
10 marca 2011 r.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	31 marca 2023 r.	26 000	26 000	26 000	26 000
29 września 2011 r.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	29 września 2019 r.	14 500	14 500	6 000	6 000
23 lipca 2012 r.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	22 lipca 2019 r.	158 500	158 500	17 500	35 650
8 września 2012 r. umowa na kwotę 4 000 000 tys. zł zmniejszona Aneksem nr 2 z 21 stycznia 2015 r. do kwoty 3 000 000 tys. zł	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	od 15 czerwca 2020 r. do 15 grudnia 2020 r. w zależności od terminów emisji serii obligacji; pozostałe kwoty najpóźniej 15 czerwca 2022 r.	3 000 000	2 650 000	2 650 000	2 650 000
20 czerwca 2013 r. zmieniona Aneksem nr 1 z 9 października 2014 r. oraz Aneksem nr 2 z 7 lipca 2015 r.	ENEA Operator Sp. z o.o.	Uzależnione od terminów emisji serii obligacji, jednak nie później niż 17 czerwca 2030 r.	1 425 000	1 425 000	1 303 044	1 357 174
12 sierpnia 2014 r. na kwotę 260 000 tys. zł, zwiększona do kwoty 1 000 000 tys. zł Aneksem nr 1 z 11 lutego 2015 r. i zmniejszona do kwoty 260 000 tys. zł Aneksem nr 2 z 30 grudnia 2015 r.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Wykup w ratach – ostateczny termin wykupu 15 grudnia 2026 r.	260 000	260 000	228 800	249 600
17 listopada 2014 r.	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	31 marca 2020 r.	740 000	350 000	350 000	350 000
17 lutego 2015 r. na kwotę 760 000 tys. zł, zwiększona Aneksem nr 1 z 3 czerwca 2015 r. do kwoty 1 000 000 tys. zł	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	10 lutego 2020 r.	1 000 000	1 000 000	1 000 000	1 000 000
7 lipca 2015 r. zmieniona Aneksem nr 1 z 28 marca 2017 r.	ENEA Operator Sp. z o.o.	Uzależniony od terminów emisji serii obligacji jednak nie później niż do 15 grudnia 2031 r	946 000	946 000	946 000	946 000
30 października 2015 r.	ENEA Ciepło Sp. z o.o.	Wykup w ratach – ostateczny termin wykupu 31 marca 2020 r.	18 000	18 000	6 000	9 000
20 września 2017 r.	ENEA Operator Sp. z o.o.	15 grudnia 2019 r.	350 000	350 000	350 000	350 000
20 lipca 2018 r.	ENEA Operator Sp. z o.o.	15 grudnia 2020 r.	400 000	200 000	200 000	-
Razem					7 083 344	6 979 424
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej					197 181	(41 149)
Razem					7 280 525	6 938 275

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Z dniem 15 marca 2018 r. ENEA S.A. i ENEA Operator Sp. z o.o. dokonały zmiany stopy procentowej ze zmiennej na stałą dla II serii obligacji wyemitowanych w ramach Umowy Programowej z 20 czerwca 2013 r. w wysokości 170 000 tys. zł.

20 lipca 2018 r. ENEA S.A. i ENEA Operator Sp. z o.o. podpisały Umowę Programu Emisji Obligacji na kwotę 400 000 tys. zł. W ramach tej umowy 26 lipca 2018 r. ENEA S.A. objęła obligacje o wartości 200 000 tys. zł, których oprocentowanie oparte jest na zmiennej stopie procentowej, natomiast termin wykupu przypada na grudzień 2020 r.

10. Odpisy aktualizujące wartość należności z tyt. dostaw i usług oraz pozostałych należności

	30.09.2018	31.12.2017
Odpis aktualizujący wartość należności na początek okresu	64 622	56 111
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 9	2 572	-
Odpis aktualizujący wartość należności na początek okresu po korekcie	67 194	56 111
Utworzony	5 062	23 837
Wykorzystany	(6 162)	(15 326)
Odpis aktualizujący wartość należności na koniec okresu	66 094	64 622

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. odpis aktualizujący wartość bilansową należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności zwiększył się o 1 472 tys. zł (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. odpis aktualizujący zwiększył się o 5 887 tys. zł). Odpisy aktualizujące są tworzone głównie od należności handlowych, odpisy aktualizujące od pozostałych należności są nieistotne.

11. Aktywa z tytułu umów z klientami

	Aktywa z tytułu umów z klientami*
Stan na początek okresu po korekcie	221 714
Zmiana stanu należności niezafakturowanych	(7 098)
Zmiana odpisu aktualizującego	6
Stan na koniec okresu	214 622

* na 31 grudnia 2017 r. aktywa z tytułu umów z klientami nie istniały, przekształcenie danych na 1 stycznia 2018 r. zostało zaprezentowane w nocie 3.11.

12. Analiza struktury wiekowej aktywów z tytułu umów z klientami, należności z tytułu dostaw i usług oraz należności z tytułu leasingu

	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący	Wartość księgową
30.09.2018			
Należności z tytułu dostaw i usług oraz z tytułu leasingu			
Bieżące	831 904	(287)	831 617
Przeterminowane			
0-30 dni	44 868	(42)	44 826
31- 90 dni	13 798	(636)	13 162
91-180 dni	6 249	(1 495)	4 754
ponad 180 dni	83 193	(60 793)	22 400
Razem należności z tytułu dostaw i usług oraz z tytułu leasingu	980 012	(63 253)	916 759
Aktywa z tytułu umów z klientami	214 772	(150)	214 622

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	Wartość nominalna	Odpis aktualizujący	Wartość księgowa
31.12.2017			
Bieżące	1 127 284	(21)	1 127 263
Przeterminowane			
0-30 dni	39 522	(181)	39 341
31- 90 dni	14 498	(659)	13 839
91-180 dni	5 750	(1 477)	4 273
ponad 180 dni	83 442	(59 576)	23 866
RAZEM	1 270 496	(61 914)	1 208 582

13. Zapasy

	30.09.2018	31.12.2017
Świadectwa pochodzenia	308 397	216 494
Towary	629	664
Razem zapasy	309 026	217 158

Świadectwa pochodzenia energii:

	30.09.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	216 494	84 984
Nabycie	341 851	322 090
Umorzenie	(247 309)	(189 121)
Sprzedaż	(2 639)	(1 459)
Stan na koniec okresu	308 397	216 494

Koszty związane z umorzeniem świadectw pochodzenia energii prezentowane są w sprawozdaniu z zysków i strat oraz innych całkowitych dochodów w pozycji: Zakup energii i gazu na potrzeby sprzedaży.

14. Środki pieniężne i ich ekwiwalenty

	30.09.2018	31.12.2017
Środki pieniężne w banku	24 857	183 662
w tym split payment	3 631	-
Inne środki pieniężne	1 063 793	1 562 764
- lokaty	1 061 584	1 553 367
- inne	2 209	9 397
Razem środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 088 650	1 746 426
Środki pieniężne wykazane w rachunku przepływów pieniężnych	1 088 650	1 746 426

Na 30 września 2018 r. i na 31 grudnia 2017 r. ENEA S.A. nie posiadała środków pieniężnych o ograniczonej możliwości dysponowania.

Zgodnie z przyjętymi przez ENEA S.A. zasadami oceny ryzyka kredytowego oraz zapisami MSSF 9 w zakresie oceny utraty wartości środków pieniężnych i ich ekwiwalentów na 30 września 2018 r. potencjalny wpływ został oszacowany przez Spółkę jako nieistotny.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

15. Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej

Na 30 września 2018 r. w pozycji aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej Spółka prezentuje między innymi opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal S.A. Na podstawie umowy opcji zakupu akcji Polimex-Mostostal S.A. z 18 stycznia 2017 r. ENEA S.A. nabyła opcje call od Towarzystwa Finansowego Silesia Sp. z o.o. Umowa ta przewiduje nabycie w trzech transzach łącznie 9 125 tys. akcji, po cenie nominalnej 2 zł za akcję, w określonych terminach, tj.: 30 lipca 2020 r., 30 lipca 2021 r. i 30 lipca 2022 r. Wycena opcji call do wartości godziwej została przeprowadzona z wykorzystaniem modelu Blacka-Scholesa. Wartość księgowa opcji na 30 września 2018 r. wynosiła 15 127 tys. zł.

16. Instrumenty finansowe

Poniższa tabela zawiera zestawienie wartości godziwych z wartościami bilansowymi:

	30.09.2018		31.12.2017	
	Wartość księgowa	Wartość godziwa	Wartość księgowa	Wartość godziwa
Długoterminowe aktywa finansowe dostępne do sprzedaży	-	-	39 307	39 307
Długoterminowe obligacje wewnątrzgrupowe	-	-	6 771 221	6 835 859
Długoterminowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy	-	-	23 836	23 836
Instrumenty pochodne	-	-	29 553	29 553
Długoterminowe aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej	66 671	66 671	-	-
Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	7 011 166	7 112 677	-	-
Krótkoterminowe obligacje wewnątrzgrupowe	-	-	167 054	167 054
Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie	269 359	269 359	-	-
Należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe	916 759	(*)	1 208 582	(*)
Aktywa z tytułu umów z klientami	214 622	214 622	-	-
Środki pieniężne i ich ekwiwalenty	1 088 650	1 088 650	1 746 426	1 746 426
Długoterminowe kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	7 478 369	7 550 905	7 643 223	7 721 895
Krótkoterminowe kredyty bankowe, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	262 056	262 056	222 958	222 958
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej	1 182	1 182	-	-
Zobowiązania z tytułu leasingu finansowego	1 015	1 015	506	506
Inne zobowiązania finansowe	312 436	312 436	723 735	723 735
Zobowiązania z tytułu dostaw i usług oraz pozostałe zobowiązania	555 130	(*)	615 163	(*)

(*) - Wartość księgowa należności z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych należności, zobowiązań z tytułu dostaw i usług oraz pozostałych zobowiązań jest zbliżona do ich wartości godziwej.

Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej to między innymi:

- udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych, w których udział w kapitale jest mniejszy niż 20%. W pozycji prezentowane są udziały w spółce PGE EJ1 Sp. z o.o. w kwocie 32 902 tys. zł, dla których nie istnieje cena rynkowa notowana na aktywnym rynku i których wartość godziwa – ze względu na wstępną fazę działalności

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

spółki – określana jest na podstawie ponoszonego kosztu, który zbliżony jest do wartości godziwej. W przypadku, gdy udziały i akcje w jednostkach niepowiązanych notowane są na Giełdzie Papierów Wartościowych to ich wartość godziwa ustalana jest w oparciu o notowania giełdowe,

- opcje kupna akcji spółki Polimex-Mostostal S.A.,
- instrumenty pochodne, które obejmują wycenę transakcji zabezpieczających ryzyko stóp procentowych (Interest Rate Swap). Wartość godziwa instrumentów pochodnych określana jest poprzez wyliczenie wartości bieżącej netto w oparciu o dwie krzywe dochodowości tj. krzywą do ustalenia czynników dyskonta, oraz krzywą służącą do estymacji przyszłych stawek zmiennych stóp referencyjnych.

Długoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują nabyte dłużne instrumenty finansowe – obligacje oraz udzielone pożyczki o terminie wymagalności powyżej jednego roku. Wartość godziwa wyliczana jest dla instrumentów finansowych opartych na stałej stopie procentowej, na podstawie bieżącego WIBOR-u.

Krótkoterminowe dłużne aktywa finansowe wyceniane w zamortyzowanym koszcie obejmują nabyte dłużne instrumenty finansowe – obligacje oraz udzielone pożyczki o terminie wymagalności poniżej jednego roku.

Wartość godziwa kredytów bankowych, pożyczek i dłużnych papierów wartościowych wyliczana jest dla instrumentów finansowych opartych na stałej stopie procentowej, na podstawie bieżącego WIBOR-u.

Poniższa tabela przedstawia analizę instrumentów finansowych mierzonych w wartości godziwej, pogrupowanych według trzypoziomowej hierarchii, gdzie:

Poziom 1 - wartość godziwa oparta jest o ceny giełdowe (niekorygowane) oferowane za identyczne aktywa lub zobowiązania na aktywnych rynkach,

Poziom 2 - wartość godziwa ustalana jest na bazie wartości obserwowanych na rynku jednakże nie będących bezpośrednim kwotowaniem rynkowym (np. ustalone są przez odniesienie bezpośrednie lub pośrednie do podobnych instrumentów istniejących na rynku),

Poziom 3 - wartość godziwa ustalana jest na bazie różnych technik wyceny nie opierających się jednakże o jakiegokolwiek obserwowalne dane rynkowe.

	30.09.2018			
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	Razem
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej				
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń	-	17	-	17
Instrumenty kapitałowe w wartości godziwej wyceniane przez ICD	-	-	32 902	32 902
Akcje i udziały w wartości godziwej wyceniane przez wynik finansowy	18 625	-	-	18 625
Opcje call	-	15 127	-	15 127
	18 625	15 144	32 902	66 671
Zobowiązania finansowe wyceniane w wartości godziwej				
Instrumenty pochodne wykorzystywane w rachunkowości zabezpieczeń (m. in. zabezpieczające transakcje swap na stopę procentową)	-	1 182	-	1 182
	-	1 182	-	1 182

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

	31.12.2017			Razem
	Poziom 1	Poziom 2	Poziom 3	
Instrumenty pochodne				
Zabezpieczające transakcje swap na stopę procentową	-	29 553	-	29 553
Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej przez wynik finansowy				
Opcje call	-	23 836	-	23 836
Razem	-	53 389	-	53 389

17. Kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe

	30.09.2018	31.12.2017
Długoterminowe		
Kredyty bankowe	2 118 239	2 200 432
Obligacje	5 360 130	5 442 791
Razem	7 478 369	7 643 223
Krótkoterminowe		
Kredyty bankowe	136 209	100 546
Obligacje	125 847	122 412
Razem	262 056	222 958
Razem kredyty, pożyczki i dłużne papiery wartościowe	7 740 425	7 866 181

Kredyty

ENEA S.A. posiada obecnie umowy kredytowe zawarte z EBI na łączną kwotę 2 371 000 tys. zł (Umowa A 950 000 tys. zł i Umowa B 475 000 tys. zł oraz Umowa C 946 000 tys. zł). Środki pozyskane z EBI przeznaczone są na finansowanie wieloletniego planu inwestycyjnego w celu modernizacji i rozbudowy sieci energetycznych ENEA Operator Sp. z o.o. Środki z Umowy A, B i C są w pełni wykorzystane. Okres dostępności Umowy C skończył się w grudniu 2017 r. Oprocentowanie kredytów może być stałe lub zmienne.

Z dniem 15 marca 2018 r. zgodnie z zapisami Umowy A z EBI strony dokonały zmiany stopy procentowej ze zmiennej na stałą dla drugiej transzy kredytu w kwocie 170 000 tys. zł.

L.p.	Podmiot udzielający	Data zawarcia Umowy	Łączna kwota umowy	Wartość zadłużenia na 30.09.2018 r.	Wartość zadłużenia na 31.12.2017 r.	Termin obowiązywania umowy
1.	Europejski Bank Inwestycyjny	18 października 2012 r. oraz 19 czerwca 2013 r. (A i B)	1 425 000	1 303 044	1 357 174	31 grudnia 2030 r.
2.	Europejski Bank Inwestycyjny	29 maja 2015 r. (C)	946 000	946 000	946 000	30 września 2032 r.
3.	Bank PKO BP S.A.	28 stycznia 2014 r., Aneks nr 1 z 25 stycznia 2017 r.	300 000	-	-	31 grudnia 2019 r.
4.	Bank PEKAO S.A.	28 stycznia 2014 r., Aneks nr 1 z 25 stycznia 2017 r.	150 000	-	-	31 grudnia 2019 r.
RAZEM			2 821 000	2 249 044	2 303 174	
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej				5 404	(2 196)	
RAZEM			2 821 000	2 254 448	2 300 978	

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Programy emisji obligacji

ENEA S.A. zawiera umowy dotyczące programów emisji obligacji w celu emisji obligacji na finansowanie bieżącej działalności oraz potrzeb inwestycyjnych ENEA S.A. oraz jej podmiotów zależnych.

L.p.	Nazwa programu emisji obligacji	Data zawarcia Programu	Kwota Programu	Wartość wyemitowanych obligacji na 30.09.2018 r.	Obligacje niewykupione na 30.09.2018 r. (kapitał)	Obligacje niewykupione na 31.12.2017 r. (kapitał)	Termin wykupu
1.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z PKO BP S.A., Bankiem PEKAO S.A., BZ WBK S.A., Bankiem Handlowym w Warszawie S.A.	21 czerwca 2012 r.	3 000 000	3 000 000	3 000 000	3 000 000	Jednorazowy wykup w terminach od czerwca 2020 r. do czerwca 2022 r.
2.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego.	15 maja 2014 r.	1 000 000	1 000 000	880 000	960 000	Wykup w ratach, ostatnia rata płatna w grudniu 2026 r.
3.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z ING Bank Śląski S.A., PKO BP S.A., Bankiem PEKAO S.A. oraz mBankiem S.A.	30 czerwca 2014 r.	5 000 000	1 500 000	1 500 000	1 500 000	Jednorazowy wykup danej serii w lutym 2020 r. i we wrześniu 2021 r.
4.	Umowa Programu Emisji Obligacji zawarta z Bankiem Gospodarstwa Krajowego	3 grudnia 2015 r.	700 000	150 000	135 000	150 000	Wykup w ratach, ostatnia rata płatna we wrześniu 2027r.
RAZEM			9 700 000	5 650 000	5 515 000	5 610 000	
Koszty transakcyjne oraz efekt wyceny według efektywnej stopy procentowej					(29 023)	(44 797)	
RAZEM			9 700 000	5 650 000	5 485 977	5 565 203	

17 lipca 2018 r. ENEA S.A. zawarła z Bankiem Gospodarstwa Krajowego Aneks nr 1 do Umowy Programowej z 3 grudnia 2015 r. dotyczącej Programu Emisji Obligacji do kwoty 700 000 tys. zł. Na mocy aneksu zmieniono okres dostępności programu na 31 grudnia 2018 r. z pierwotnej daty 1 marca 2018 r. W okresie sprawozdawczym zakończonym 30 września 2018 r. ENEA S.A. nie zawarła nowych umów a także nie przeprowadzono żadnych nowych emisji obligacji.

Transakcje zabezpieczające ryzyko stopy procentowej

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. ENEA S.A. nie zawierała transakcji zabezpieczających ryzyko stopy procentowej (Interest Rate Swap). Łączna wartość ekspozycji dotycząca obligacji i kredytów zabezpieczona transakcjami IRS na 30 września 2018 r. wyniosła 5 590 700 tys. zł. Zawarte transakcje wpływają w istotny sposób na przewidywalność strumieni wydatków i kosztów finansowych. Spółka prezentuje wycenę tych instrumentów w pozycji „Aktywa finansowe wyceniane w wartości godziwej”. Instrumenty pochodne są traktowane jako zabezpieczenie

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

przepływów, w związku z czym, są ujmowane i rozliczane w księgach z zastosowaniem zasad dotyczących rachunkowości zabezpieczeń.

Na 30 września 2018 r. wycena IRS wynosiła (1 182) tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. 29 553 tys. zł).

Transakcje zabezpieczające ryzyko walutowe

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. Spółka zawarła transakcje FX FORWARD o łącznym wolumenie 497 tys. EUR. Data rozliczenia ostatniej transakcji przypada na grudzień 2018 r. Na 30 września 2018 r. wycena instrumentów wynosiła 17 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. 0 tys. zł).

Warunki finansowania – kowenanty

Umowy finansowania przewidują konieczność spełnienia przez Spółkę i Grupę Kapitałową ENEA między innymi określonych wskaźników finansowych. Na 30 września 2018 r., na dzień sporządzenia niniejszego skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego oraz w trakcie roku 2018 Spółka nie naruszyła zapisów umów kredytowych, na podstawie których byłaby zobowiązana do wcześniejszej spłaty zadłużenia długoterminowego.

18. Inne zobowiązania finansowe

Zarządzanie środkami pieniężnymi w Grupie Kapitałowej ENEA dokonywane jest z poziomu ENEA S.A., co umożliwia efektywne zarządzanie nadwyżkami środków pieniężnych (efekt skali) jak również pozwala na ograniczenie kosztów finansowania zewnętrznego. Zarządzaniem objęte są Spółki będące uczestnikami Podatkowej Grupy Kapitałowej ENEA w ramach usługi "Systemu zarządzania środkami pieniężnymi w grupie rachunków" - cash pooling.

W ramach przedmiotowej usługi, salda rachunków bankowych u Uczestników usługi, na koniec każdego dnia są zerowane, a następnie nadwyżka środków przekazywana jest na rachunek zarządzającego, którym jest ENEA S.A. Kolejnego dnia salda środków są odwracane i powracają na rachunki Spółek.

W pozycji: Inne zobowiązania finansowe wykazywane jest saldo zobowiązań z tytułu cash pooling.

19. Odroczonego podatek dochodowy

Zmiany stanu aktywa z tytułu odroczonego podatku dochodowego (po uwzględnieniu kompensaty aktywa i rezerwy) przedstawiają się w sposób następujący:

	30.09.2018	31.12.2017
Stan na początek okresu	66 693	48 562
Korekta wynikająca z wdrożenia MSSF 9	537	-
Stan na początek okresu po korekcie	67 230	48 562
Zmiana rozpoznana w zyskach i stratach	11 602	15 441
Zmiana rozpoznana w innych całkowitych dochodach	6 077	2 690
Stan na koniec okresu	84 909	66 693

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. uznanie zysku przed opodatkowaniem Spółki w wyniku zwiększenia aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyniosło 11 602 tys. zł (w okresie 9 miesięcy

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

zakończonym 30 września 2017 r. uznanie zysku przed opodatkowaniem Spółki w wyniku zwiększenia aktywów z tytułu odroczonego podatku dochodowego wyniosło 5 480 tys. zł).

20. Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia

Rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia w podziale na część długo- i krótkoterminową:

	30.09.2018	31.12.2017
Długoterminowe	31	31
Krótkoterminowe	439 056	360 815
Razem	439 087	360 846

	Rezerwa na bezumowne korzystanie z gruntów	Rezerwa na inne zgłoszone roszczenia	Rezerwa na świadcstwa pochodzenia	Razem
Stan na 01.01.2018 r.	2 934	96 485	261 427	360 846
Zwiększenie istniejących rezerw	389	26 466	306 130	332 985
Wykorzystanie rezerw	(22)	(1 079)	(252 646)	(253 747)
Rozwiązanie niewykorzystanych rezerw	(311)	(686)	-	(997)
Stan na 30.09.2018 r.	2 990	121 186	314 911	439 087

Opis istotnych roszczeń oraz zobowiązania warunkowe z tego tytułu zostały przedstawione w notach 25.2 i 25.4.

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. rezerwy na zobowiązania i inne obciążenia zwiększyły się netto o 78 241 tys. zł, głównie w związku z nie wypełnieniem obowiązku z tytułu sprzedaży energii elektrycznej odbiorcom końcowym, pochodzącej z odnawialnych źródeł energii i kogeneracji – brak decyzji Prezesa URE o umorzeniu świadectw pochodzenia dotyczących obowiązku za 2018 r. (w okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2017 r. rezerwy na pozostałe zobowiązania i inne obciążenia zwiększyły się o 41 898 tys. zł).

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. Spółka utworzyła rezerwę na poziomie 16 361 tys. zł na potencjalne roszczenia związane z wypowiedzeniem przez ENEA S.A. umów na zakup świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł i na 30 września 2018 r. wartość rezerwy z tego tytułu była na poziomie 102 096 tys. zł.

21. Przychody ze sprzedaży netto

	01.01.2018 30.09.2018	01.01.2017 30.09.2017
Przychody ze sprzedaży energii elektrycznej*	3 352 292	4 084 561
Przychody ze sprzedaży gazu*	66 412	85 328
Przychody ze sprzedaży pozostałych usług	2 362	3 211
Przychody z tytułu świadectw pochodzenia	1 450	1 751
Razem	3 422 516	4 174 851

* w pozycji w 2017 r. ujęte są przychody z tytułu świadczenia usług dystrybucji

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Spółka ujmuje przychody w momencie spełnienia lub w trakcie spełnienia zobowiązania do wykonania świadczenia poprzez przekazanie przyrzeczonego dobra lub usługi klientowi. Przychody wykazuje się na podstawie cen określonych w umowach sprzedaży, po pomniejszeniu o szacowane rabaty i inne zmniejszenia sprzedaży.

Do głównych grup umów należą umowy sprzedaży energii elektrycznej (w tym również umowy kompleksowe) klientom indywidualnym, biznesowym, kluczowym i strategicznym. W umowach tych usługa świadczona jest w sposób ciągły, wysokość przychodu uzależniona jest od zużycia.

Standardowy termin płatności faktur sprzedażowych wynosi 14 dni od daty wystawienia faktury VAT. W przypadku biznesowych, kluczowych i strategicznych klientów okres ten może podlegać negocjacji.

22. Dywidenda

25 czerwca 2018 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. podjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2017 r. do 31 grudnia 2017 r., zgodnie z którą 100% zysku netto za rok 2017 zostało przekazane na kapitał rezerwowy z przeznaczeniem na finansowanie inwestycji.

26 czerwca 2017 r. Zwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. podjęło uchwałę nr 6 w sprawie podziału zysku netto za rok obrotowy obejmujący okres od 1 stycznia 2016 r. do 31 grudnia 2016 r., zgodnie z którą na wypłatę dywidendy dla akcjonariuszy przeznaczono kwotę 110 361 tys. zł. Dywidenda na jedną akcję wyniosła 0,25 zł.

23. Transakcje z podmiotami powiązanymi

Spółka zawiera transakcje z następującymi podmiotami powiązanymi:

1. Spółki wchodzące w skład Grupy Kapitałowej ENEA

	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Wartość zakupu, w tym:	4 380 855	3 505 020
zakupy materiałów	430	426
zakupy usług	1 278 462	1 254 223
pozostałe (w tym energia i gaz)	3 101 963	2 250 371
Wartość sprzedaży, w tym:	278 039	221 065
sprzedaż energii	253 248	201 933
sprzedaż usług	1 289	1 310
pozostała	23 502	17 822
Przychody z tytułu odsetek, w tym:	158 879	127 942
od obligacji	154 244	127 818
od pożyczek	4 123	124
pozostałe	512	-
Przychody z tytułu dywidend	645 293	810 534
	30.09.2018	31.12.2017
Należności	95 851	60 721
Aktywa finansowe – obligacje	7 076 637	6 938 275
Udzielone pożyczki	196 890	168 117
Zobowiązania	465 979	1 253 001
Inne zobowiązania finansowe	312 436	723 735

Transakcje ze spółkami z Grupy Kapitałowej przeprowadzane są na zasadach rynkowych, a warunki nie odbiegają od stosowanych w transakcjach z innymi podmiotami.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

2. Transakcje zawarte pomiędzy Spółką a Członkami Władz Spółki, należy podzielić na dwie kategorie:

- wynikające z powołania na Członków Rad Nadzorczych,
- wynikające z innych umów o charakterze cywilno – prawnym.

W zakresie powyższych kategorii kwoty transakcji zobrazowano w poniższej tabeli:

Tytuł	Zarząd Spółki		Rada Nadzorcza Spółki	
	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017	01.01.2018 - 30.09.2018	01.01.2017 - 30.09.2017
Wynagrodzenia z tytułu kontraktów menedżerskich i umów konsultingowych	2 080*	4 082**	-	-
Wynagrodzenia z tytułu powołania do organów zarządzających lub nadzorujących	-	-	594	626
RAZEM	2 080	4 082	594	626

* wynagrodzenie obejmuje zakaz konkurencji dla byłych Członków Zarządu w wysokości 55 tys. zł

** wynagrodzenie obejmuje premie za rok 2016 w wysokości 1 749 tys. zł

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. z ZFŚS nie udzielono Członkom Rady Nadzorczej pożyczek (0 tys. zł za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r.). W tym okresie dokonano spłaty pożyczek na łączną kwotę 4 tys. zł (4 tys. zł za okres 9 miesięcy zakończony 30 września 2017 r.).

Inne transakcje, wynikające z umów cywilno-prawnych zawartych pomiędzy ENEA S.A. a Członkami Władz Spółki dotyczą wyłącznie wykorzystania samochodów służbowych dla celów prywatnych przez Członków Zarządu ENEA S.A.

3. Transakcje z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej

ENEA S.A. zawiera również transakcje handlowe z jednostkami administracji państwowej i samorządowej oraz podmiotami będącymi własnością Skarbu Państwa Rzeczypospolitej Polskiej.

Przedmiotem tych transakcji są głównie:

- zakupy energii elektrycznej oraz praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii w zakresie energii odnawialnej oraz energii produkowanej w kogeneracji z ciepłem, które realizowane są od spółek zależnych od Skarbu Państwa oraz
- sprzedaż energii elektrycznej, usługi dystrybucyjnej i pozostałych powiązanych z tym opłat, którą Spółka realizuje zarówno dla organów administracji państwowej, samorządowej (sprzedaż odbiorcom końcowym) jak i spółek zależnych od Skarbu Państwa (sprzedaż hurtowa oraz detaliczna – odbiorcom końcowym).

Transakcje te przeprowadzane są na zasadach rynkowych a warunki nie odbiegają od stosowanych w transakcjach z innymi podmiotami. Spółka nie prowadzi ewidencji umożliwiającej agregowanie wartości wszystkich transakcji realizowanych ze wszystkimi instytucjami państwowymi oraz podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa, dlatego wykazane w niniejszym skróconym śródrocznym jednostkowym sprawozdaniu finansowym obroty i salda transakcji z jednostkami powiązanymi nie zawierają danych dotyczących transakcji z podmiotami zależnymi od Skarbu Państwa.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

24. Przyszłe zobowiązania wynikające z kontraktów zawartych na koniec okresu sprawozdawczego

Na 30 września 2018 r. i na 31 grudnia 2017 r. Spółka nie posiadała umownych zobowiązań związanych z nabyciem rzeczowych i niematerialnych aktywów trwałych, które nie zostały ujęte w sprawozdaniu z sytuacji finansowej.

25. Zobowiązania warunkowe oraz postępowania toczące się przed sądem, organem właściwym dla postępowania arbitrażowego lub organem administracji publicznej

25.1. Udzielone przez Spółkę poręczenia kredytów i pożyczek oraz gwarancje

18 lipca 2018 r. ENEA S.A. jako Poręczyciel zawarła umowę poręczenia z PKN Orlen S.A. Przedmiotem umowy jest poręczenie za przyszłe zobowiązania spółki zależnej ENEA Trading Sp. z o.o. do maksymalnej kwoty 2 000 tys. zł z tytułu transakcji dotyczących handlu hurtowego gazem ziemnym.

W tabeli poniżej przedstawiono obowiązujące na 30 września 2018 r. istotne gwarancje bankowe wystawione na zlecenie ENEA S.A. w ramach umowy zawartej z bankiem PKO BP S.A. do wysokości limitu określonego w umowie.

Data udzielenia gwarancji	Data obowiązywania gwarancji	Podmiot zobowiązany	Podmiot na rzecz którego udzielono gwarancji	Bank - wystawca	Kwota udzielonej gwarancji w tys. zł
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Elektrownia Połaniec	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PKO BP S.A.	105 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PKO BP S.A.	100 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Trading Sp. z o.o.	Izba Rozliczeniowa Giełd Towarowych S.A.	PKO BP S.A.	45 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o.	Polskie Siecie Elektroenergetyczne	PKO BP S.A.	20 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA Elektrownia Połaniec	Polskie Siecie Elektroenergetyczne	PKO BP S.A.	15 000
12.08.2018	12.08.2020	ENEA S.A.	Górecka Projekt Sp. z o.o.	PKO BP S.A.	1 944
29.08.2018	16.09.2019	ENEA Logistyka Sp. z o.o.	ENEA Operator Sp. z o.o.	PKO BP S.A.	1 080
13.09.2018	11.12.2018	ENEA S.A.	Gmina Olsztyn	PKO BP S.A.	1 000
18.09.2018	16.12.2018	ENEA S.A.	MPEC w Krakowie	PKO BP S.A.	1 000
Suma					290 024

Wartość pozostałych gwarancji udzielonych przez ENEA S.A. na 30 września 2018 r. wynosiła 2 501 tys. zł.

Łączna wartość poręczeń i gwarancji udzielonych przez ENEA S.A. na zabezpieczenie zobowiązań spółek z Grupy Kapitałowej ENEA na 30 września 2018 r. wynosiła 404 399 tys. zł.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

25.2. Postępowania toczące się przed sądami powszechnymi

Postępowania z powództwa Spółki

Postępowania wszczynane przed sądami powszechnymi z powództwa ENEA S.A. dotyczą dochodzenia należności z tytułu dostarczania energii elektrycznej oraz dochodzenia należności z innych tytułów: nielegalnego poboru energii elektrycznej, przyłączy do sieci i innych usług specjalistycznych wykonywanych przez Spółkę.

Na 30 września 2018 r. przed sądami powszechnymi toczyło się łącznie 10 507 spraw z powództwa Spółki na łączną kwotę 50 718 tys. zł (na 31 grudnia 2017 r. toczyło się 12 262 spraw o łącznej wartości 56 345 tys. zł).

Wynik żadnej ze spraw nie jest istotny dla wyniku finansowego Spółki.

Postępowania przeciwko Spółce

Postępowania przeciwko Spółce wszczynane są zarówno z powództwa osób fizycznych, jak i prawnych. Dotyczą one m.in. kwestii takich jak: odszkodowania za przerwy w dostawach energii, ustalenie, czy miał miejsce nielegalny pobór energii oraz odszkodowania za korzystanie przez Spółkę z nieruchomości, na których znajdują się urządzenia elektroenergetyczne oraz roszczenia z tytułu rozwiązanych umów na zakup praw majątkowych (nota 20). Za szczególnie istotne Spółka uznaje powództwa dotyczące bezumownego korzystania z nieruchomości niebędących własnością Spółki.

Na 30 września 2018 r. przed sądami powszechnymi toczyło się łącznie 153 spraw przeciwko Spółce na łączną kwotę 520 350 tys. zł (odpowiednio na 31 grudnia 2017 r. toczyło się 167 spraw o łącznej wartości 394 612 tys. zł). Rezerwy związane z tymi sprawami sądowymi prezentowane są w nocie 20.

Wynik żadnej ze spraw nie jest istotny dla wyniku finansowego Spółki.

25.3. Sprawy dotyczące niezbilansowania za 2012 r.

30 i 31 grudnia 2014 r. ENEA S.A. wystąpiła z zawezwaniami do próby ugodowej w stosunku do:

	Kwota zawezwania w tys. zł
PGE Polska Grupa Energetyczna S.A.	7 410
PKP Energetyka S.A.	1 272
TAURON Polska Energia S.A.	17 086
TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o.o.	1 826
FITEN S.A.	207
Razem	27 801

Przedmiotem zawezwań były roszczenia o zapłatę za energię elektryczną niepoprawnie rozliczoną na rynku bilansującym w 2012 r. Zawezwane spółki poprzez niewyrażenie zgody na wystawienie przez ENEA S.A. faktur za rok 2012 bezpodstawnie uzyskały z tego tytułu korzyści majątkowe.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

W związku z brakiem ugodowego rozstrzygnięcia w powyższej sprawie, ENEA S.A. wystąpiła ze stosownymi pozwami przeciwko:

- FITEN S.A. - pozew z 24 listopada 2015 r.,
- TAURON Polska Energia S.A. – pozew z 10 grudnia 2015 r.,
- TAURON Sprzedaż GZE Sp. z o. o. – pozew z 10 grudnia 2015 r.,
- PKP Energetyka S.A. – pozew z 28 grudnia 2015 r.,
- PGE Polska Grupa Energetyczna S.A. – pozew z 29 grudnia 2015 r.

W sprawie przeciwko FITEN S.A. ENEA S.A. wniosła Skargę kasacyjną do Sądu Najwyższego, która została 9 listopada 2018 r. przez Sąd Najwyższy oddalona. W pozostałych postępowaniach nie doszło do rozstrzygnięcia sporów.

25.4. Spór dotyczący cen na świadectwa pochodzenia energii OZE oraz wypowiedziane umowy na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł

ENEA S.A. jest stroną 10 postępowań sądowych dotyczących umów na zakup praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł, na które składają się:

- 7 postępowań o zapłatę, w których byli kontrahenci ENEA S.A. dochodzą roszczeń tytułem wynagrodzenia bądź kar umownych;
- 3 postępowania o ustalenie bezskuteczności wypowiedzenia bądź odstąpienia przez ENEA S.A. od umów sprzedaży praw majątkowych dokonanego 28 października 2016 r., przy czym w dwóch postępowaniach równoległe z żądaniem ustalenia dochodzone jest roszczenie o zapłatę.

ENEA S.A. dokonała potrącenia płatności części wierzytelności przysługujących kontrahentom wobec ENEA S.A. z tytułu zapłaty ceny za sprzedane prawa majątkowe z wierzytelnością odszkodowawczą ENEA S.A. wobec wytwórców OZE. Szkoda wyrządzona ENEA S.A. powstała wskutek niewykonania przez kontrahentów obowiązku kontraktowego przystąpienia w dobrej wierze do renegotjacji kontraktów długoterminowych na sprzedaż praw majątkowych zgodnie z obowiązującą strony klauzulą adaptacyjną.

28 października 2016 r. ENEA S.A. złożyła oświadczenia w zależności od umowy: o wypowiedzeniu albo o odstąpieniu od długoterminowych umów na zakup przez Spółkę praw majątkowych wynikających ze świadectw pochodzenia energii z odnawialnych źródeł (tzw. zielonych certyfikatów) (Umowy).

Umowy zostały zawarte w latach 2006-2014 z niżej wymienionymi kontrahentami, do których należą instalacje wytwórcze energii elektrycznej z odnawialnych źródeł ("Kontrahenci"):

- Farma Wiatrowa Krzęcin Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;
- Megawind Polska Sp. z o.o. z siedzibą w Szczecinie;
- PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A. z siedzibą w Bełchatowie;
- PGE Energia Odnawialna S.A. z siedzibą w Warszawie;
- PGE Energia Natury PEW Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;
- "PSW" Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie;
- in.ventus Sp. z o.o. EW Śniatowo sp.k. z siedzibą w Poznaniu;
- Golice Wind Farm Sp. z o.o. z siedzibą w Warszawie.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Umowy uległy rozwiązaniu co do zasady do końca listopada 2016 r. Dokładna data rozwiązania poszczególnych Umów wynikała z zapisów kontraktowych.

Przyczyną wypowiedzenia/odstąpienia od poszczególnych Umów przez Spółkę było wyczerpanie możliwości przywrócenia równowagi kontraktowej i ekwiwalentności świadczeń stron wywołanych zmianami prawa.

Zmiany prawa, do których doszło po dniu zawarcia wymienionych Umów, tj. w szczególności:

- rozporządzenie Ministra Gospodarki z dnia 18 października 2012 r. w sprawie szczegółowego zakresu obowiązków uzyskania i przedstawienia do umorzenia świadectw pochodzenia, uiszczenia opłaty zastępczej, zakupu energii elektrycznej i ciepła wytworzonych w odnawialnych źródłach energii oraz obowiązku potwierdzania danych dotyczących ilości energii elektrycznej wytworzonej w odnawialnym źródle energii (Dz. U. z 2012 r., poz. 1229);
- ustawa z dnia 20 lutego 2015 r. o odnawialnych źródłach energii (Dz.U. z 2015 r. poz. 478) i związane z tą ustawą kolejne zmiany prawa oraz ogłoszone projekty zmian prawa tj. w szczególności:
 - ustawa z 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw (Dz.U. z 2016 r. poz. 925); oraz
 - projekt rozporządzenia Ministra Energii w sprawie zmiany wielkości udziału ilościowego sumy energii elektrycznej wynikającej z umorzonych świadectw pochodzenia potwierdzających wytworzenie energii elektrycznej z odnawialnych źródeł energii, które ma zostać wydane na podstawie upoważnienia wynikającego z art. 12 ust. 5 ustawy z dnia 22 czerwca 2016 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii oraz niektórych innych ustaw,

spowodowały obiektywny brak możliwości sporządzenia wiarygodnych modeli prognozujących kształtowanie się cen zielonych certyfikatów.

Celem rozwiązania Umów jest uniknięcie przez Spółkę straty stanowiącej różnicę między cenami umownymi a ceną rynkową zielonych certyfikatów. Ze względu na zmieniające się warunki prawne po rozwiązaniu Umów w roku 2017, w szczególności wynikające z ustawy z dnia 20 lipca 2017 r. o zmianie ustawy o odnawialnych źródłach energii, szacowana wartość przyszłych zobowiązań umownych uległaby zmianie. W obecnym stanie prawnym byłaby znacząco niższa w porównaniu do kwoty ok. 1 187 mln zł szacowanej na moment wypowiedzenia Umów. Spadek odzwierciedla zmianę sposobu wyznaczania opłaty zastępczej, która zgodnie z treścią części Umów stanowi podstawę do wyliczania ceny kontraktowej i powiązanie jej z ceną rynkową.

Spółka utworzyła rezerwę w kwocie 102 096 tys. zł na potencjalne roszczenia wynikające z wypowiedzianych Umów, w odniesieniu do przedstawionych do 30 września 2018 r. zgłoszeń transakcyjnych sprzedaży praw majątkowych przez kontrahentów, rezerwa jest prezentowana w nocie 20.

26. Udział w programie budowy elektrowni atomowej

3 września 2014 r., pomiędzy PGE Polska Grupa Energetyczna, a Tauron Polska Energia, ENEA oraz KGHM Polska Miedź (Partnerzy Biznesowi) zawarta została Umowa Wspólników. 15 kwietnia 2015 r., zgodnie z Umową Wspólników, zawarta została umowa sprzedaży udziałów w PGE EJ 1 Sp. z o.o. (PGE EJ 1), w wyniku której każdy z Partnerów Biznesowych nabył 10% udziałów w PGE EJ 1. W następstwie zbycia na rzecz Partnerów Biznesowych przez PGE Polską Grupę Energetyczną udziałów w PGE EJ 1, PGE Polska Grupa Energetyczna posiada 70% w kapitale zakładowym PGE EJ 1,

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

a pozostali Partnerzy Biznesowi (Tauron Polska Energia, ENEA oraz KGHM Polska Miedź) 30 %, tj. każdy z osobna - po 10%.

Zgodnie z założeniami PGE Polska Grupa Energetyczna pełni rolę lidera projektu budowy i eksploatacji pierwszej polskiej elektrowni jądrowej, a PGE EJ 1 ma w przyszłości pełnić funkcję operatora elektrowni.

Zgodnie z Umową Wspólników Strony zobowiązują się wspólnie, w proporcji do posiadanych udziałów, sfinansować działania w ramach fazy wstępnej Projektu (Etap rozwoju). Zaangażowanie finansowe ENEA w okresie Etapu rozwoju nie przekroczy kwoty ok. 107 mln zł.

W okresie 9 miesięcy zakończonym 30 września 2018 r. Spółka PGE EJ 1 kontynuowała prace w programie przygotowania do budowy elektrowni jądrowej w Polsce.

Finansowanie spółki PGE EJ 1 odbywa się poprzez pożyczki udzielane przez Wspólników oraz podwyższenia kapitału zakładowego. 9 sierpnia 2018 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników PGE EJ 1 (NZW), na którym Wspólnicy postanowili podwyższyć kapitał zakładowy spółki o ok. 60 mln zł, poprzez utworzenie 425 530 nowych udziałów o wartości nominalnej 141 zł każdy, objąć nowo utworzone udziały i pokryć je wkładami pieniężnymi. Zgodnie z decyzją NZW, ENEA objęła udziały o łącznej wartości nominalnej ok. 6 mln zł i pokryła je wkładem pieniężnym w wysokości ok. 6 mln zł. Podwyższenie zostało zarejestrowane 11 września 2018 r. w KRS.

Strony Umowy Wspólników przewidują, że decyzja dotycząca deklaracji dalszego uczestnictwa poszczególnych Stron w kolejnym etapie Projektu, zostanie podjęta po zakończeniu Etapu rozwoju.

27. Realizacja Umowy Inwestycyjnej z Energa S.A. i Elektrownia Ostrołęka S.A. w sprawie budowy i eksploatacji bloku energetycznego w Elektrowni Ostrołęka

19 września 2016 r. ENEA S.A. podpisała z Energa S.A. List Intencyjny dotyczący podjęcia współpracy przy przygotowaniu, realizacji i eksploatacji nowoczesnego bloku węglowego klasy 1.000 MW w Elektrowni Ostrołęka (Inwestycja, Ostrołęka C).

Intencją Stron jest wspólne wypracowanie efektywnego modelu biznesowego Ostrołęki C, weryfikacja jej dokumentacji projektowej oraz optymalizacja parametrów technicznych i ekonomicznych nowego bloku. Współpraca obejmuje także przeprowadzenie postępowania przetargowego dla wyłonienia generalnego wykonawcy Inwestycji.

W zgodnej opinii Stron realizacja Inwestycji wpłynie korzystnie na bezpieczeństwo energetyczne Polski, będzie spełniała najwyższe standardy środowiskowe oraz zapewni kolejne stabilne, wysokosprawne i niskoemisyjne źródło energii w Krajowym Systemie Elektroenergetycznym.

8 grudnia 2016 r. Spółka zawarła Umowę Inwestycyjną dotyczącą realizacji projektu Ostrołęka C. Przedmiotem Umowy jest przygotowanie, budowa i eksploatacja bloku energetycznego, o którym mowa powyżej. Zgodnie z podpisaną Umową przebieg współpracy, co do zasady będzie zorganizowany w ramach trzech etapów: Etap Rozwoju - do czasu wydania polecenia rozpoczęcia prac dla generalnego wykonawcy, Etap Budowy - do czasu oddania Ostrołęki C do komercyjnej eksploatacji oraz Etap Eksploatacji - komercyjna eksploatacja Ostrołęki C. Po zakończeniu Etapu Rozwoju, ENEA S.A. jest zobowiązana do uczestnictwa w Etapie Budowy przy założeniu, że spełniony jest warunek rentowności Projektu, a finansowanie Projektu nie naruszy kowenantów bankowych Spółki.

Noty przedstawione na stronach 72 - 108 stanowią integralną część niniejszego skróconego śródrocznego jednostkowego sprawozdania finansowego

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Warunkiem zawieszającym wejście w życie Umowy Inwestycyjnej było uzyskanie zgody Prezesa UOKiK na dokonanie koncentracji polegającej na nabyciu akcji spółki celowej do realizacji Projektu. Warunek ten został spełniony 11 stycznia 2017 r.

19 grudnia 2016 r. spółka celowa ogłosiła postępowanie przetargowe na wyłonienie generalnego wykonawcy budowy elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1.000 MW i o sprawności netto co najmniej 45% pracującej na parametrach nadkrytycznych pary. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przy realizacji określonych założeń (w tym przy odpowiednim udziale ENEA S.A., Energa S.A. oraz ewentualnych Inwestorów Finansowych) i mechanizmu wsparcia wynikającego z wprowadzenia rynku mocy lub innych mechanizmów wsparcia, będzie w stanie podjąć się kompleksowej realizacji projektu.

Realizując Umowę Inwestycyjną ENEA S.A. od 1 lutego 2017 r. do 23 marca 2018 r. nabyła od Energa S.A. w formie transzowania akcje/udziały spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., stanowiące łącznie 50% w kapitale zakładowym, w kwocie ok. 101 mln zł.

W rezultacie powyższych transakcji Energa S.A. i ENEA S.A. objęły wspólną kontrolę nad spółką Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., z siedzibą w Ostrołęce, której celem działalności jest budowa i eksploatacja nowego bloku węglowego. Obie strony posiadają po 50% udziałów Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. oraz taką samą liczbę głosów na Zgromadzeniu Wspólników. W skład Zarządu oraz Rady Nadzorczej będzie wchodziła taka sama liczba przedstawicieli obu inwestorów. Decyzje dotyczące istotnych działań będą wymagały jednomyślnej zgody obu udziałowców, którzy mają prawo do aktywów netto Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o. Biorąc powyższe pod uwagę inwestycja została zaklasyfikowana jako wspólne przedsięwzięcie i jest ujmowana metodą praw własności.

W celu zapewnienia spółce odpowiednich środków finansowych, Energa S.A. i ENEA S.A. na podstawie umowy z 23 listopada 2017 r. udzieliły spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. pożyczek w kwocie po 10 mln. Pożyczka udzielona przez ENEA S.A. została spłacona.

W wyniku przekształcenia, 27 lutego 2018 r. nastąpiła zmiana formy prawnej Spółki Elektrownia Ostrołęka ze spółki akcyjnej w spółkę z ograniczoną odpowiedzialnością.

26 marca 2018 r. Spółka zawarła Aneks do Umowy Inwestycyjnej, zgodnie z którym strony zwiększyły szacunkowe, łączne nakłady inwestycyjne wynikające ze zobowiązań, jakie zostaną zaciągnięte na Etapie Rozwoju projektu Ostrołęka C, czyli do czasu wydania polecenia rozpoczęcia prac (ang. NTP – notice to proceed) dla Generalnego Wykonawcy. Nakłady inwestycyjne przypadające na ENEA S.A. mogą wynieść ok. 226 mln zł. Zwiększenie nakładów inwestycyjnych wynika z potrzeby zapewnienia środków m. in. na prace organizacyjne, które wynikać będą z kontraktu z Generalnym Wykonawcą, inwestycje powiązane oraz funkcjonowanie spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o.

W wyniku podwyższenia kapitału zakładowego spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., ENEA S.A.:

- 29 marca 2018 r. objęła 350 000 udziałów w kapitale zakładowym o wartości 17 500 tys. zł. 30 marca 2018 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny na konto spółki celowej. Energa S.A. objęła 350 000 pozostałych udziałów. 30 lipca 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.
- 30 lipca 2018 r. objęła 2 870 000 udziałów w kapitale zakładowym o wartości 143 500 tys. zł. 2 sierpnia 2018 r. ENEA S.A. wniosła wkład pieniężny na konto spółki celowej. Energa S.A. objęła 2 870 000 pozostałych udziałów. 16 października 2018 r. podwyższenie kapitału zakładowego zostało zarejestrowane w KRS.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

Udział ENEA S.A. w kapitale zakładowym spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. nie zmienił się i nadal wynosi 50% gdyż nowe udziały w podwyższonym kapitale zakładowym objęte zostały przez ENEA S.A. i Energa S.A. proporcjonalnie do posiadanych udziałów, czyli w stosunku 50:50.

4 kwietnia 2018 r. Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. rozstrzygnęła postępowanie o udzielenie zamówienia publicznego pt. "Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1.000 MW" poprzez wybór Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. i Alstom Power System S.A.S, jako Generalnego Wykonawcy, który zaoferował wykonanie przedmiotu Zamówienia o parametrach określonych w ofercie za kwotę netto 5 049 729 tys. zł, brutto 6 023 035 tys. zł.

Rozstrzygnięcie Postępowania nie jest równoznaczne z:

- wyrażeniem zgody na zawarcie kontraktu z Generalnym Wykonawcą – do wyrażenia takiej zgody konieczna jest bowiem między innymi uprzednia zgoda Rady Nadzorczej Emitenta;
- wyrażeniem zgody na wydanie polecenia rozpoczęcia prac (ang. NTP – notice to proceed) - wydanie NTP wymaga bowiem między innymi uprzedniej zgody Rady Nadzorczej Emitenta oraz uprzedniego wyrażenia kierunkowej zgody przez Walne Zgromadzenie Emitenta na przystąpienie do Etapu Budowy.

Szacuje się, że nakłady inwestycyjne w związku z zawarciem umowy pomiędzy Zamawiającym, a Generalnym Wykonawcą, do czasu wydania NTP nie przekroczą równowartości 4% ceny objętej umową.

6 lipca 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wyraziło zgodę na zawarcie Umowy o zamówienie publiczne z Generalnym Wykonawcą: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S., wyłonionym w ramach przeprowadzonego przez spółkę postępowania o udzielenie sektorowego zamówienia publicznego w trybie dialogu konkurencyjnego pn. "Budowa Elektrowni Ostrołęka C o mocy ok. 1000 MW".

Podpisanie przez Zarząd Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. Umowy z Generalnym Wykonawcą: Konsorcjum GE Power Sp. z o.o. – Lider Konsorcjum oraz ALSTOM Power Systems S.A.S. nastąpiło 12 lipca 2018 r.

4 września 2018 r. zostało zawarte porozumienie pomiędzy ENEA S.A., Energa S.A., Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o., a Funduszem Inwestycyjnym Zamkniętym Aktywów Niepublicznych Energia ("Fundusz"), w zakresie zaangażowania kapitałowego Funduszu (poprzez objęcie udziałów w kapitale zakładowym spółki celowej) w realizowany przez spółkę celową projekt przygotowania, budowy i eksploatacji bloku energetycznego, o mocy brutto ok. 1000 MW, opalanego węglem kamiennym ("Porozumienie", "Projekt").

Zaangażowanie się Funduszu w spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. jest uzależnione od spełnienia się szeregu warunków o charakterze prawnym, korporacyjnym i finansowym, w tym od sytuacji rynkowej.

Porozumienie stanowi wyłącznie zobowiązanie do prowadzenia negocjacji w dobrej wierze dotyczących zawarcia przez Fundusz z ENEA S.A., Energa S.A. oraz Spółką umowy inwestycyjnej, bądź przystąpienia Funduszu do obecnie obowiązującej Umowy Inwestycyjnej. Porozumienie obowiązuje od dnia zawarcia do 30 listopada 2018 r.

W treści Porozumienia określono wstępną strukturę finansowania Projektu, gdzie łącznie 2 mld zł obejmuje kapitał wnoszony do spółki celowej przez ENEA S.A. i Energa S.A. (po 1 mld zł), uwzględniając w tej kwocie środki wnoszone przez ENEA S.A. i Energa S.A. przed dniem zawarcia ewentualnej umowy inwestycyjnej z Funduszem, oraz maksymalnie 1 mld zł kapitał wnoszony do spółki Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przez Fundusz, a pozostała kwota przypadać będzie na inne formy finansowania.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

7 września 2018 r. Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. wyraziło zgodę na zaciągnięcie przez spółkę celową zobowiązania warunkowego poprzez udział spółki celowej w certyfikacji do aukcji głównej rynku mocy zaplanowanej na 21 grudnia 2018 r., z uwzględnieniem, że:

- zatwierdzenie formy zabezpieczenia finansowego albo uzyskanie podstawy do zwolnienia z obowiązku ustanowienia takiego zabezpieczenia, w rozumieniu Rozdziału 8 Ustawy o rynku mocy z 8 grudnia 2017 r.,
- ustalenie strategii aukcyjnej do 20 grudnia 2018 r. określającej cenę wyjścia z aukcji głównej rynku mocy zaplanowanej na 21 grudnia 2018 r.,

każdorazowo będzie wymagało odrębnych uchwał Zgromadzenia Wspólników, podjętych na wniosek Zarządu spółki celowej.

Przedmiotowa uchwała umożliwiła spółce Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. przystąpienie do certyfikacji do aukcji głównej, a jednocześnie zabezpiecza interesy ENEA i Energa jako Wspólników, zapewniając Wspólnikom mechanizmy kontrolne odpowiednie na obecnym etapie zaawansowania prac w Projekcie Ostrołęka C. 12 października 2018 r. Polskie Sieci Elektroenergetyczne S.A. (operator) wydały na rzecz Elektrowni Ostrołęka Sp. z o.o., jako nowej jednostki wytwórczej Certyfikat warunkowy uprawniający do udziału w aukcji głównej Rynku Mocy zaplanowanej na 21 grudnia 2018 r. (rok dostaw 2023 r.), po ustanowieniu na rzecz operatora zabezpieczenia wymaganego ustawą o Rynku Mocy.

24 września 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. wyraziło kierunkową zgodę na przystąpienie do Etapu Budowy w ramach Projektu Ostrołęka C, tj. do etapu od czasu wydania przez Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. polecenia rozpoczęcia prac generalnemu wykonawcy, do czasu oddania bloku energetycznego realizowanego w ramach Projektu Ostrołęka C do komercyjnej eksploatacji. Przedmiotowa zgoda jest jedną z szeregu zgód korporacyjnych poprzedzających wydanie NTP.

Uchwałą Nr 73/IX/2018 z 10 października 2018 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. zwiększyła limit środków pieniężnych na finansowanie Projektu o kwotę 13 mln zł do kwoty 239,5 mln zł. Przyczyną zwiększenia limitu środków była konieczność uwzględnienia pełnej kwoty zobowiązania wynikającego z zawartych przez spółkę Elektrownia Ostrołęka Sp. z o.o. umów ubezpieczenia, wymaganych w kontrakcie z Generalnym Wykonawcą. Jednocześnie płatności składek z tytułu polis zostały rozłożone na raty w całym okresie realizacji Projektu, dzięki czemu realne wydatki, planowane przez ENEA S.A. do czasu wydania NTP, nie ulegną zwiększeniu.

28. Dokapitalizowanie Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o.

W związku z procesem pozyskiwania inwestorów kapitałowych przez Katowicki Holding Węglowy S.A., w lipcu 2016 r. ENEA S.A. rozpoczęła rozmowy z potencjalnymi inwestorami dotyczące możliwości realizacji potencjalnej Inwestycji oraz jej potencjalnych parametrów.

28 października 2016 r. ENEA S.A. podpisała z Węglokoks S.A. i Towarzystwem Finansowym Silesia Sp. z o.o. (Inwestorzy) list intencyjny wyrażający wstępne zainteresowanie zaangażowaniem finansowym w Katowicki Holding Węglowy S.A. lub aktywa KHW.

W związku z zainteresowaniem Polskiej Grupy Górniczej S.A. (PGG) nabyciem wybranych aktywów Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. oraz rozpoczęciem procesu dokapitalizowania PGG, ENEA S.A. przeprowadziła wraz z dotychczasowymi Udziałowcami PGG niezbędne analizy przedstawionego przez PGG Biznes Planu i wyraziła zainteresowanie zaangażowaniem kapitałowym w Polskiej Grupie Górniczej S.A.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

30 marca 2017 r. Rada Nadzorcza ENEA S.A. wyraziła zgodę na przystąpienie Spółki do Polskiej Grupy Górniczej S.A. i objęcie przez nią nowych udziałów w kapitale PGG o wartości nominalnej 300 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 300 mln zł.

31 marca 2017 r. Spółka zawarła:

- umowę inwestycyjną określającą warunki inwestycji finansowej w PGG (Umowa Inwestycyjna),
- porozumienie zawarte pomiędzy Inwestorami dotyczące sprawowania wspólnej kontroli nad PGG (Aneks nr 1 do Porozumienia dotyczącego Polskiej Grupy Górniczej).

Umowa Inwestycyjna

Stronami Umowy Inwestycyjnej są: ENEA S.A., ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGNiG TERMIKA S.A., Węglkokoks S.A., Towarzystwo Finansowe Silesia Sp. z o.o., Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych (Inwestorzy) oraz PGG. Umowa Inwestycyjna przewidywała, że PGG nabędzie wybrane aktywa górnicze od Katowickiego Holdingu Węglowego S.A. na podstawie umowy przyrzeczonej, której zawarcie nastąpiło 1 kwietnia 2017 r.

Umowa Inwestycyjna reguluje sposób przeprowadzenia inwestycji i przystąpienia Spółki do PGG, zasad funkcjonowania PGG oraz jej organów, a także zasady wyjścia stron z inwestycji w PGG.

W ramach dokapitalizowania PGG ENEA S.A. zobowiązała się do objęcia nowych udziałów PGG o łącznej wartości nominalnej 300 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 300 mln zł w trzech etapach:

- e) w ramach pierwszego etapu Spółka objęła nowe udziały PGG o wartości nominalnej 150 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 150 mln zł. Po objęciu tych udziałów Spółka posiadała 4,39% udziału w kapitale zakładowym PGG. Pierwsze dokapitalizowanie nastąpiło w kwietniu 2017 r.
- f) w ramach drugiego etapu Spółka objęła nowe udziały PGG o wartości nominalnej 60 mln zł w zamian za wkład pieniężny w kwocie 60 mln zł. Po objęciu tych udziałów Spółka posiadała 5,81% udziału w kapitale zakładowym PGG. Drugie dokapitalizowanie nastąpiło w czerwcu 2017 r.
- g) w ramach trzeciego etapu Spółka objęła w drodze subskrypcji prywatnej nowe akcje serii B spółki PGG o wartości nominalnej 90 mln zł, opłacone w całości wkładem pieniężnym w kwocie 90 mln zł. ENEA S.A. zwiększyła swój udział w kapitale zakładowym do 7,66%. Trzecie dokapitalizowanie nastąpiło w styczniu 2018 r.

Umowa określa zasady powoływania członków Rady Nadzorczej, zgodnie z którymi każdy z Inwestorów oraz Skarb Państwa będzie uprawniony do powołania jednego członka w maksymalnie ośmioosobowej Radzie Nadzorczej.

Inwestycja wpisuje się w Strategię Rozwoju Grupy Kapitałowej ENEA, której jednym z elementów jest zabezpieczenie bazy surowcowej dla energetyki konwencjonalnej.

W wyniku przekształcenia Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o. w spółkę akcyjną oraz zmiany zasad dotyczących przygotowywania sprawozdań finansowych tj. przejścia Polskiej Grupy Górniczej Sp. z o.o. na Międzynarodowe Standardy Rachunkowości Sprawozdawczej, 31 sierpnia 2018 r. wszedł w życie Aneks nr 1 do Umowy Inwestycyjnej z 31 marca 2017 r., uwzględniający między innymi zmiany, o których mowa powyżej.

Porozumienie Inwestorów

31 marca 2017 r. Inwestorzy: ENERGA Kogeneracja Sp. z o.o., PGE Górnictwo i Energetyka Konwencjonalna S.A., PGNiG TERMIKA S.A. oraz Fundusz Inwestycji Polskich Przedsiębiorstw Fundusz Inwestycyjny Zamknięty Aktywów Niepublicznych oraz ENEA S.A. zawarli Porozumienie, regulujące sposób uzgadniania wspólnego stanowiska Stron w zakresie decyzji dotyczących Spółki oraz sprawowania wspólnej kontroli nad spółką. Porozumienie dla ENEA S.A.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

zawarto pod warunkiem uzyskania zgody Prezesa UOKiK na przejęcie wspólnej kontroli nad Spółką. Zgoda UOKiK, o której mowa w zdaniu powyższym, została wydana 22 grudnia 2017 r.

Jednocześnie, 31 marca 2017 r. został rozwiązany list intencyjny podpisany 16 października 2016 r. przez ENEA S.A., Węglokoks S.A. i Towarzystwo Finansowe Silesia Sp. z o.o. dotyczący analizowanej wcześniej inwestycji kapitałowej w Katowicki Holding Węglowy S.A.

29. Zmiany w składzie Rady Nadzorczej

13 marca 2018 r. do Spółki wpłynęła datowana na ten sam dzień rezygnacja Pana Pawła Skopińskiego z pełnienia funkcji Członka Rady Nadzorczej ENEA S.A.

22 marca 2018 r. do Spółki wpłynęło oświadczenie Ministra Energii z tego samego dnia o skorzystaniu przez Ministra Energii z uprawnienia do powołania na podstawie § 24 ust. 1 Statutu Spółki członka Rady Nadzorczej ENEA S.A. Zgodnie z ww. uprawnieniem z dniem 22 marca 2018 r. do składu Rady Nadzorczej Spółki powołany został Pan Ireneusz Kulka.

16 kwietnia 2018 r. Zarząd ENEA S.A. powziął informację o datowanym na dzień 13 kwietnia 2018 r. oświadczeniu Ministra Energii w sprawie odwołania Członka Rady Nadzorczej Spółki zgodnie z uprawnieniem przysługującym na podstawie § 24 ust. 1 Statutu Spółki. Zgodnie z ww. uprawnieniem z dniem 15 kwietnia 2018 r. ze składu Rady Nadzorczej Spółki odwołany został Pan Ireneusz Kulka.

16 kwietnia 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A.:

- odwołało ze składu Rady Nadzorczej ENEA S.A. Pana Rafała Bargiela oraz Pana Piotra Kossaka,
- powołało w skład Rady Nadzorczej Spółki Pana Ireneusza Kulkę oraz Pana Pawła Jabłońskiego, przy czym uchwała dotycząca powołania Pana Pawła Jabłońskiego weszła w życie z chwilą podjęcia z mocą obowiązującą od dnia pozyskania przez kandydata pozytywnej opinii Rady do spraw spółek z udziałem Skarbu Państwa i państwowych osób prawnych., tj. od 20 kwietnia 2018 r.

31 lipca 2018 r. do Spółki wpłynęła datowana na ten sam dzień rezygnacja Pana Rafała Szymańskiego z pełnienia funkcji członka Rady Nadzorczej ENEA S.A.

24 września 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ENEA S.A. podjęło uchwałę, na mocy której w skład Rady Nadzorczej Spółki powołany został Pan Paweł Andrzej Korobłowski.

30. Zdarzenia po dniu bilansowym

4 października 2018 r. Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie ElectroMobility Poland S.A. podjęło uchwałę w sprawie podwyższenia kapitału zakładowego spółki o kwotę 40 000 tys. zł, tj. z kwoty 30 000 tys. zł do kwoty 70 000 tys. zł, w drodze podwyższenia wartości nominalnej dotychczasowych akcji z 3 000,00 zł do kwoty 7 000,00 zł. Podwyższenie kapitału zakładowego oczekuje na rejestrację w KRS.

(wszystkie kwoty wyrażone są w tys. złotych, o ile nie podano inaczej)

23 października 2018 r. do Spółki wpłynęło zawiadomienie od Towarzystwa Funduszy Inwestycyjnych PZU S.A. informujące, iż w wyniku rozliczenia 19 października 2018 r. zbycia akcji ENEA S.A. dokonanego 17 października 2018 r. w ramach transakcji zwykłych na Giełdzie Papierów Wartościowych w Warszawie S.A., udział Funduszy TFI PZU w ogólnej liczbie głosów na walnym zgromadzeniu Spółki spadł poniżej progu 5% i wynosi 4,69%.

25 października 2018 r. Zarząd ENEA S.A. powziął informację o złożeniu pozwu o stwierdzenie nieważności lub ewentualnie ustalenie nieistnienia lub ewentualnie o uchylenie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia ENEA S.A. z 24 września 2018 r. w sprawie wyrażenia kierunkowej zgody na przystąpienie do Etapu Budowy w ramach projektu Ostrołęka C przez akcjonariusza Spółki Fundację "CLIENTEARTH Prawnicy dla Ziemi" z siedzibą w Warszawie.

30 października 2018 r. Zarząd ENEA S.A. powziął informację o złożeniu pozwu o stwierdzenie nieważności, ewentualnie uchylenie uchwały nr 3 Nadzwyczajnego Walnego Zgromadzenia ENEA S.A. z 24 września 2018 r. w sprawie wyrażenia kierunkowej zgody na przystąpienie do Etapu Budowy w ramach projektu Ostrołęka C przez akcjonariusza Spółki Międzyzakładowy Związek Zawodowy Synergia Pracowników Grupy Kapitałowej ENEA z siedzibą w Poznaniu.

26 października 2018 r. odbyło się Nadzwyczajne Zgromadzenie Wspólników Spółki ENEA Ciepło Sp. z o.o., na którym podjęto uchwałę w sprawie podziału spółki ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. poprzez wydzielenie i przeniesienie wydzielonych składników majątku na spółkę ENEA Ciepło Sp. z o.o. oraz w sprawie zgody na podwyższenie kapitału zakładowego i zmianę umowy spółki ENEA Ciepło Sp. z o.o.

W tym samym dniu odbyło się Nadzwyczajne Walne Zgromadzenie Wspólników Spółki ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o., na którym podjęto także uchwałę w sprawie podziału spółki ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. poprzez wydzielenie i przeniesienie wydzielonych składników majątku na spółkę ENEA Ciepło Sp. z o.o. oraz zgody na zmianę umowy spółki ENEA Ciepło Sp. z o.o. oraz uchwałę w sprawie wyrażenia zgody na zbycie przez ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. udziałów ENEA Ciepło Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku oraz ENEA Ciepło Serwis Sp. z o.o. z siedzibą w Białymstoku na rzecz ENEA S.A. z siedzibą w Poznaniu.

5 listopada 2018 r. nastąpiło zbycie udziałów ENEA Ciepło Sp. z o.o. oraz ENEA Ciepło Serwis Sp. z o.o. przez ENEA Wytwarzanie Sp. z o.o. na rzecz ENEA S.A.